

fiat rarij: e. apij: ameos sinzi. cinamomifana partes equeles: serapini ad pondus omnium. fiant ex eis pillule vel auellane et ministretur.

Incipit particula quinta sectionis prime finalis. et ultima que est de medicinis egritudinum iuncturarum continens summas quattuor.

Abs equitur

particula quinta sectionis prime finalis ipsius: et ultima de medicinis egritudinum iuncturarum: continens summas quattuor: quarum prima est de medicinis doloris ipsarum. secunda de medicinis dislocationis. tertia de medicinis solonis: et separati

onis. quarta de medicinis apostematum earundem. Prima vero summa est dantis considerationis quibus capta decem.

Cap. i. de peniale et est summa generalis in iuncturis et dislocationibus et doloribus earum causis et signis ipsarum.

Cap. ii. de medicinis iuncturarum et cura dolorum ipsarum in generali ut artetice coe.

Cap. iii. de dolore ipsarum in speciali et primo de dolore humeri et spatule et medicinis eius in speciali.

Cap. iiii. de dolore dorso.

Cap. v. de dolore anche et sciatico et medicinis eius.

Cap. vi. de dolore podagrico et medicinis eius in speciali.

Cap. vii. de medicinis dislocationibus accitibus quibus doloribus iuncturarum insurgere solent.

Cap. viii. de his que preseruant a doloribus iuncturarum.

Cap. ix. de varicibus et medicinis earum.

Cap. x. de elephantia et medicinis eius.

Cap. xi. de peniale et est summa generalis in iuncturis et dislocationibus earum et doloribus earum et signis earum.

Te scire oportet etc.

Tescire oportet quod dolor iuncturarum est nocivus sensus ipsarum: et est recipiens diuisiões penes suas causas essentielles ipsarum atque accidentales quibus varias sua dispositio atque cura. Cause vero essentielles doloris sunt duplices: res percipiens et res imprensens. In primo aliquid est dolor quod contrarium impressorem subit. scilicet ut dixit Albo. Denes causam percipientem que est membrum iuncture specificationem recipit et diuisiões hoc modo. Sciendum primo quod iuncture passivae sumptim ossium membrorum corporis extremitates alternati ad invicem sunt junctae. Activae vero partes extrema ipsorum ad invicem ad se invicem coniungentes et ex ligamentis de extremis ad extrema ossium protens: et cordis lacerationem in eorum circuitu alligantibus compositae. commixtae venis et arterijs supercurrentibus aque cute a natura ordinis. Et per eas membra flexione et reflexione recipiant eorum separationibus et motibus opportuna. Que omnes sensibiles valde sunt: quia nervose dure ne in motu eorum quasi continuo rumpatur: et ne caleant frigide et proinde debiles viresque ipsorum quia a primo principio sunt remote inter se concavitatem et cauetudinem habentes ut colligant et con-

seruent humiditatem ne exsiccentur in motu: qui si non contingat in quanto vel quali excedere eas exsiccati et calesceri est necesse ac debilitari magis venas quoque et vias ad ipsas ex membris et corpore dilatari qua propter superfluitates: et humores corporis trahere ad se ipsas influxas recipere et illas conservare propter spissitudinem: et frigiditatem. Et proinde egritudines omnis generis incurere plim reumaticas et dolorem: propter causam inferius assignandam quibus egritudinibus nunc pretermisissis tanquam ad sectionem secundam pertinentibus et de medicinis egritudinum universalem tractat tantum de medicinis dolorum ipsarum hec dicitur qui generalibus omnibus egritudinibus est synthoma sibi preiudicans sanationem sua fortitudine inter omnes: et curam ipsarum vix comprehendens: nec non a membro seu iuncturis denominationem recipiens secundum genus et speciem variato. Dolorum iuncturarum autem est universalis omnibus iuncturis et sic artetica nuncupatur ab articulis dicta que generaliter iuncture dicuntur aut aliquibus proprijs: et hoc secundum varietatem iuncturarum varie nominatur quia variam ab eis proprietatem assumit ut infra patebit iuncturas enim in ventre est bifarie varietatis. Quaedam enim sunt corporis et tales spondilium dorso esse noscuntur quod bas est corporis universi sicut carina navis. quedam sunt membrorum extremorum de corpore proceduntium. et hec distinguuntur dupliciter. quedam enim sunt superiorum extremorum ut manuum generaliter acceptarum quedam inferiorum ut pedum similiter generali modo sumptorum. Et unaqueque ipsarum totidem recipit sectiones quotidem in se continet iuncturas aquarum qualibet propriam denominationem recipit qui generaliter iuncturam dolor dicitur: et propter naturam earum variam: et diversam curationem denominationem vero recipit nam ex eis est dolor qui dicitur humeri et spatule. humero. n. spatula: et adiutorum cum surcula iunguntur alii cubiti alii rascete manus et ceterarum iuncturarum ipsius que cyra gra Johannis appellavit a cyros grece latine manus. Alterius vero qui est pedis quidam dicitur dolor anche vel sciaticus alius poplitis alius rascete pedis: et aliarum iuncturarum eius podagricus nominatus sensu doloris quilibet in loco vel iunctura proprio perceptus atque distinctus curatione quoque diversam de qua infra dicitur recipit a varia natura ipsarum. Alique enim ipsarum sunt magis vicine vite principio ut humeri spatule: alique profunde lacertis grossis: et pellis involutus ut scie et anche. Alique vero magis discooperte a principalibusque remote ut manus et pedes: et certe secundum magis et minus et proinde ipsarum dolores in corpore diversimode imprimentes et causas salubres curatus plurimum variantes. Denes causam vero imprensens recipit dolor iuncturarum notificationem et diuisiões sic causa vero ipsam imprensens quedam est interior: et quedam exterior. Interior est in se et ex communitate admittentia membra et materialis plurimum que flegmatica propter earum naturam et digestionis defectum. Omne autem membrum complexionis frigide actiones et defectus habet ex necessitate dixit Galenus. In se quidem mala complexio quilibet plurimum frigida. In genere enim proportio alii facilius est transitus dixit Albo Galenus.

Ex parte rei ministrande aut ratioe proprietatis: aut cō-
 plexionis. **I**ndisproprietatis qz non fuerit propria dolori &
 membro: cuius est: quare non imprimet iunamētum: s;
 nocumētum propter cōplexiones potius inest. n. vnicui
 qz corpori & membro vt ab vna medicina patiatut non
 ab alia: vt dixit Abobali ratione contrarij: aut enim est
 calida aut frida: si calida vlt' trahēdo & replēdo auget do-
 lozē: & sic videt nocet: & si ex frida cā acciat: vlt' resoluēdo
 minuit dolorē: & sic videt gferre: et si ex cala causa accidat.
Si vero sit frigida: aut stupefacit: & sic minuit dolorē
 & in hoc iuuare videtur: etiam si ex frigida causa accidat
 aut claudendo poros retinet materias: & maxime si stup-
 tica fuerit: & sic dolorē auget: quare videtur nocere eti-
 am si ex calida causa fiat: & sic causa calida extirabitur frigida:
 & frigida calida: quod etiam accidere potest ex qua-
 litate accidentalī: vel impressione accidentalī: vt ponit
 Abobali. **E**t dicitur autem euitandum errorem non oportet
 hoc signum considerare tantum in caule cognitione
 & morbi: sed ipsum cum alijs coniungere signis: quibus
 est venire in cognitione illorum circa que posuit pro-
 prie. **I**n Hippocra. in afforismis cum dixit **C**ontēplari au-
 tem oportet naturam: etatem: consuetudinem: dietā rē-
 pus: regionem & artem. **H**ec enim est doctrina Galie-
 nus quam docuit ad talem euitandum errorem. **S**i ve-
 ro materia sit sanguinea: color erit rubeus: & dolor meli-
 us inter predictos: & cum pulsatione: & durities medio-
 cris: & caliditas tactus. **S**i vero sit melancolica dolor erit
 minor: & tumor cum duritie ac luuidiate. **S**i vero mate-
 ria sit ventosa tunc tensio erit absq; grandine: & dolor
 cum vntione. **E**t si mixta erit materia: erunt signa con-
 fusa. **E**t si quidem sit paulatim aggregata: tunc dolor e-
 rit minor: cum incipit: & paulatim augetur. **S**i vero sub-
 bito influxa dolor maior erit: & repentinus. **E**t si quidez
 a cerebro sit influxa procedens passio ipsius iudicabitur
 & catarrus & ipsa materia erit plurimum frigida: & quā-
 doq; acuta & falsa in sapore ipso pcepta. **E**t incipit a spō
 dilibus colli: & procedit inferius per humeros ad mem-
 bra manus: & per anchas ad iuncturas peduz. **S**i vero
 ab epate eius egritudo sit procedens demfatur cum si-
 gnis repletionis ipsius & venaruz materia est calida plu-
 rimum. **S**imiliter si a stomacho: aut intestinis: aut corpo-
 re. **F**ortitudo autem mēbz impellens ex natura sui: &
 ex transmissione superfluo:um cognoscitur: & alleuatiō
 ne sui debilitas recipiētis scilicet iuncturaruz ex natura
 ipsa colligitur supra dicta. **E**t si est naturalis ex mala fi-
 gura & compositione: que cōplexionem sequitur malā
 debilitatem ex parte parentuz: qui similiter passi fuerūt
Si vero accidentalis ex antecedente casu & percussione
 aut aliquam egritudinem: quam sunt passē. **A**dultitu-
 do humorum ex signis repletionis notis: vel chacoehi-
 mie debilitatis nutritiue ex mala dispositione membro-
 rum nutritiuorum omnium: & proprie prototo operan-
 tium largitas viarum ex amplitudine venarum accipi-
 tur: grossicie: inflatione ipsarum si manifeste sunt. **S**i ve-
 ro occulte ex frequenti passione potest coniecturari. **S**i
 vero materia doloris in iuncturis fuerit profundis & in-
 manifestis vt sunt anche & sciaticae atq; geniculis alijs di-
 gnoscetur signis que in proprio dicentur capitulo coad-
 iuuante christo.

Cum vno
 g...

Cum vno
 rade...
 pod...

Mor...

Ma...

Ma...

Catarr...

Naturat...
 par...

In...
 g...

Ca. ij. de medis iuncturaruz & cura doloruz ipaz i gñali.
Ermo nosfer erit deinceps de medis dolo-
 rum iuncturaruz in gñali q artet. ca. dicit. **S**ūt
 aut fm alterz trium modoz. **Q**uedā. n. sunt
 cōseruatiue: quedā preseruatiue: & quedā cu-
 ratiue. **C**ōseruatiue aut ipsaz sunt ex similib; ex mu-
 tabus aial pprijs sumpte que in medicinis neruoz su-
 pra sunt dēc: & dicent alie infra simplices & conmixte.
Preseruatiue vero causis accētibus debētur abscondē-
 dis & euādis si hūozales existāt: vlt' alterandis si cōple-
 xionales. **C**ompositio. n. corporis cū sit triplex fm **S**.
Prima est gñaliū ex hūozibus vt mā & ex cōplone si-
 mul cum virtute vt efficiēte pcedāt. **S**ecūda est officia-
 liū & ex prima & tertia fit fa q est totius vñ **S**. **C**ōposi-
 tio sequit cōplonem & rē diuinam. **C**ura pprie egritu-
 dibus soluēdis quēnt: aut accidētibus ex se impinen-
 tibus: vt dolori & similibus sequētibus illas: & causis cō-
 iūctis abscondētis: in quātuz egritudines depēdent ex eis
 & gseruātur. **S**ed: amīs itaq; pmissis: vt supius notis: i
 ambabus doloruz ipsaz dicēdum: ars. n. fm **S**. prius in-
 surgit vitā: que magis yrget. **E**st aut in eis triplex intentio
 vt supra in cura sode doloris stōz: & intestinoz est dictuz
 sc. cāe abscisio doloris: & simul pscntio vtriusq; verūq;
 fm rectuz cure ordinē. pcedēdo cura circa cause abscisio-
 nem primo vertitur doloris ipsius cū sit cōis & gñalis in
 omni: ipsius vero doloris sedatio nō spsit preferēda: nisi
 in casu: put supra in dolore intestinoz est dēu: p tanto
 in hoc ca. de cura: q est ipsius cause abscisio: in gñali vi-
 cemus. **E**st aut triplex: mala cōplō diuersa: solutio gñali
 & viraq; in apostemate similis gñalis: plurimū tñ mala
 cōplō diuersa est cū mā: p inde fa & vltima ptermissa d p
 ma hoc tñ est dicēdum: que cause huius imprimētis sit
 abscisio. **S**i ergo sit mala cōplō pura ex quacūq; cā al-
 terē cū proprijs iuncturis: & cōibus eis oibus in artica
 cōprehēsis. **L**uias curā hic psequimur pprie: & si quidē
 sit frigida: q est alteretur plm cum calidis t; atq; semper
 stipticis: q in dolore dozi nō ppetant: nisi debilia sint: s;
 potius apitua: cū materiam pp vicinitatē ad picipia si
 oporteat retinere: nec repellere: s; vt fluat inferius opa-
 ri: attrahi. n. exterius & resoluī: quala sunt ex cōibus ob;
 sticados: sanfucius: betonica: isopus: came dros: came-
 pitheos: herba dicta artetica: pes comunis: salina: zarut
 aco: organuz: sandaracha: alumē: mirra: & sulfur: & sal
 gna pini: nux indica: & ipsorum olea: & vinum sqllē: ace-
 tum eius: & oximel interius & exterius: & p oēm modū
 approximata. **S**i vero calida alter. f. cum frigidis tēpe-
 ratis & stipticis interius & exterius: & p oēm modum ap-
 proximatis q alterādo dīscrasiam iunāt partū & iunctu-
 raz substantiam & vias cōstringūt: ne recipiāt supflua-
 tes. **Q**ualia sunt rose: citonia: sumac: mirra folia canna-
 rī lēncule aq; rubus: virga pastoris: & mēte tribuli carū
 aque olea: lutum sigillatū & armenū. **E**t similes simpli-
 ces & cōposite ex eis: q in nostro antidotario sunt dēseri-
 pte. **S**i vero sit sicca alteretur cū oleis. s. violis amigda-
 lis dulciū: sisamino: de fenugreco: & semine lini: de pue-
 is: nucis indice: vel violarū aqua simplicia tepida: epithi-
 mata: vel maluarum: & similitum. **S**i vero humida: &
 est plurimū cum materia que alterando: & replēdo: & ex-
 tendendo partes iuncturarum dolores inducunt.

Et si quidem paulatim sit aggregata tres res expedit
 scilicet alteratio et confortatio: euacuatio et regiminis or-
 dinatio. Euacuatio completur dupliciter: modo primo
 cum febriliorum de nigra opposita partis: deinde de ve-
 na respiciet proprium membrum iuncture: vel cum san-
 guinis super iuncturam possitis: si sanguinea fuerit ma-
 teria: et ex toto cessauerit a fluxu. Si vero humor alius a
 sanguine fuerit purgetur pharmacia proprium humores
 educente de iuncturis simplici vel composita: quas in an-
 tidotario diximus precedere digone. Et in medio tem-
 pore: si oportet dolorem sedantia ministratur: que nar-
 ranimus infra. Secundo vero et ultimo cum resolutionis
 iuncturis applicatis: que etiam inferius describemus.
 Et si sit ventosa cum eis: et extenuatibus. Alteratio ve-
 ro et confortatio sequatur cum predictis calidis vel fri-
 gidis simpliciter habentibus. Regiminis autem ordi-
 natio fit ad tenuitatem et siccitatem tendens plurimum
 et contrarium materie generate et generate. quod serio
 sines in presertim capitulo describemus. Si vero ab
 alijs influxus: et subito cum fortem et repetitum: et pro-
 inde intolerabilem presertim dolorem tres res sunt neces-
 sarie. Primo enim oportet dolorem sedare: prout infra
 capitulo de dissolutibus dolorem vicemus. Secundo
 oportet fluxum curare: seu prohibere. Tertio egritu-
 dini iuncturarum per cum impressis providere: ut supra
 auctoritate alexandri in cura tussis diximus supra quoque
 ostendimus etiam ex dicto B. q. ad curam fluxus tria
 concurrunt. Oportet enim primo providere membris
 mittentibus: ut fonti: non vijs: nec recipientibus mem-
 bris. Membris autem mittentibus multipliciter pro-
 uidemus cum confortantibus: non cum debilitantibus
 licet enim propter fortitudinem mittant non est providen-
 dum cum debilitantibus tamen: virtus enim membro
 rum non est debilitanda: et cum sint mittentia maxie pri-
 cipalia potius confortanda: et cum per fortitudinem sua vi-
 minuta mittant per poros occultos ad iuncturas et mem-
 bra debilia intra corpus fortia sufficienter facta per poros
 consuetos et amplos extra corpus superfluitates exclu-
 dant: quam adiuuant: si confortantibus cibis vel medi-
 cinis poros illos expurgantia miscantur et naturas iu-
 uantia ad expellendum per eos: qualia sunt mercurialis
 folia polipo. tartarum infria: pruna: et tamarindi et vio-
 le in materia calida cibis mixta: vel presumpta: et si ex
 medicinis et clisteribus ad expurgationem intestinorum
 adiuncta: et alia absterfua: ut carice: mellis: speciesq; sa-
 lis note: et diuretica calida vel frigida secundum neces-
 sitatem materie ad expurgationem viarum vrinarum
 et fricatio rarefaciens poros: et proprie cum oleo camo-
 mille de apio: calamento: et sudorem prouocantibus: ut
 aqua ordei et familia intus sumpta: et balneum sicca ad
 expurgationem pororum cutis: et prouocationem natu-
 re ad materiam expellendum predictarum regionum al-
 terat: ad quam magis apparent inclinari: que et si non co-
 fortanda sit: neq; diminueda in se: diminuetur tamen per
 confortationem patientis particule cum stipticis mini-
 stratis. Cum enim virtus fortis sit respectu membri reci-
 pientis: quia debilis fortificatio membro recipiente virtus
 mittens respectu eius non remanebit fortis quare non mit-
 tet ulterius illi. Secundo vero cum euacuatiobus: et pur-
 gationibus minoratijs in principio et eradicatione p-

cedere digestionem: et tertio cum extenuatiua dicta et absti-
 nentia: et purgationibus: ut non habeat quod immittat
 sed inanita facta potius trahant talia: aut confortantia
 et purgatiua in capitulis de cura emiscuisq; sunt dicta si-
 ne cerebrum: sine epa: sine vene: sine stomachus: sine im-
 mittentia: sine intestina: vel alia et extenuatiua dieta et cu-
 ra stomachi est narra. Quarto cum alteratibus inspissan-
 tibus materiam ne sui acuitate et subtilitate fluat: qualia
 sunt que supra in cura catarrhi diximus. Et proprius ste-
 corandrum: et ex illis est balneum dulcium aquarum eu-
 cratarum: quod ga. comendat in sua terapeutica: ubi ce-
 rebrum mittat quod equat discrasiam capitis: materijs
 per poros resolut: et reliquum eius inspissat. Et ultimo
 cum deriuatibus ad oppositum partis patiens: et si qui-
 dem ultra regnetur per magnitudinem discrasie ipsius
 mittentis: que sunt multa superius enarrata. Ex quibus
 est in frigida materia mittente cerebro. Emplastrum ex
 sinapi et taphia: et maxime supra commissuram corona e-
 capitis et ibidem docuit ga. vel cauterium actuale in ta-
 li commissura appositum: quod in vltimis oportet q; si
 at et conditionibus seruatis: que requiruntur: licet parum
 prodesse appareat et si actiones in eo conueniunt. Et ex
 eis que maxime sumus experti sunt duo: vnum inter-
 sumptum: aliud exterius applicatum in hac materia fri-
 gida fluente de capite retinenda. Primum est dyapras-
 sium secundum descriptionem Nicolai in suo antido-
 tario ubi suas laudes enumerat. Secundum est tractio
 fortis vbi suas capillorum existentium supra commissura
 tam fortiter superius: ut cutis seperato sonet: sicut supra
 in cura vee docuimus: et expertum est sacellum supra
 commissuram capitis ex exiccatis in calida materia: ut
 panico: milio: rof: mirto: et radice solatri proprie. In fri-
 gida ex pulegio: origano: et serpillo: pipere: spica: cubebif
 et sale: stercore columbino: et granis lauri et mirra: que co-
 fortando habent fortiter desiccare: et in vtraque ex illis co-
 mixta cum sandaracha. In eo quoque et alijs mittentibus
 membris deriuamus cum ventosis applicatis membris
 extremis oppositis fricationibus: compressionibus et li-
 gaturis dolorosis: fomentis ex rubificantibus: qualia sunt
 vrtica: taphia: calamentum et familia decocta in aqua fer-
 uenti: et cauteria actualia et potentialia ex cantaridibus:
 arsenico et calce et similibus cum succo flammule confectis
 et similibus que fluentem materiam trahendo ad oppo-
 situm a particula vel iure patiente diuertunt. Vbijs vero
 per quasluit materia varie prouidemus: aut enim insunt
 manifeste: ut vene apparatus tendentes ad iuncturas: et
 tunc tripliciter prouidemus. Primo cum stipticantibus
 et constringentibus superius appositis: qualia sunt ni-
 ra alumen: litium: galle: gipsum: citonium: terrassilla-
 ta cum ouorum albumine emplastrata: et similia. Et cum
 coadiuantibus ductis et venas sumptis: qualia sunt q
 descripsimus in libro consolationis medicinarum cum
 superfluit inanita. Secundo cum ligaturis ipsarum cum
 filo vel pilo precedentis cutis apertione: quatenus vale-
 at apprehendi cum instrumento eneo: et vincino: et vltimo
 cum cauterizatione ipsarum: et per callosam carne et poe
 generatum in loca cauterizationis opilentur et claudun-
 tur vie ipsarum: non tñ omnium sed earum que pl⁹ vic⁹ ent
 influere: ne nutrimentum subiectus pticulis subtrahat.
 Et ideo in ea est regimen necessarium: quod infra dice

Mo. g. d. l. p. 2

Sarcin. ad caput. fri. ex calig. 2. p. 10

Antena

Siphocia

Ligatura

mus: ubi de cauterizatione loquimur. Aut sunt vie oc-
culte & profunde a sensu remote: & tunc coadiuuantibus: &
confortantibus dictis ibiq; narratis solūmodo pcedem.
Ad membris vero recipientibus igitur ac impressiōi
facte in eis ex fluxu materia pvidebimus cum particu-
laribus remedijs applicatis exterius sūm diuersitatem tē-
poris varietatum & dispōnū: in principio quidē dunt
fluit mā cūz materiā repellētibz defendētibz iunctu-
ras & confortantibus ne recipiāt: & sedātibus dolore a cō-
plexione vel pprietate operātibus illud pter q̄ in iun-
cturis scie & anche pp cam quā in suo capitulo referua-
mus a cōplexione: qualia sunt sūptica: calida: frigida: v̄
cōmixta sūm partes: vel tempora sūm exigentiā dispōnis
& cause seu materia sumpta ex his que supius sūnt narra-
ta: & alijs que infra dicemus. Ad pprietate vero: vt bolū
armenum: sanguis draco: & lutū sigillatū cum aceto su-
p iunctuz q̄ sua pprietate cōseruat mēbra in casu: & p̄hi-
bet effusionem materiēz ad manus & pedes: & sedat do-
lorem: nec est dubitādum in approximatiōe dictoz: vel
eis ēt fortioz de recurſu materie ad interiora & mēbra pn-
cipalia pp quatuor: principaliter autē & maxime pp euō-
nem prius subtrahētem māam pp fortitudinē principal-
ium repellētem ipsam pp extenuationē dicta denegantē
& pp recurrēdi modum nō. n. recurrit enita ex iūcturis
ad ea: quē ad mōm ex emittōijs ad eosdem: s̄ disperſita
in ptibus adiacētibus q̄ debilitata sūnt illis. Festinādūz
ergo ad euōnem & minoratiōem materie in principio cū
flebothomia ptis opposte si mā sit sanguinea & in alia cū
vomitu in dolore iuncturarū inferiorū & pedis. Et cli-
steri in dolore superiorū & manus: vel cūz vtriusq; in vtra-
q; eaz: vel cūz farmacia leui anteq̄ ad applicatiōem vie
& iuncture pcedas sūpticozum: & dictā subtilissimā iū-
gas abstinentia sine eoꝝ p̄cessione repellendo ad princi-
palia pducere ad perniciē: v̄ ad alia interiorē & intē-
rius donec exerceas talia ad mitigādum doloris acūmē
cūm prius oꝝ intendere sis contentus in administratio-
ne sedantium anodinoꝝ vel frigidozum leuiū: & effusio-
nis aque ipsoꝝ super iuncturas temperate caliditatis v̄
frigiditatis si expedit: que feruorem obtūdat & cōtem-
pet: & nō repellat: nisi acūmē doloris pducatur ad intolerā-
tiam: & debilitatem: quo casu oꝝ trāsire ad fortioꝝ & nar-
cotica sūm regulam supius assignatā. Est. n. minus malū
corpus p̄hibere & resoluit: & māam repellere ad p̄cipia
quam eius cōtrarium cū illud cictius inferat mortē: &
aliud possit habere remediū: & proinde illud est eligen-
dum magis. Remediū at est: vt illis applicatis fortibus
frigidis: statim recurras ad veniātia trahentia principi-
is: & ad opposituz cū euōne & sine: & cū confortātibus ip-
sa: & repellētibz ab eisdez q̄ loco suo sunt nota. Et quo-
q; in administratiōe dolorū in oppositis mēbris. Inquit
n. hip. duoz dolorū: qui simul fiunt: non sūm eundem
locum vehemētioꝝ denigrat alterū. Et in puocatiōe cū
somniaferis capiti applicatis: & fricatione iūcturarū & mē-
broꝝz patiētium cū tactu suauī. Et i exhibitiōe inspissā-
tium acūmē cōpingētium atq; infrigidātium: q̄ sensū
reddāt obtusum: deinde redi ad sūpticoꝝ fortioꝝz app-
licatiōem: si mā sit pdurātis effusionis: sitq; frigida vel
calida: put dispō exit ex mā que dicēus. Caue tñ ne si-
ne cautela ministres: qm̄ valde frigida incrudāt: & māz
subtilem ad principia pellūt: & resolūtiōez cōgelādo red-

dunt ineptā & iuncturas debilitāt: indurāt & reddūt po-
dofas valde ēt calida subtile & resoluūt: grossūz dimittūt
lapideū & plus attrahunt q̄ resoluūt: sicq; ei egritudines
ambo plōgant. Et quidem cautela est vt valde frigidā
aliqua ex calefaciētibus pprijs: calidis vero valde aliqd
ex mollificātibz misceat: vt infra dicitur. Et cum cepe-
rit dolor alleuiari & appareat iuuamētum auferat. Si ve-
ro mā nō sit multa: nec vehemētis effusionis cōtinuēz
p̄odice inducēt dolore: iussit G. confortari patiētē par-
ticulam cum fricatione sicca: dixit. n. q̄ fricatio maxime
sicca p̄hibet dolores qui p̄ periodos q̄busdāz ḡnantur
mēbris in medio tēpore assumpta: & maxime ante p̄ du-
as horas potissimi: confortantur. n. cum eis mēbra: & min⁹
suscipiūt ea que assuete influūt sumata: & hoc cōe omni-
um est ctatum: pcedēte vero tēpore oꝝ vt occuperis cir-
ca residuū materiē cum maturatiōe & eradicatione cum
farmacis educētibz: dimittētibz partibus & extrahē-
tibz a iuncturis: qualia sunt ex simplicibus turbit con-
fortatū hernodactili: granorū spēs: & alia. Et ex eis cō-
posita: que in nō antidotario sufficiētē enumerauim⁹
Deinde vtamur diureticis: qm̄ deficiant materiā iun-
cturarū doloris: cum sit ex supfluitate digōnis epatis: &
venarum: sint autē ex leuibz: fortia. n. humores adurūt
oportet etiā vt sūpticis applicādis iuncturis admiscean-
tur: q̄ temperate resoluūt. Cassante vero fluxu: & decli-
nāte dolore studeas mēi residuū resoluerē ex iuncturis
cū temperatis: primo ex somētis: cerotis: epithiatis: vi-
ctionibus: oleis: emplastris: que in antidotario scripta sūnt
cum eis. n. resoluta tota materia: que stuebat cōflabit ma-
la complexio: & extensio iuncturarū ab illa impressa: sic
q; finaliter ad confortationem ipsarū oportet insistere.
Et ad correctiones accidentium: que in tabbus egritu-
dibus consueuerunt insequi: de quibus speciale capi-
tulum infra faciemus: annuente christo: qui sit benedi-
ctus: tantum hec medicinas ad arcticam adiūgēs sim-
plices & cōpositas quas p̄ capitula p̄emus distincta. ppri-
as & exptas. Et aliqs simplices: ex quib⁹ sūnt dolores sed-
ātes arcticum: digerētes materiam: euacuantē: resol-
uentes & cauterizantes.

Capitulum. iij. de dolore ipsarum in speciali: & primo de dolore hūeri: & spatule & medicinis eius in spali.

Dolorem sedantia iuncturarum plurimū do-
lorem non tollunt. Cum causas eius alteru-
traz totaliter non abscondunt: sed minuunt
& pertractant: quatenus commode tolerātur
vsq; ad omnimodam eius abscessionem. Ex quibus sūnt
talita per se: quedam per accidens & eorum que per se q̄-
dam sunt tales a complexiōe: quedam a pprietate: & q̄-
dam vtroq; modo. Et que a complexiōe quedam sūnt
calide: & quedam frigide: & inter eas est gradus diuersū
respectus: sicut supra in cura doloris stomachi diximus.
ibi enim ostendimus q̄ ex calidis quedam erant tempe-
rate caliditatis omni dolori cōuenientia & vtrang⁹ cau-
sam eius respicientia: malitiam enim complexiōis om-
nem propter eorum temperatam caliditate resoluunt in parte
membri partes molliunt & tractabiles reddunt maxime
si lenictia sūnt: quare extensionē meli⁹ tolerāt: dolores

*NB. calida temperata complexionis
omni dolori conueniunt.*

si ex ericacub⁹ sūt: et ericione eaz q'gregat: et remittit
calore: et sensum in mēbro confortant. Et erant quedam
simplicia ibi enumerata: et quedā composita: et sunt hec.
Sumatur fenugrecum: et teratur cum aceto bene de in-
de fundatur sup ipsuz mel et coquat: donec coagulet: et
liniatur: vel emplastratur cū pāno lini: et dimittat duo-
bus: aut tribus diebus: et succuratur ericcationi ipsius
cū oleo rosa. est. n. cōueniens in principio doloris: et ascē-
sione eius. Et ex illis est semē lini cum fenugreco conq's-
satum cū oleo sifamino: et ex eis quedā sunt sortioris ca-
liditatis cōueniēs cū caulibus recētibus: et apio et si adhuc
et emplastratur cū caulibus recētibus: et apio et si adhuc
sortioris fuerit mellis: et pauco vino sriptico cū aliquan-
tulo olei de alchāna: et cōmuni: et iterū cinis lignozū cau-
lium cōquassatus cū oleo camomille: q'z ueniens est: et
ex pptis etiam tpatis est epithima ex vitello ouozū cū
floribus camomille pulueri zatis cū oleo rosato cōmixtū
et illis est althea cum adipe ac terebēntina totiens ablu-
ta cum frigida: donec albefcit: deinde inūcta cū reitera-
tione. Et cum uolueris eam abstergere inungas man⁹
oleo: et frica locuz: qm absterget: et ex illis est absinthū
et stica dos s'm omnē admīstrationis modum: et ex illis ē
emplastrum factum ex camomilla: melliloto: fenugre-
co semine lini: solijs lauri: et armelli herba fetida solijs
caulium: radice aligath. i. herbaruz de q' fit asfa: et est an-
dem: gummi: albotin: et oleo nardino: et oleum mastici-
nū de stora. de fisticis: et vulpinū: et laurinum: de cerasis
et gnis citri triāguloz: et alia in antidotario dicta. Et ex
frigidis quedā sunt simplicia ex qbus erāt quedam fri-
gida s'ptica apocrustrica: et qdam narcotica in gradu di-
uersa s'm plus et minus in dolore calido ueniētia: hec
n. mām calidam pellunt: et alterāt mēbrū dīscrasia: exten-
sione cōgregāt: et sensuz ipsius obtūdunt: et mediocriter
stupiduz reddūt: si mediocriter sic narcotica sic vtranqz
cām minuūt nisi frigida fuerit mā: quo cām p'cipietez tū
minuit. Et quedā sunt cum frigiditate leniētia in mā sic
ca p'p'a ut semina cōia lac oleum viola. de cucurbi. de
neuifare et de melonibus et aq' ipsorum: mucilago pfi. et
oleū ablutū: et si qua ibi supra specificauimus. Et quedā
sunt p'p'ita: et sunt vt sumant oua cuz integritate sua p'
ter testa: et misceant cum olo ros. saluie et modico ace. pl
rimum. n. nocet neruosa: et yngat vel epithimē: et si do-
lor sit acutior fit epithima cum suc. cāne humide: cū olo
rosa. et ace vel lenticularū aq': vel si adhuc intendat fiat vt
ponatur iūcture in aq' tepi. deinde fundatur sup eas fri-
gida: vel epithimētur ex psilij mucillagine: oleo rosa. et
ace. vel ex succo solatri: vel virge pastoris: vel spui. vel co-
nātri humidi: vel endi. vel blete: vel cucumeris: vel cu-
curbite melonis: et si. vel suc. aut seminis iusqā. vtriuzqz
et poma mādragore in ace. bulita: vel succus eius cū bu-
turo vaccano: qd infrigidat et lenit. Ex vltimis autē ē opi-
um cū lacte hois dissolutum: et oleo: et cera: ita tñ qd fit
pauce quatitatis multum. n. eius est cura mendosa ipi⁹
et monificatiua nō sedātum suntqz p'mixta ei q' mēbra a
uocumēto eoz defendunt: ipsoz frāgendo malitiāz: vt
est crocus thuz et mirra: stozaz: et casto. postqz sequet no-
camētum eoz corrigēt: vt est somētatio: et embrocatio
cum aq' camomille: vel cerotam ex oleo eius: qm fran-
git et co: igit narcoticoz nocumētum imp'ssuz g'naliter

in oibus mēbris. Et interius mīstrētur diuretica frigi-
da et simplicia: vel solutiuus mixta qm gsumunt et eric-
cant mām. Et preter has sunt alia p'mixta virtutē h'nt: et
calidam et frigidā: quoz qdaz sunt simplicia: vt plātago
que facit penetrare medicināz virtutē mirra rosa ipsa ma-
tura: et allecum eius: qd s'm. B. calefacta infrigidat: et in-
frigidata calefacit. Solatz: cdi. rubens: caulis rubens
p'p'ie acetosus: et aq' maris actu frigida: et similia. Et q-
dam sūt p'p'ita ex p'dictis: et exptis est cataplasma ex mi-
ca p'ais: vitellis ouoz: lacte mulieris: et oleo ros: et p'p-
satis in modum cere. Et arū vero: que a p'prietate iū-
cturaz dolores sunt sedātia: sunt lutum figilla. et volu-
m cū aceto vel oleo ros. inunctum: qd etiam malam p'p'o-
nem calidā alterat: et solutionez vint: q est cā doloris sic
qz plasma iuncturaz cōseruat atqz cōfortat: et ex sedanti-
bus simplicibus vtroqz mō est infrigidatio: curz aumeli
quod est oleum dulce valde spissum ab'utū amidē qm
mīscetur cū oleo p'p'ino vel de alcāna: qfert: dolori iūctu-
rarum p'p'ie: et stercus cameli: oppoponacū hermoda-
ctilus more emplastri suppositus est cōferēs tiriaca oib⁹
doloribus dorfi: et p'p'ie in hora fluxus mehesekēgi: cō-
fert oibus doloribus dorfi: et an: he: ius galloz confert
folia dulb sunt vti ia eis: et p'p'ie dolori geniculi: sterc⁹
columboz desuper inūctum est cōueniēs: et stercus vac-
carum emplastraz cum melle et pulueribus alijs: armel-
linitum est bonum dolori iūcturaz altit: et andachochia
est bona doloribus iūcturaz ex ventositatē: et apud ti-
morem cōtractiois: et iam sanati sunt ex eo. Et semē ra-
phani et gentiana expellūt pullationem: et qferunt volo-
ri earum: et similiter emula. inqt Diascorides. Empla-
stris ex solijs kaunem. i. arboris karabe qfert pullationi
podagre. Adde qfert bibitum et linitū aq' marina et sul-
furea cōfert embrocata vel somētatioe facta. Et scamo-
nea cū aceto inūcta: ruta bibita et emplastrata sataragi. i.
tapsia bibif ad dolorem iūcturaz: et cōfert: similiter de
coctio spine albe thesille inūgitur: et fel super iūcturas
frigidas aq' decoctiois vulpis embrocāt: et oleum eius
inūgit super dolores iūcturaz et sinapis. Et in calidā
oleum ablutū cum frigida: vel psilium emplastratū curz
oleum ro. et aceto: et oua vel ordeum cū succo citiozuz
et aceto emplastratum: sedat. n. et p'hibet fluxū supfluita-
tum ad iūcturas. Jusquamus etiam et radix zabroch. i.
mandragore emplastrata: et muscum embrocātū sup do-
lores calidos: et cassia fistula linita: et alia sunt p'p'ita ex
p'dictis. Que vero p' accidens sedant: quedaz sedāt sen-
sum reuocando ad principium: vt somnus: quedam de-
riuādo et trahēdo ad oppositum: vt dolor factus in par-
te opposita: et remouet: vnde hip. duozum dolorū que si
mul sunt: non s'm eundem locum vehemētior: denūqt
alterum quedam sensum obtusum: et causam imprimē-
tem reddendo: vt cibaria grossa et pot⁹ qualia sunt que
supra in dolore stomachi diximus: et sunt p'rouocātia som-
num. Et ex illis est cibaria sub ceruicali posita: que est
propria: in quibus omnibus doloris ordo est seruandus
et modus et ordo est vt sedādo dolore fortez: aut cāe ab-
lationem imprimētis ipsi: cū finaliter auferri nō possit
ea manēre. Et dno mīstent a p'prietate sedātia: cū sint ef-
ficatioz et p'ima: et p'ualeāt in virtute bis: que a comple-
xione illud agunt: vt supra in cura epatis dictū est: et no-
cumentum nō inferant: etiam si in cognitione cause do-

plātago
p'p'it
D'rimoz
Caulis rubeg
Cataplasma
p'p'ia p'mixta
omnē
App'iate
mīstent p'nd
Doloz
D'la r'p

Ind'galloy
S'p'uz
v'it
S'p'uz
p'p'ia
p'p'ia

Qui
L'aroz
S'p'uz
Doloz
g'f'uz

de doctis h' m'oz et p'p'oz

lois proueniat error: cum enim conueniat: nec timor re-
pellendi ad principalia: nec repellendi iuncturas magis
dummodo in complexionem sit tpatata: deinde ea q̄ a p̄lone
et anodinam: et tempata: et parū excedētia: cuius timor pre-
dictis ex eis nō accidat: et in oī dolore valeat: sicut illa d̄
inde tēperata parū excedētia calida in frigidis frigida in
calidis: et mixta in mixto cōliter: vel vno plus et altero
minus: aut nūc vno: nūc altero s̄m exīgētiam p̄dominā-
tis mē que et si frigida sit dolētis iuncturas defendūt nec
repellūt ad p̄cipalia: s̄z tantum ad ptes cōiunctas p̄p̄
uitatem excessus: q̄ et si nō sufficiāt p̄p̄ doloris fortitudi-
nem: facta euacuatiōe in medio tēpore in vltio mistres
fortiora cum sedent: et nō replendi veniat timor: vt sup̄
us dictum est. Et modus est: vt exterius appropinquetur
p̄ inuictōes: vel cerota: vel epithimata: c̄brocas: empla-
stra: euaporationes facellatiōes. Et p̄ interius et p̄liste-
rium iniectiones: s̄z varie. Inq̄. n. S. q̄ varie ōz vti far-
macijs: nā enim assueta lōgō tēpore vni negligit illō tē.
In digōne mēz dolorum arteticōz tres res ōz attende-
re: prima h̄uoreim digerēdum euōnis grā: q̄ in cura hu-
ius egritu. est necessaria. vt infra patebit: et locū seu mē-
brum situatiōis ipsius: et vias p̄ q̄ h̄z trāsire ad locū euō-
num p̄ q̄m h̄nt extra duci. Est. n. mā humoralis ipsōz
in locis remotis a vijs euōnum positaq̄z ibi plurimum
inuisata: q̄ non p̄ nisi cum forti medicā iterā educi: vt
dixit Abo. maxie cum p̄ strictos canales h̄eat p̄transire
q̄ p̄ ipsam ōz adēre et vias aperire. An ipo. Digesta
medicari. Et alibi affo. fo. S. z chios nocuos nō alios
purgari. S. quoz aut. Purgatio de loco morbi p̄ce-
dens melior est. Et alibi. Corpora vbi vult quis pur-
gare ōz fluxa facere. Adumo z digō cōplet cum adequā
tibus expulsiue virtuti disponētibus quoz q̄dam sunt
subtilitativa humoroz grossifici: q̄dam incidētia eius vis-
cositatem q̄ plm est in cā: et q̄dam inspissantia subtillem
de se ad iūcturas fluere aptam. Locus est et mēbrū ḡne-
rās et mittēs: vt epar et vene vel cerebrū: stomachus et splē
et corpus totum. Et mēbrum recipiēs et patiēs qd̄ inicu-
re existunt: quoz inspectio p̄pleat cum eorum appropia-
tis. Uiaz apuo p̄pletur cum apitiuis: et q̄z apertio vijs
p̄ q̄s mā h̄z trāsire ad loca euōnum: et ad iuncturas plu-
rimum est cōis sicq̄z nō possit p̄inde hanc iuuare qn̄ no-
ceat illis p̄plenda est cum apitiuis lenibus moderate stipticis
vel eis admixtis et inclinātibz eas ad vias euōni
mām aut auxilioum p̄dicta p̄plentium: aut aliquib̄ in
fitas virtutes h̄ntibus ōz sūmi: aut ex diuers̄ colligi: vt
insitas virtutes h̄ntib̄ quidē. Dixit. n. S. insitas vir-
tutes h̄nt fortius opabitur. Et sūt q̄ hic supra in alterā-
da mala p̄plone diximus iuncturaz: q̄ doloris est causa
quoz quedā erant ad frigidā: q̄dam ad calidā: et ad fri-
gidam stica. et sequētia alia ibidē numerata: sūt. n. p̄pria
cerebro plerūq̄z mittēti: et nervis frigidis: epar atq̄z ve-
nis et mēbris alijs: et toti corpori algoratis ad q̄ eoz v̄tu-
tem dirigunt et p̄fortāt. Et q̄ calida eoz diserasie altera-
tiua grossoz humoroz subtilitativa et viscositatis riptica i-
cisua. Inquit. n. S. secāt. n. hec ambo humoroz grossiti-
em et viscositatem acetosa: et dimia hec cum frigate: alia
vero cum caliditate: sunt q̄ viaz apertiva leuiter: q̄z me-
diocriter stiptica tūc mās ad vias euōnum inclinātia eo-
rū plurima: vt est stica. iso. pes ceruinus: et squil. polium
anctū: kerua: tubea: gar. iofi. peonia: aristolo. semē rute:

et gentia. In ventosa: vt ciminū: foliū: cinamomū: acco-
rus: et os humanum vsū sumptum in potu et saluta sic-
ca: acc. eius et oximel q̄ inclināt ad intestina: et diuretica
frigida vel calida s̄m mē exīgētiam que ad vias v̄ne et
quedā ipsōz decoquēda sunt in aq̄ cicēri: et apozumatif
cum melle disp̄nato in mōm sirupi p̄ficieda: quib̄ aliq̄
ex alterātibz diserasiam calidā sup̄ius m̄eratis sūt ad-
dēda: vt sunt rose: endiuie: coriādrum: vel aq̄ lenticule:
la: tuce: et silia frigida et stiptica: q̄ inspissant coleraz que
p̄ ill inflāmata et subtilia fluere possz: et ad fluxum alia
incitare quibus fr̄is p̄dictis etiā in alteratiōe mēbrōz
a digōne colere que doloris p̄t esse cā p̄fectis aliq̄ sunt
admiscēda ex p̄dictis calidis q̄ dirigāt virtutes ipsōz
ad mēbra p̄dicta: et nām cōseruet eoz et mām grossas in
fine: in cuius mixtione est raro valeat adēre. Ex diue-
sis ōz q̄nq̄z colligere que ad has p̄plēdas intentiones: et
ad alias possibiliter cōtingens ōz cōponere que ex dicē
et v̄ndis sunt note: et t̄ia sunt in moduz sirupi confecta.
Ex quib̄ est sirupus s̄m inuictōne nostrā ad frigidum
oximel simplex: vel squilicū s̄m disp̄nem materie cū
melle ros: et aq̄ ferrea decoctiōis sticados arabici. Item
sirupus de sticados: cuius descriptionem in nostrō anti-
dotario scripsimus. Alius egyptus. R. acori: radiciū arte-
tice: betonice ziniar: capil. vene. endiuie: lupuli: mellisse
pedis coruini: sticados arabici: ana. ℥. s. saluie. ℥. s. ros.
℥. j. zuchari quātum sufficit: oximel quētiēs ad arteticā
R. ireos: betonice cum radice saluie dōestice: camedre-
os: canepitheos: et pedis coruini: eupatoriū valeriane p̄
taphilon ana. ℥. j. radiciū feniculi: sparagi et brassi: ḡ-
minis ana. ℥. j. feniculi: feminis pedic: aneti ana. ℥. s. po-
lipodij. ℥. ij. hec oia residant in aceto p̄ diē et noctē ven-
de coquatur in aqua: et addātur mellis disp̄nati lib. ij.
aceti squillitici. ℥. ij. et detur. Itē aliud. R. radicum fe-
niculi. ℥. i. anisi feniculi ana. ℥. ij. saluie sicce. ℥. v. foliōū
ros. ℥. vij. sticados arabi. ℥. vj. polipodij. ℥. ij. mellis disp̄-
nati li. ij. aceti squillitici. ℥. ij. fiat oximel cū aq̄ passu-
larum li. j. mellis ros. li. s. aceti squillitici. ℥. ij. Et cōdias
cum cinamomo: nucē mus. et coctice citri: ana qd̄ sufficit.
Aliud ad calidum. R. endiuie: lactuce lupulog: lēti-
laz: aque coriādrī ana. ℥. j. rosarū. ℥. j. sticados. ℥. s. ra-
dicum feniculi. ℥. s. ziniar et pedis coruini ana. ℥. s. mo-
mite sumach ana. ℥. j. zuchari li. j. succi ediuie: succi ci-
toniorum et ḡnatorum acetosoz ana. ℥. ij. Et cōdias cū
spodio: et sandalis: et da cum aq̄ ferrea simplici. Verum
q̄ artetica morbus mirabilis totum corpus liq̄ns volo-
ribus mēbra cōtinuando debilitat: nervos: que stomachū
subuertēdo nervos p̄patientem cibos p̄fectos delecta-
biles atq̄z p̄ctus abominabiles reddit et medicinalē: m̄-
to magis cum sint aspectus horribilis odoris atq̄z saporis:
et maxime si talia nō toleret p̄ nām et ingiari ōz an-
tidota sic conficere digestiua: que multo magis farma-
ca solutina vt cōmodius possit qd̄ iussit equidem S. a.
dicit q̄ vna cōmuni debet esse intentio facere farma-
cū delectabilissimum in quantum possumus: dummodo
eius quantum ad vltimitatem custodiatur: virtus enim
non hic dissoluenda gratia delectationis. Sic equidem
ad digestionem ordiābimus non sirupos tantū: s̄z ele-
ctiua: trageas: melliterata condita et similia ex delecta-
bilibus et proprijs que si ex longo vsu etiā sint quēta in
tediuz: dimissis eis cum dicta cibis et potibus medicina

*Tina h̄
ob p̄da
m̄ d̄nt*

*h̄uoreim digō
ho*

libus ad hoc virtutem habentibus cuius delectatione studio
fuis procedemus: vel eis medicinalia permiscemus.

Hoc enim est gal. preceptum. precipit. n. extenuatiua die
ta ad digonem crudorum huiusmodi uti et cibus et poubus exte-
nuantibus: ut caparibus in aceto de caparibus et vino me-
dicamentis acido: et melicrato condito. Item zinziber et pi-
per in cibus et in balsamatis admixtis et porro et aceto: et co-
dro. Et porro cum aceto et sinapi: cum melle: et balsamen-
to facto ex eis: ut porro sale et aneto: quibus conficiant al-
bum ius: et composita lombardorum tuscanorum et alius variis
sine varietatem medicis et cause. In humoribus vero cali-
dis subtilibus et acutis et siccis cum dicta grossa ex cibus gros-
sis et porro in pilis est procedendum: que sunt nota: et su-
mittitur etiam ex fructibus acetosis et myrtis: que sunt gra-
nata: aracia: pruna mora celsi acetose: acetum et si. Et ad so-
lutionem ipsoz eis admisceri mercuriale: polipo. et ole-
um: qui et si non opponeretur cause et egritudine excessivi
debilitate virtutis eaz: et pinde nequant magnam iuranti-
am et cito impedere: et aie medicine illi eppotes vir-
tute in pcessu tñ tempore ad sanitatem pducet optimam

Inquit. n. S. q. agens forte fact in breui. debile vero
in longo: non tñ hi multum. Et qz nam medicinis purius
magis et eruat: et qz in qñtita. maiori quou die mistretur
serapio dixit. Et uo ex medicis ad curam dolens iuctura-
rum seu artetice est necessaria: est. n. ut superius habuisti
egritudo repletionalis vacuitatis in iucturaz et partium
adactum ex ma huiusmodi: pprie qua euo sanat ut ypo.
dixit. Et uoñs aut intentio a duobus sumitur principa-
liter a virtute. s. ut sit substinēs et a repleone ob qñ sit corp⁹
vel mēbz indigens: put in affo. ypo. dixit. Sūt aut euo
nis spēs due gñales: cum flebotomia. s. et farmacia sine
S. quaz una qz suas vicarias hz: q spē repleonis sumū
tur et loco: aut. n. repletio est cum multitudine sanguis
et tunc est flebotomia vtdum in q attendēde sūt pp lo-
cum conditōes hic supra in ca. gñalis cure narrate: vel si
hec nō possit fieri aliq mistretur pdictis attentis ei vica-
ria vel pportionalis ut puta scarificatio circa crura vel spa-
tu. q apud S. est consueta apto emozoi. pclusarū: et mē-
struoz in mlieribus puocatio ieiunii impō: fricatio bal-
neatio in sine que nō subito minuit et euacuat: ut predi-
cta: seu paulatim: et proide a virtute melius toleratur. Si
vero cum multitudine cachocimia alicuius huiusmodi existat
farmacia purgandum. In q sūt considerada pncipali. vij.
s. ppetas: qlitas: quatitas: seu virtutis potētia: tps: ho-
ra: modus: et ordo. Pprietas quidē vt sit talis q a p-
rietate euacuat repletē: educat subtile calidū vel gros-
sum et frigidum peccatē ut plimū: vñ ipo. Si qdē talia
oz purgari: purgent et. nec sic grossum educat: quetiam
de subtili cū eo hī: oē. n. farmacum prio colerā mouet di-
xit S. gñota et nō educra pmpre fluet ad patētes iun-
cturas et grossam magis habilitat: et cum sit fortioris im-
pulsionis maiore pnoze inducet dolorem: sic eqdē dolo-
rem nō curasti: s; potius augumētasti: sic in cura fe. rttu-
la S. nōcō q ipsum a mēbro patēte extrahāt: et amit-
tēte educāt: si aliqd mūtē sit vt iussit ipo. in li. de chimis
tales aut simplices et ppositas in nro antidota. qras. Et
si vis in suma tibi describens hic simplices. Et qz sūt
quācūqz ad arteticā. Et sunt hermodacti. triti cuius pipe
vel aniso: vel amio: qz de se nocent sō: et pes corumus
nō nocet sic pau. dixit. Et qñqz admiscēt ei aloes vel sca-

mo. ut confortet eoz solō: lapis armenus: gñū: vel gñūz
regis et in iure galloz antiquoz centaurea: colloq. tur-
bit. Fortatū pure. spēs gñmo. oēs et bde. et sarcocola: et vi-
tis al. et asiaz: et ius galli antiq cuius sale gē. et dau. sgl. ire.
suc. cucume. asini aslebrā et felera. Et ex eis sunt qz ferūt
colice: ut aloes et scamō. et qdam yterqz vt agari. qdam
mlice: ut lapis arme. et epithius. Et qdam ex aduistiōe vt
sene: su. ter. et qdam ad flegmaticum et melacolicū vt si-
ca. et polipo. qbus gñā miraboloz admiscēt: seu asio
ciatur in diuersitate mētōnū. Et hic aliqz ex ppositis
subiūgem⁹ exptas. Qualitas aut vt nō sint caliditates
fortes: dissolutiue: que hūozes et coagulatos dissoluant
vialoz et venas apiāt: et fluere faciāt ad iucturas si in se
virtutem stipticam insit hēant: vel alterius rei admixta
q mēbra fortēt hūozes refrenēt: et ductus seu vias stp-
ticādo coagulent. In q pprie qmēdatur hermodacti
ab antiqz inter cetera solutiua: s; sō nocent: qd est cōe pl-
ribus solutis. S; illud cum rectificatiōe ipsius canetur
et cū mixtione logi tps vel aloes: q oia sunt in eodē far-
maco simplici sint insita et inuēta: ut in agarico pprie in-
uētum est optimū. Si vō deficiēt aliq p admixtōem al-
terius pcuraret: vt est mirabola. reubar. aloes: et si talia
aut farmacia simplicia et pposita in antidotario dca sunt
nro. Quātitas vō vt nō sit qñtatis excedētis: vel impu-
ctis virtutis q hūozis precipiet: ipsius resoluat: virtutes et mē-
bra debilitet: nec deficiētis q dissoluēdo et nō educendo
incitat ad fluxum hūozes: s; si sit cum bono arbitrio vir-
tuti et hūozī pportionata in principio leuior: et minoratia
in pcessu p digonem fortior: et eradicatiua: et in hec cō-
sideratio tēporis est cōtēta. Hōza. n. matutialis et vacui-
tatis sōi cum plm solutiū talū sit sōdaci subuersiuum.
Alidodus aut vt cum potēde: pillulis et ellijs: tragetis et
cum vomitiū sumāt: vel cū cibali aliquo misceat si abo-
minabiles facti sunt: vt S. docet. Et sic dant quidam
lac titimali cū caricis: vel succum cucurbitis asinū cū pla-
cētulis: vel ius galli antiq in quo decoqz gñūm logum
vel pip logum: et similia mellerata condita cuius solutiū
conferunt: et vna vindimiaruz tempore cum solutiū
inuetis ebullire pmittūt: qñta sunt turbit: hermodacti. et
polipo: hec. n. sumpta cū delectatiōe educūt supfluitates
ex corpore ex iucturis absqz nocimēto magno: si corre-
cta sint p interualla tps sumota pseruāt nō so um curāt
vel cū clisterib⁹ iunctis: vel cū colirio ipōant. Ordo quoqz
vt pmittant in clisterib⁹: deide vōtus vel cōcōctio cōsi-
deratiōe ptes patētis: vt supius dēm ē deide impōnib⁹
vel alijs: q habilit⁹ pnt assū deide solutiua sine alios cō-
posita subiuēcus. Clistere ad arteticā sūaz. R. centauree
z. j. polipo. z. ij. anis. femi. ana. z. s. asiaz. z. s. mercurialis
Alid. j. fufuris pugiliū. j. yrcos. z. s. bultū in aq dul-
ci deide colent: et colature addant mellis cōis. z. ij. salis
cōis: qd sufficit: olei rutacei vel succi rute. z. ij. et olei ane-
tini: qd sufficit et alij faciūt cū aq marina: et aliq addunt
colloqñtida et agancū: et aliqui dissoluit spēs gñmozū
vt serapim: opponaci: et euforbij in ea: et est fortius: et
efficacius.

Clistere ad calidam. Recipe aquam mal-
ue: violarum: pannonum sebessen: ordei dissoluatur mel
violaz: cassia et vera. Aditus fiat cū aq decoctiōis rafa-
ni supaspo baurach et aceto: et qdam faciūt cum asfaro
condito refidēte p noctē in vino deide colato et bibito: et
aliq cū alijs vomitiū supra in antidotario nostro notis

Tragea solutina ad arteticam frigidam expta. ℞. turbit albi gñofi ⁊ mūdi. ana. ℥. j. zinzi. ʒ. j. hermodactuloꝝ electoꝝ. ℥. j. pipis lon. ʒ. j. anisi. ʒ. j. gariofi. ʒ. j. pulueris ossis hūmani. ʒ. ij. tribuloꝝ marmoꝝ puluerizatoꝝ. ʒ. j. ʒ. rof. ʒ. j. mirabola. citri. ʒ. j. zuchari ad pōdus oium: do sis coclear. j. in auro post q̄ sumatur hāustus tepide aq̄. Et quidā addūt esulam: ⁊ quidā residere faciūt turbit in succo cucūeris asini: ⁊ est forte. Electua. solutina ad arteticā fridaz: ⁊ est fm moꝝ agū. ℞. turbit albi ⁊ gñofi ⁊ mūdi. ʒ. j. esule electe. ʒ. j. pulpe mirabolano. citri. ⁊ ke bule cōtrite ⁊ residētis in lacte p̄ dies. iij. sal gem. ʒ. j. ga. ʒ. j. Conficiant cum siru. acetoso de zucharo ⁊ succo ro. Colliriū ad arteticā. ℞. mellis. lib. ʒ. salis gē. salis cōis ⁊ baurach ana. ʒ. ʒ. s. s. hercoris suricini. ʒ. j. pulpa colloq̄. s̄apini oppoponaci ana. ʒ. j. bulliāt viqz ad coagulandēz deinde informētur colliria ad modūz digiti: ⁊ imponā tur cū fuerit necesse. Pillule ad dolēz iuncturarum calidum: ⁊ sūt ioānitij. ℞. aloes succotrin. ʒ. j. mirabola. citrinor. ʒ. j. scamōee. ʒ. ʒ. esule grana. iij. masti. ʒ. j. cōfice cum succo citōioꝝ vel matianoꝝ. Itē potio ad idēz. ℞. succi granatoꝝ dul. expressoꝝ cū pulpis. lib. residēt i eo p̄ diem ⁊ noctē mirabo. citri. ʒ. ʒ. deinde colet: ⁊ colature addat mucilagis: p̄si. ʒ. j. tamarido. ʒ. j. ⁊ detur: aliq̄ addūt scamōee. ʒ. ʒ. Item ad arteticā ex mā flegmatica cum colera mixta. ℞. turbit mūdi. ʒ. vij. ⁊ ʒ. cōtriti cum zinzi. ʒ. ʒ. piperis lōgi. ʒ. iij. esule cōtrite cum pilis spice. ʒ. ij. ⁊ ʒ. zucha. albissi. ʒ. x. carniū citōioꝝ: vel diacito intē de zucha. ʒ. iij. diagridij. ʒ. v. coquat zuchari ad p̄ sectionē: ⁊ postea dissoluātur carnes p̄dictē: ⁊ deinde addant ellij de suc. ro. laxatiui. ʒ. ij. ⁊ vltimo aliq̄ pulueres ⁊ sic fiat electu. dof. ʒ. ʒ. ⁊ est rogerij. P̄doto ad fridam arteti. expta: ⁊ est ybetūti. ℞. betōice: pedis coruini: camedreos: camepitheos: arteticē capil. ve. ana. ℥. j. asfari squinati ana. ʒ. ʒ. passula. enucle. ʒ. j. corticum citri. mirabola. citrinor ⁊ kebulor ana. ʒ. ʒ. polipo. turbit cōtriti cū zucharo hermodactuloꝝ ⁊ itoꝝ cum pipere al. ana. ʒ. j. bulliāt in aqua cartami mercurial: deinde coletur: ⁊ colature addat agarici puluerizati. ʒ. j. dissoluatur electuarij de succo ro. ʒ. iij. ⁊ def in auro: ⁊ aliq̄ faciūt bulire agaricū: ⁊ aliq̄ addūt mel ro. ⁊ est bonum valde mūdificat. n. stomacū ⁊ alia viscera cōfortat: ⁊ in oi mā. Pillule expte ad arteticā colericā ⁊ flegmaticā. ℞. pulpe mirabolāo. citrinor. ʒ. iij. reubar. ʒ. j. agari. ʒ. j. ʒ. ellij de succo ro. laxatiui. ʒ. iij. diagridij repressi. ʒ. j. masti. gariofi. ana. ʒ. j. turbit. ʒ. j. arteticē: sticados arab. añ. ʒ. ʒ. pluerizētur ⁊ cōficiātur cum suc. ro. Item alie appropriatē ⁊ expte ad egritudines iūcturaz mixtas: ⁊ sunt indei ℞. turbit al. ⁊ mūdi: aloes succotrin corticis: mirabolanor ci. ana. ʒ. iij. rof. ani. zinzi. ana. ʒ. j. piperis lon. ʒ. ʒ. croci gare. ana grana. xv. ꝓficiātur cum succo resolutiuo dof. ʒ. ij. Sirupus ad arteticā educēs mā flegmaticā ⁊ colericā adustā ⁊ mlicāz. ℞. pedis coruini arteticē sine paligis betōice: isopi sticados melisse camedreos: camepitheos: lupuli: endi. epaticē: buglose: boraginis: capil. ve. ana. ℥. j. radicuꝝ semi. spagi brossi. residētū in aceto passulatis liq̄ri. floꝝ rosmarini: ro. ana. ʒ. dauci karui anisi cimini: cartā asfari: s̄qnan. radicum acoꝝ ana. ʒ. ʒ. cassie lignee. ʒ. ʒ. zucha. li. j. ⁊ ʒ. aceti p̄dictariū radicum ʒ. iij. ⁊ in fine aromatizētur cū inamomi. ʒ. ij. cubebaz ʒ. j. zinzi. ʒ. j. ligni aloes: pipe. lon. spi. ana. ʒ. ʒ. Et sunt q̄

faciunt illum laxatiuum: ⁊ addunt in eius decoctioe polipodii: epithimuz: agaricū: ⁊ turbit: hermodactul. ⁊ cartamum fm diuersas intētiōes: quas p̄sequitur. Et alii qui mirabolano. gñā qz supicat ꝓstortant soluēdo: ⁊ a liqui addūt frāgentia ⁊ educētia ex rembus lapides vel vesica: quos plurimum patiūtur artetici. Et sunt semen genestre: grana solis: saxifragia: ⁊ fraginū: ⁊ est efficax ⁊ exptus in p̄seruatione ⁊ cura. Item fiat decoctio talis. ℞. in sero caprino depurgato: bulliāt semina sumiter re. ʒ. vij. mirabola. citri. ⁊ indo. ana. ʒ. v. epithimi: folliculorum: sene ana. ʒ. vj. tamarindorum violarum añ. ʒ. vij. terentabin. ʒ. v. cassie. ʒ. vij. passula. emu. ʒ. x. ⁊ in p̄te dissoluatur de ieralogodon. ʒ. iij. ⁊ sumatur purgat melancoliam: ⁊ humores adustos ⁊ hiera rusine. pp̄ic: ⁊ lapis armēns cum sero caprino est pp̄ic. Resolutiua materierum egritudinum iuncturarum resolutiuis mētz alioꝝ membrorum apparentium fortiora merito esse debent: cum natura earum sit frigida ⁊ a tūore caloris remota: ⁊ substātia solida: qz nervos: ligamētalis. ⁊ ossifla. Et p̄inde plurimū materia earum grossa congelā: frigida: viscosa: que liquefactōi resistit: tarde resoluitur ⁊ in vaporez ⁊ fumū conuertatur: neciō qz in vacuo earum intrinseca posita ad exteriora cutis difficile trahitur ⁊ tanto plus quāto magis in corporis p̄fundo fuerit situata: vt sunt iuncture anche ⁊ scie. deinde genu: deinde spatule. Quapp̄ medicina resolutiua simplex sine acone aliqua: vt est camomilla. pp̄ic pp̄ insitam sup̄ticitatē quam habere meruit celestem virtutem p̄ se parum conferre videtur: nisi virtutem habeat resolutionis fortē: ⁊ attractiuam de p̄fundo earum sicqz materia apta ē cōuertī in lapidem pp̄ qd̄ p̄dicta lenitiua ipsi dēt p̄mitti vel eis aslociari. Sunt enim hec duplices cōunces obus membris scilicet iūcturis appropriatē: ac differētes in fortitudine ⁊ debilitate diuersimode approximāde secundum diuersitatem materie temporum atqz situū: ⁊ qz in subtili materia leniores approximāde sunt: ⁊ in p̄ncipio: ac in iuncturis positis in propatulo. In carūz vero cōtrarijs applicande sunt fortes: ⁊ tamē lenitiuis mitigate: ne resoluēdo subtile grossum induratum dimitatur. Quarum quedam sūt simplices: ⁊ quedam ꝓposite: q̄s inferius subiūgemus. Et simplices iūcturis apte resolutiue materierum ipsarum cōiter quedam resoluūt liquefaciēdo ipsas coagulatas: vt crocus mellilo. anisum aloes: masti: flegma subtile debiliū. Et sunt ex debilib⁹ sal grossum. cōgelatum: sal aromaticum: ⁊ sal gem. prasi iij. r. ʒ. sica. ⁊ si. ⁊ sunt fortes. Quedam vero ipsarūz resoluūt earum grossitiem subtiliādo ⁊ attrahendo ex p̄fundo ipsarum ad exteriora cutis vt carice: mel ap̄i: lectiscus: abro. apium silue: calamentuz aristologia ruta cū mel. Et sunt ex debilib⁹ vrti. nastur. gummi: rute silue. ⁊ alie gū. species vt aromaticum: galba. cufor. resina: ter bēti. ⁊ alie ex eis: kitran: costum ⁊ casto. ⁊ sunt ex fortib⁹. Et ipsaz quedam resoluūt attrahēdo ⁊ siccādo vt cepe alle. lac ficuum: mel anacar. sapo. et cortex nucis: atramentum: ⁊ sem: ⁊ quedam adurendo ⁊ vlceraōdo vt staphysa gria colcotar: atramē. iquil. vermis p̄mi: ⁊ fortiores eis sunt taspia ⁊ canta. Oporet tamen: vt vlcera seruentur ap̄ta cum cepe contrito: vt tracta materia p̄ ea valet exccari. Et quedā eaz resoluūt penetrādo in p̄fundum ipsarum: vt aque vite: ⁊ est expta: oleum ap̄lo. ⁊ terbenū.

Et quedā eaz resoluunt lenicōdo ⁊ mollificādo: vt adept
 anatis: ateria: vulpis. vrsi: ⁊ aialium rapacium. ⁊ medule
 cruris vituli cerui: ⁊ asini: isopus hūida: mucillago: semis
 lini: senugrecum: altee ⁊ olea ex appropriatis: vt oleum
 de se. lini: de pineis: vulpinum: de colloquintida factum
 ex decoctione eius cum oleo ros. donec assumatur aqua
 de castoreo de sinapi: de kerua: de nucē romana quando
 affatur. Et oleuz de costo est vltimū ⁊ pprie cū storace ⁊
 de costo cū asaf: de centaurea: de mastice: de reubarbaro:
 de fistici: ⁊ de nucē indica: de cerasis: de granis citri: ⁊
 citrangulorum. Et eorum coagulatio est cum cera que re
 soluit faciendo ea p durare in mēbro. In quibustñ ordo
 seruādus ē vt pcedente euōe a simplicib⁹ incidiām⁹ ⁊ le
 uioribus. deide ad fortiora ⁊ composita. Attendendū tñ
 q si ex eis applicatis hz ordinem tumor. ⁊ dolor nō resol
 uatur sed poti⁹ augeat: oꝝ vt eis dimissis ac euacuationē
 mntentium redeamus: est enim signum regenerate ma
 terie quā trahit ⁊ non resoluūt vñ oꝝ riterar: denide flu
 xam resoluerē: vel supra locum iunctur e ⁊ tiguū stiptico
 niz aliqꝝ applicare quod talem māz trahi prohibeat vbi
 locus euacuatōi nō adfit. Compositē vero sūt q ex hīs
 componunt: alijs qz qsdā in antidotario posuimus: ⁊
 alias sin alios hic describemus qru quedā sunt balnea
 seu euaporatiōes ⁊ fomentatiōes quedā embroce: quedā
 enctiōes: quedā emplastra qz nūc p ordiē describemus
 Balneoruz quedā sunt naturalia vt termarū ⁊ qdā arti
 ficialia. Et termarum quedā sunt ex aquis salis sulfure
 is vel sulphuraria ⁊ balnea murtelle alūinose: vt est bal
 neum bulle quedam sunt ex ferreis vt serorum balneuz
 ⁊ aqua sancte lucie neapol. Et plura sunt ex fumis vt est
 sudatorium. Artificialia sunt plura. qdā n. sunt ex aqua
 marina sola vbi inueniatur vel aqua falsifica ex sale cōi:
 vbi mare non adfit. Aliqua sūt ex dulci aqua simplici in
 materia calida vel non simplici: sed in qua predecoctē sē
 aliqꝝ ex medicinis iuncturis appropatis: ⁊ materiam
 resoluētibus vt est sticados salui a cāomilla: ⁊ i frigida
 pes coniuinis ireos prassium abrotanum: apium siluestri
 ceiganum vrtica folia sambuci. radice ebul ruta anetuz
 maiorana folia lauri ciminum ⁊ similia. Et alia ex pre
 dictis hz intentiones suas. Et aliqui miscēt vinum: ⁊ ali
 qui ex vino solo cū sale ⁊ est expertū: ⁊ aliq embrocando
 appropiant. ⁊ aliqui embrocāt cum multo aliq cū aq fina
 pis aliqui cum decoctione vulpis: aliq cū aq lupinoruz
 aliqui cū decoctione spine albe i calido ⁊ frigido. Aliqui
 cū decoctione caulis. Dia vero sunt mīstrāda hz proprie
 tates ⁊ exigentiā dispōis ⁊ cāe. Aliqui cū spōgijis: ⁊ ali
 qui cū stupis vel lana. aliqui cūz filtro madefacto in ali
 quo predictoz: ⁊ in iuncturis inuoluto. ⁊ aliqui recipiūt
 vapores resistētes ex aq prius bñ seruēti circumuolutis
 pānis donec sudet membz. deinde cū tepetit aqua ablu
 unt ⁊ per se sugi pmittunt. Et aliqui lapides molares vl
 lateres ignitos i aquā picijunt ⁊ fumum ex eis resolutū
 i iuncturis recipiūt ad resoluēdū ⁊ exiccandū. Et aliq reci
 piūt i toto corpe ad deriuādū ⁊ euādū supfluitates ⁊ exic
 candum ⁊ pprie impotentes ad exercitiū: ⁊ ad cōiones in
 epti. pferuat. n. eoz ⁊ curat: ⁊ pprie vbi pcecesserit vo
 mitus vel saltem enema vel extenuatiua dieta ⁊ abstinen
 tia inferius denotata in capitulo pferuationis. Et ex il
 lis est fricatio cum nitro: ⁊ sale nō solum iuncturarū sed
 corporis vniuersi: ⁊ sepeliri in arena calida donec sudet

vel in lisciuo sed caput oꝝ: q fit coopertuz a sole: ⁊ aliq
 euaporant cū aceto calido simplici in materia calida ali
 qui addūt sal in vtraq. oia. n. hec predicta resoluendo tol
 sunt dolorē ⁊ pfortant. Unctiōes ⁊ eplasta plra ad hāc
 intentionem posuimus in nro antidotario quēntia:
 ⁊ expta: ⁊ hic aliqua sim aliquos subiungemus expertos
 medicos ⁊ famosos. Unguētū bonū magni iuuamēti. R
 olei antiqui quantitatē lib. vnius ⁊ coquatur in co vipe
 ra cū ruta ⁊ vngatur sanat. n. sanatiōe integra ⁊ est Albo.
 Aliud resoluens residuum dol: iuncturarum caliduz in
 sine. R. aloes croci ⁊ mirte añ partes equales liniant cūz
 aqua caul atqz endinie ⁊ oleum camomille vel cerotum
 ex eo diaquilon dissolutum in oleo camomille ⁊ maxime
 post balneum aque calid. dulcis quod in frigidis non g
 uenit cum dilatat ⁊ humectet. Aliud ad idem. R. vesper
 tilionū decolorozum numero. xij. succi almatinatorum o
 lei antiqui añ lib. 5. aristologie. 3. iij. decoquantur omnia
 simul donec consumatur aqua ⁊ remaneat oleum. c. n. sa
 num ⁊ exptū. Unguētū resoluēs māz iuncturarū gros
 sā: ⁊ frigidā. R. castorei mirre costi puluerizentur ⁊ mis
 ceant cū oleo antiquo. Aliud. R. storacis liq. e. armo
 niaci ⁊ misce cū oleo iris ⁊ superunge. Aliud. R. ceraz ⁊
 dissolue in oleo atiquo ⁊ oleo iris añ. 3. i. adde pulueris
 euforbij. 3. ij. ⁊ vtere accendit. n. statiz calorem in mēbro
 Aliud calefaciens mēbruz. R. piperis castorei euforbij:
 añ aureū. i. piretri aur. ij. violarum aur. i. Et adde. 3. i.
 olei costini ⁊ vnge locum ⁊ est Rasis: sed addit q p moli
 antur iuncturē: ⁊ talia in mā subtili ⁊ nō sunt cōuenien
 tia. Cum. n. per se sint resoluēdū pauce resoluētis indi
 get medicinis qualia sūt calida anodina superius uume
 rata. Et ante applicationem mediāz precalefiat mēbz
 cū calida donec rubefiat. deinde applicentur cum reite
 ratione. Aliud vnguentū mollificans ⁊ resoluēs simul
 R. cere. 3. v. olei irini. 3. i. medulle cruris simul. R. cere. 3.
 v. oli irini. 3. i. medule cruris vituli aromatici storacis bde
 lij galbani añ. 3. x. liquefiat cera cum oleo irino ⁊ alie me
 dicine puluerizate pfiatur cum eis. Ex emplastris ad re
 solutionem materierum iuncturarum quedaz sunt lenia
 quedam mediocria quedam fortia. Ex lenib⁹ est empla
 strum de stercore vacino calido sicut emittitur vel calefa
 cto: ⁊ est melius pulueribus alijs vel de stercore colum
 barum vel capraruz cum oleo camomellino. Emplastrū
 quod cauillata dicitur ⁊ fit ex sulfure cocto in aceto cum
 modico croco vel mixto cum aqua ros in calida causa vl
 cum vino in frigida. Aliud resolutiuum. R. armoniaci
 lilij: añ equales partes terantur cum vino antiquo ⁊ olo
 onfacio: ⁊ fāria fabaz ⁊ eplastrētur caliduz. Aliud ex ci
 nere ciclaminis cum aceto ⁊ melle ⁊ est mirabile valde.
 Aliud mediocre. R. cinerem caulium in quātitate qua
 vis fenugreci decocti in vino florum camomille añ. 3. i.
 armoniaci dissoluti in succo rute. 3. 5. conficiantur cum
 melle ⁊ emplastrētur. Aliud. R. sulfuris partes duas
 florū camomille partem. j. pulueriza ⁊ confice cūz olo
 laurino: ⁊ operare. Aliud. R. armoniaci. 3. ij. dissoluat
 cum fece vini quod sufficit emplastrētur. Aliud forte. R.
 olei antiqui lib. i. 5. nitri alexandrini glutinis albotiz añ
 lib. i. euforbij. 3. i. ireos. 3. ij. farine fenugreci lib. i. 5. ⁊ fi
 at ex eis emplastrum. Aliud. R. bdelij oppoponaci liqꝝ
 ant cū adipe anseris vel anatis: ⁊ emplastra. sunt enim iu
 uatiua valde doloribus factis ex humore crudo. Aliud
 3

fugituum resolutiuū. ℞. nitri banich. ij. et fiat ex eis em-
plastrum. Item sumatur euforbium et misceatur cū oleo
de lilio et unatur cū eo: et ex mediocribus. Aliud forte
℞. baurach galie piretri stafilagrie et calcis an' misceat om-
nia cum melle et aceto et emplastetur est auic. Aliud rasis
lene. Recipe farine fenugreci cū aqua mellis et calcis cū
pinguedine antiqua et sterco caprarum cum oximelle ci-
neres caulium cum armoniaco et armoniacum cum oleo
antiquo et aceto. Alius. Recipe farine lupulorum stercor-
is columbini fenugreci: ana partes equales confice cum
oximelle et superpone. Aliud. Recipe radicū ireosari-
stologie ellī aibi conficiantur cum oleo. Aliud forte secū
dum rasis. Recipe aristologie. piretri radicū capparis
lupinorum ireos: stercois columborum calcis ana par-
tes equales de ficibus sicis quantum de omnibus con-
tere et confice cum oleo antiquo. Aliud emplastrum mol-
lificans et dissoluens. Recipe armomaci bdelij: storacis
liquide ana. ʒ. x. oleum iris quantum sufficit ad mollificā-
dum et conficiatur cum ficibus nigris. In cauterizatio-
ne ministranda in dolore iuncturarum plura sunt atten-
denda. Causa incitans scilicet instrumentum seu cauteri-
um tempus hora locus modus cauterizandi et ordo. Idē
mo quidem conterenda est causa que nos incitat: et in-
tat ad ministrandum ipsam que est duplex scilicet causa
necessitatis et cause utilitatis que a patienti loco sumuntur
Causa necessitatis nos incitans ad eam est quia predicta
medicamina non sufficiunt: quare ad ipsum tanquam ad
remedium chirurgicum et vltimum recurrendum cum sit cā
utilitatis et iuuamenti vt infra sequetur. Non sufficiunt
autem predicta ex eo qd membra corporis nutritiua adeo
sunt ex diuturna passione defecta et habituata discrasia qd
materiam regenerando assidue multiplicat et flegmaticā
ex etiam bono seruato regimine. Et multo magis cū ex
pregenerato fastidio nequeant ipsum seruare dicte vt su-
perius dicitur est iuncture fiunt debilitate et sub dominio
ipsorum posite in recipiendo vie quoqz sint dilatate et la-
ple vt continue ac ipsas refundant materiam que non ces-
set liquenabus doloribus molestare nec valeat per predi-
cta educi qz fluit a nutritiuis quotidie generata vl' ppter
inobedientiam et lasciuam vel propter impotentiam ca-
picdi ea nec que fluit bono modo resoluū propter sue cō-
gelationis grossitatem et vt' coisitatū ineptitudinem et soli-
ditatem partium iuncturarum maxime si sint iuncture
posite in profundo sic sūt iuncture anche scie: genu et spa-
tule vt superius habuisti. ex qua timetur ne multiplicata
viterius sua lubrica humiditate iuncturas anche et scie ad
dissolutionem producat vel congelata et impurata ad cō-
tractionem et nodositatem ipsam et alias: et membrorum i-
potentiam in operationibus alijs necessarijs exercendis
Sicqz indigeat patiens alio ad delectationē corporis ad
boli immisionem ac ani absterisionē in secessibus de quo
B. dixit. Quicunque nō mollis fuerit nature: debz vti-
que magis eligere centies mori qd talem sustinere vtrā
ministranda est itaqz cauterizatio necessaria. Causa vti-
litatis quam ex ea consequitur patiens est multiplex. intro-
ducit enim iuuamenta et perseverat a sintomatibus et peri-
culis prenarratis iuuamenta introducit. nam suo calore
membra confortantur et confortata cū eis calor materiā
tam fluxam subtiliat poros aperit. pmpre resoluū atqz
coniumū si frigida sit et humida cum sit contrariū non

calam sibi similit cū cā augeat subtiliet et inflāmet et fati-
at furere. put inquit B. vbi sit pauca. Deseruat etiaz
a sintomatibus et periculis pnarratis cūz vias et ducit
refundentes ad iuncturas regeneratam materiam rari-
ficet atqz cutez fluxam materiam subtiliet et liquefaciat
et attrahat de profundo ad cutis exteriora: quatenus per
apertionem eorum cōmode que fluxa est et que fluxura
est ante qd ad iuncturas perueniat ex corp' valeat expur-
gari. Tempus electum etatis. s. vt post. xiiij. ānos et ip-
sius anni. s. temperatus vt veris ppae et autū mni. Ho-
ra ministrandi est cum corpus pre euacuatum vel pur-
gatum existit stomachus est inanitus et aer temperatus
mane. s. infra tertiam. Instrumentuz vero quod est cau-
terium duplex est actuale et potentiale. actuale est quod
per ignem fit seu instrumentum ferreuz vel aureū igni-
tum. Potentiale vero quod fit per medicinas combu-
rentes et vlcerantes: vt cantandis alleum et alias supe-
rius enumerata. Earum autem meli' ē actuale sicut te-
statur in libro de cauterijs capitulo primo Albucasis di-
cens qd ignis est simplex cuius opatio nō peruenit nisi
membrū quod cauterizat nec nocet alijs membris cō-
iunctis nisi in documento paruo. actio vero medicine cō-
burentis puenit ad id quod elongat ex membris et for-
te facit accidere i mēbro egritudine difficil' sanatiōis: et for-
te iterficat: s; ignis nō facit illd pp subtilitatem et bōitates
sue nāe nisi supfluat. Loc' vt i dolore humerorū vel spa-
tularum apponatur cauteriuz tribus digitis sub hume-
ro inferius a iunctura non in ipsa: tūc. n. causa erit fit in
ipsa iunctura ponat' attractionis et spasmū. Et si accidat
vt disloceat humerus pp hūiditatez lubricante put
gigit in scia et nō sigulat in hora reductiōis sue sed iterum
resiliat foris apponat' cauteriū subtiliatū cū instrumēto
trianglato donec penetret cutē vsqz ad latus aliud. Et si
ponatur in foramine laqueus erit bonum prius tamen
dislocatio ad sinum reducat' locum et prout poterit me-
lius conseruetur. In dolore vero dorū et lumborum fi-
et cauteriuz digitis tribus sub ipsis et foranella. In do-
lore vero iuncturarum manus et brachii fiat cauterium
tribus digitis a nodo. Item in passione sciatica et dolo-
re ponatur cauterium triangulatum super scia: et cum ac-
cidit vt disloceat' et humiditate lubricum faciens: et tūc
reducat' ad locum suum: et bono modo seruetur ibi-
dem deinde cauteriza' super piscidem anche cum caute-
rio circari postquam signasti cum enclastro in circulo
piscidis et sic resoluatur vt cadat ipse piscis in medio cir-
clari. Alius modus est. et est Rasis accipiat' instrumē-
tum ad modum coclearis factum de ferro et sit diamet'z
eius: sicut medietas palmi. et sint in circuitu due eminen-
tie ad modum ossiū dactylorum et ignias: et taceat eger
super latus suum sanum: et super piscidem anche signa'
circulum et superpone. In artetica vero et dolore subde-
rioz mēbroz ponatur cauteriū supra nodū i pede a par-
te exteriori et aliud similiter i foranella tribus digitis sō
genu studeas quoqz locū peicu' are eligere vbi cauteriū
et est fontanella illaz ptū pdictaz inter duos lacertos
et cordas inēta p quā vene. Et ducit' sit nāl' transcētes
Sic ergo illud ibidē i pimas et apra cute virtute caute-
riuz rarefiat et aperiat' sic vt mā eorū fluere consuetū ex-
piret: nō autotalr icadat ne nutrimentū subiectis p'iculis
aufera' nec vt lacertū neruū vel cordā attr. gat ne spasmū

subsecetur. **M**od^o ut iaceat ifirmus s; figuraz magis apta opositioni ipsius. Et phibeat ei motus & cōseruet ei⁹ circuitus doloris & ipeat mediū ei⁹ sale & pōat desup parū olei: & pōat desup pānuis: Et igneat cauteriū aureum vel ferreū iusto mō: & iter locū & ipsū istrumētū mittatur quod p̄fūdationē cauterij regulet sic vt cutē totaz p̄fozet trāseatq; vsq; ad carnē & ad vias pueniat vel eaz supficiē s; nō vlttradeide repleat ipressio adipe & supposita lāa liget sitq; sup caput ifirmi vas aq; ro. plensū q; irroret facies cū sudat & āxiat. Dico quoq; ē vt p̄cedat debilis ipressio cauterij deide sequat fortis & sufficiens: p̄cedat stupefactio mēbri qua min⁹ sētia ē laudabilis: & hoc qualr fiat i fra dicemus tertia sectione. **I**mp̄ssio quoq; cauterij apta reseruet q̄ten⁹ materia illa fluatq; ad iuncturas fluere cōuenit: & q; fluxa ē & tracta expiret. Si. n. claudat cū via solita p̄cauterio ibi generata cicatrice totalr obstruat & materia regeneret non seruato regimie debito & eūone nō facta vt o; p̄ iterualla multiplicata nō valēs currere ad iūcturas vt p̄flucuit regurgitabit ad iferiora p̄cipalia & ad mortē p̄duet & erit error nouissim⁹ peior: p̄ore nisi p̄ iterualla modici tēporis quoquo mō purget. **E**x his aut que aperta seruāt ipressione ē cerea spa intus iposita & solū edere suppositū vel cepe tritū cū melle. **D**olor colli ē dolor iūcturaz eius lacertoz & cordaz circūstātūz. **E**t cū eius ē similis cāe doloris: dorsii & ē a cerebro plus. **E**t signa eius sūt manifesta quod ē q; nō pōt paties voluere caput suū imo stat ac si patiat tetanū. & apud motū eius sētū dolorē fortē. **E**t cura ē consimilis dolori dorsii & ex cōueniētib⁹ & appropriatis ē eplāstū ex solijs suchē. i. cāp̄ssi vel yngere cū oleo de cāomilla & de amigdalīs dulcib⁹ & inuoluto cū pāno calido suffūigato ligno aloes & thure **D**olor hūmeri ē dolor iūcture qua adiutorū cū surcula & spatula alligatur: & q̄nq; est sup⁹ i ea q̄nq; ad spatulā ex tēdit p̄ ifirmū sitū & motum. **E**t q̄nq; vsq; ad manus & digitorū extremitates velut i sciatico fit. **E**t causa eius est cōsimilis cāe doloris aliaz iūcturazū ppria & ex cōitate plurimū ad cereb⁹ supius situatū & ad nutritiua propellenta iursū maxie sūt vctosa. **E**t signa eaz sūt i genere cōsimilia signis aliaz. **C**ura quoq; consimilis dñs tñ in mēbri nā que ē positio supra vite p̄cipiūz & vicinitas ad ipsum qua p̄ ē necessariuz vt apocruistica dimittant oīa cū māz apta descēdere ad illud p̄ grauitatē facile ipellāt p̄ sitū & vicinitatē: s; o; vt extrahat ad extra quoquo mō vt ē superius dictū: & cū proprijs dolor sedet quoz quedā sūt simplicia quedā cōposita: & ex simplicibus ē i sro oleuz masticinū & costūmū & aq; ardēs iuncta est efficax & expta. **I**n calido vero oleum rosatum & oleum camomille siml mixta & alia omnia omnibus superius numerata.

Capitulum quartum de dolore dorsii. **D**olor dorsii ē sētus rei nocue iprimētis malitia cōplexiōis: & vel cōtinui solutiōe vel vtra que i cōcatenationibus spōdiliū dorsii: & plurimū grauius & extēsiū. **E**t q̄nq; ē i collo tantū & q̄nq; i dorsii & spōdilibus eius & ē aut cāis intrinsecis aut extrinsecis. **S**i ab intrinsecis aut appropriatis aut a cōmunitate propria sūt mala cōplo quecūq; plurimūq; sra pura vel cū hūoria vitio & plurimū sro flegmatico itercluso in lacertis & cordis iter medijs spōdilibus & inuolutis dorsii aut replētē illos & t rāhētē seu extēdētē vt i dolore iūcturaz contigit aut mollificante & lubricū faciente. vnde

accidit dislocatio nō cōfirmata ad alterā quattuor partiū quare accidit gibbositas cōcauitas arcuatio torzio & asma sicut inuit. **S**aut vctositas iterclusa i osse frangēs ipsuz nō cōplete nec fractione magna q; tunc eslet mortale aut āpostema. **S**acr⁹ at a cōitate aut ē propter repletione ve ne magne extēse supra dorsū: aut propter appostēata vel vlcus pulmonis. **E**t cāne eius vel pp asma ex quo accidit dislocatio: & gibbus vt dixit hip. aut propter debilitatē renū & eoz materie aut pp cōitatē matricis euz patitur suffocationē aut cū appropinquat paroxysmus mēstruorum: aut cum appropinquat tēpus partus: aut cū appropinquat hora crisis ex mā declinātē vt euacuetur cretice per regiones inferiores cuius significatio dolor dorsii est factus. **A**ut a causa extrinseca est vt a labore nimio: & ex illa ē factus a nimio coitu & ab onere rei grauantis & a p̄cussione & a casu facientibus dislocationem vel seperationē vel fracturā vel apostema. **S**igna si ergo fit a cā p̄a manus inuenit dolorē in eo. **E**t si sit a mala cōplexione pura qualitas actualis calida vel frigida idicat: & sētus in firmi sine grauedine senties illā & iuuat a p̄trario leditur a simili & eius iceptio ē paulatī: & si ē hūida non exiccabit oleū quo iungēt si sicca exiccabit illud & p̄cessit f. bus famēs & fluxus & vigilie laboriosus motus nec cāz. antecedētū signa erūt. **S**i vero cū hūore fuerit signa cārū antecēdētū. s. replectiōis cachochimie ostēdētē regimen p̄cedens exēmtia: & circūstātūe similes necnō & grauitas loci q̄nq; paulatī icipiēs vel extēsiō si fuerit vctosus vel dislocatio iūcturaz hēs vel sequēs. **S**i vero sit ab apostema te ē dolor aggrauatū maior & febns q̄nq; & malitia ābe litus & pulsus frequēs & velox. **I**n factō at a cōitate non inuenit manus i loco dolorē: & hoc si a cōitate sit absoluta. **E**t si sit a repletione vene magne significat repletio eozporis & venaz & extēsiō doloris i toto corpore & dorsii euz caliditate & inflamatiōe & pulsatiōe i loco. **F**actū at a cōitate alioz mēbroz dispositio illoz mēbroz ofidit. & similiter factū a labore & onere p̄cessio ipsoz indicat: & factuz causa casus & p̄cussionis & gibbositatis p̄cessio eoz. per infirmū tibi indicata manifestat & sensus visus & actus tibi fracturam & sepatiōes & dislocationē ab illis itroductā indicāt & demōstrāt. **C**ura doloris dorsii ex sūma cute doloris iuncturaz exite cū sit species eius est due res. s. causa imprimētis absctio & doloris sedatio si quidez fortis sit & itolerabilis: qd ē raro nā si pu⁹ existat sola ē absctio cause: auferēdo. n. cā simul & dolorē auferemus & nō ecōuerso sēp. **I**n cura ergo doloris q̄nq; ad sūthonia & dolorē prius istam⁹ cū sedātibus & plurimū ad cāz itēdm⁹ cū absctidētibus q̄nq; vtrūq; agimus pnt supra i cura so deē dictū. **S**edātia dolorē vehemētē sūt duplicia cōplexione & proprietate a cōplexione sūt duplicia. s. calida temperate & anodia sra apocruistica & narcotica sic supra i cura arthetice dējmē. **P**rie sūt i mitigatiōe huiusmōi doloris queniētia. **S**ecūda sūt vitanda & maxie si sint fortiter stiptica & exterius applicata maxie cū inimica sint neruis & ossibus materiā repellāt ad iteriora & p̄cipalia. **T**ertia nō sūt p̄cedēda cū plurimū cāz iprimū tē nō auferat s; detineāt & naturā mortificādo dolorē sedēt vel mitigent vnde mēdosa dicit: vnde nō p̄petēt nisi cān vt cū prima nō sufficiāt: & doloris potētia ad itolerabilitatē ac resolutiōes p̄ducit: s; illō at raro: s; o; q; mistret cū mō supius dicto. **Q**ue a p̄petate sūt sedātia sup⁹ dixim⁹ simplicia

Anodia sra apocruistica & narcotica sic supra i cura arthetice dējmē.
Prie sūt i mitigatiōe huiusmōi doloris queniētia.
Secūda sūt vitanda & maxie si sint fortiter stiptica & exterius applicata maxie cū inimica sint neruis & ossibus materiā repellāt ad iteriora & p̄cipalia.
Tertia nō sūt p̄cedēda cū plurimū cāz iprimū tē nō auferat s; detineāt & naturā mortificādo dolorē sedēt vel mitigent vnde mēdosa dicit: vnde nō p̄petēt nisi cān vt cū prima nō sufficiāt: & doloris potētia ad itolerabilitatē ac resolutiōes p̄ducit: s; illō at raro: s; o; q; mistret cū mō supius dicto.
Que a p̄petate sūt sedātia sup⁹ dixim⁹ simplicia

et proposita abscedentia cum sunt. Nam si dolo: sit a mala proplexio
ne giraria alterabit. Et q: vt plurimum sra ambulatio et
exercitium curat et regimē calz i alijs r. b. nō nālib: et ppe
teibus et ponb. et est ergo aq cicez nigroz: et spagi cum
acoro: et vitelo ouoz: et carnib: coluboz: et iure galloz: et
potet vīo subtili vīoso pax liphato. Et exteri: calefacto
ria appromēt ex fricatiōib: cū māibus calefactis: et sa
cellatiōibus ex cāomilla pulegio origāo calamēto sale et
fiseleos ē. n. ppaii. Et oleis. s. rutaceo collio laurio nardi
no vel de lilio qd ē mirabile vel de aneto vel de storace.
Et pprie si fit ex cōitate doloris renū. Et ex ceronis ex p
dictis oleis et succis predictaz herbaz et torfactis cū cō
pressiōe nunctis: et balneis calis et emplis ex predictis et ar
mōiaco opopopōaco serapio et bdelio. Et si fuerit cū hūo
re si quidē fuerit sāguis replēt venā illā supra dorsū extē
sā flebotomia de nigra vel de safena ē cōueniēs vel icia
tica vel que sub poplite ē vel de emorroidibus. Et subse
quenter vinctō cū aliquo leui sro vt oleo ro. et balneo sro
porētia et nō acti. Et pot: aque granatorū et similiū. Si
vero alius hūo: si quidē colericus iera B. cōfortata cuz
diagridio bñ represso precedēte digōne cuz ozizachara.
Si vero sūt flegmatica iere magne pprie vt ē iera colo
quintide: ieralogodion: et pillē fetide et de serapio et de ta
psia precedēte digōne cū sirupo acetoso cōpositio vel sq
litico vel geleniabi vel oximelle simplici. Si vero mlieus
quod ē raro pillē de lapide lazuli sūt quēniēs pcedente
digōne cū sirupo ex acetosa de buglosa et boragine chiste
ria trahētia que ex asaro cētaurea polipodio agarico col
loquintida: et ieris et deriuatio et euacuatio cū vōitu: deide
calefactoria pdicta et balnea termaz ex sūs aquis salis et
sulfuris. Et cū potiōe ex triaca. diateserō piretron. Et
cū iunctionibus de euforbio et de terbētina: et oleo apo
stolorū et cū eplasto de granis lauri. Et si quidē sit ex ven
to post predicta detur oleū d herua et ventosa applicet lo
co: et aculi ex milio et sale vel sulfure. Et fiat vinctio ex
oleo nardio et rutaceo. Rubificātia quozqz applicabis aut
n. resoluēt ipsā aut ad cutē dorsū ducēt eā. Et si quidē sit
hūo: lubricās et mollificās faciēs dissolutionē post purga
tionē et euacuationē applicet epithiata et epla exicāta si
cut ē spōgia maria recēs isusa in aq alūinis cum sale bau
rach sal nitro ciere spuma maris mirra sādara cha sulfure
dissolutis i eo vel lusuio: vel aq maria et vīo: et epla facta
ex eis cū calamēto bachis lauri apo et storace: sicca. Et si
quidē mā ex aliquo mēbro resūdat illā ex illo euacuare et
derinare cōfortare et eius vias aperire: et expurgare oz nec
nō et dorsū zfortare ne recipiat vt ē superius dictū: et hoc
cū fricatiōe sicca. Un. B. ait q fricatio et max e sicca p
hibet prodos doloribus quibusdā qui mēbris generātur
generari i medio tēpore assūpta et maxie añ duas horas
paroxysmi. Cōfortat. n. ab ea mēbra: et minus suscipiāt ea
que assuete iflunt reumata: et hoc cōe oinz ē etatū. Si vō
fit ab apostēate i lacertis et cordis ipsi: cura ē cura aposte
matis vt sup: habuisti. Et sic ex ppiquitate terminum
mēstruoz pūis vel crisis cū tēperatis et anodinis sedanti
bus dolorē et inuātū motū materie absqz eo q inducāt
ebullitionē i ea et motū fortē que sūt nota. Et si quidē fac
tus fuerit a nimio onere et motu rei grauātis et pēsiōe i
ducentibus dislocatiōe ac pēsiōe vel fractura. Cura ei
ē tres res: p̄ia ē necessario a motu oneris ex delatione per
cussioe et iunctiōe quietis. Inqt. n. ipo. In oi motiōe cor

poris cū ceperit quis dolere quiescere statū remediū est se
cūda ē nutritio cū cibis et potibus boni nutriti: et simi
liter si fiat coitu: tertia ē cura dislocatiōis et fracture quas
dicemus si xps voluerit qui sit benedictus. Et ex cōnemi
entibus cum proprietate i sed. do dolorē dorsū sunt sim
plicia et composita. Et ex simplicibus est oleum veteris
naragil. id est nucis indice confert enim dolorē dorsū et
geniculi et spmachia doloribus dorsū sāguinis: et propne
geniculi calido. Oleander dolorē dorsū valet et geniculi an
tiquis more emplasti superpositū. Et decoctio sparagi bi
bitur ppter dolorē dorsū: sic confert dolorē dorsū maiora
na si ponitur in cerotis et licmāf super eum et inguina ma
galeb est bonus doloribus dorsū: ciperum confert: et strin
gat dorsū: et nervos fiseleos confert hora id est auellana
dica dirumpit ventositates in dorso: et ex succo fit cerotus
ad dolorē dorsū. Composita deinceps sequuntur recep
tium ad paralesim dolorē dorsū genuū et anchorum iū
cturarum et podagre. R. aloes turbit hermodactilorum
ana. 3. i. tapfie: acori sal naptrei pulpe colocuintide agan
ci: granorum hermel bdelij serapini ana. 3. ij. 3. iij. de. ma
cropiperis masticis sinapis anisi colli: aneti ana. 3. i. epithi
mi: mirobl. ambozum: ana. 3. v. conficiantur cū aqua cau
lium: et alkekengi: ana. 3. iij. dosis est. 3. ij. cum calida. Lō
fectio pillularum de dende et est species grammis vel ca
taputa conferentium ad torturam colicam dolores dorsū
et genuum et omnem dolores cuius causa est flegma gros
sum viscosum: et ventositas grossa. Recipe cinamomi et
corticati a cortice suo superiori de quo proiciantur lique
reperte inter duo frusta et granorum dendo sicca liquiri
tie: agarici albi alkekengi: et herbe eupatori: absinthij: alo
es ana partes equales: tere et confice cum aqua: et forme
tur pillule parue: et ille qui d eis facit pillulas inungat su
as manus ex oleo d balsamo et odorifero dorsū carū est
a. 3. i. vsque ad. ij. et sit super eas cibis zarabegici et sunt al
kingi. Pillule de oppoponaco lissafemom conueniēs
ad dolores genuum et dorsū et paralipim et torturam. R.
3. iij. macropi: tapfie inde: mir: bolanorum citrinorum
emblicoz et pellis: mir: turbit: scamōee: creci castorei: añ
3. ij. oppoponaci: hermodac. serapini: bdelij. armōiac: pl
pe colloquintide añ. 3. x. aloes. 3. xx. Infundantur gūme
in aqua caulis: et conficiantur cū eis medicine et infome
tur pillule. dosis ē. 3. ij. Pillule d euforbio conferentes
ad paralipim et mollificationem et humores crudos desē
dentes ad nervos et membra. R. agarici: pulpe colloquim
tide euforbi: serapini: añ. 3. v. aloes. 3. ii. conficiantur pillu
le cuz succo alute dosis. 3. i. et. 5. Siliij. erap. clistere zficēs
ad dolorē dorsū et colicā et soluit hūozes grossos et itelli
nis isferiozibus confert et sciaticē et dolorē anchorum. R.
se. lini fenugreci centauree maioris et minoris: añ. Pillu
le. i. medule cartami. 3. ij. bassach. 3. i. et. 5. ficus. x. nume
ro: fursaris salis indi añ. 3. ij. camomille. 3. i. 5. kerna cō
triti. 3. i. serapini oppoponaci bdelij colocuintide nastur
cij: amigdalorum amaraz cōtritaz añ. 3. x. coquantur cū
vi. lib. et ex virgis masculinis numero. v. caulis siele rate
ana. 3. i. aque donec remaneant due: et colentur dentur
ex ea pillule. ij. Et i descriptione alia due tertie lib. bau
rach tertij. ij. et olei sisamini olei oliue: ana. 3. i. olei de be
en. 3. 5. olei de spica. 3. 5. misceantur et cōstentur ex ea
tepidā: et quādoqz fit sine gūmis. Aliud. R. armoniac se

rapini opoponaci sarcocolle ana. ʒ. ʒ. fundantur cum
urina tauri tribus diebus. Et clisterizetur eis i q̄ti
tate. ʒ. iij. ʒ. omni die. v. vicibus al' diebus. Albo. confe
ctio nominata iperialis conferens ad difficultatē vrine ʒ
dolorē doʒi ʒ debilitatem renū. R. ʒ. dimitte spacio triū
vel quattuor regulorū vel lunarum.

Capitulum quartū de dolore anche ʒ sciaticō ʒ me
dicinis eius.

Dolorē anche quādoq; ātīqui sciaticū applā
rūt quod ē q̄ cōueniūt in effētialibus licet in
accētib' d̄ant cogō. Cōueniūt qdē i effētia
lib' .s. i mēbro seu loco p̄cipalitē patiēte qui
iunctura anche ēē dignoscit cū sit ex sūma iuncturaz doloris
ambo. n. in eo icipiēdo queniūt: ʒ i cāis ip̄mētibus: que
v̄trobz sunt eedem: ʒ sunt intrinsece: ʒ extrinsece. Et in
trinsece sunt proprie ʒ ex cōitate proprie sunt plurimum
mālis: ʒ h̄ozales alterātes iuncture ipsius partis ʒ extē
dens replendo ʒ hoc plurimū sūt s̄lice ʒ ventose deinde
sanguine deinde melācolice deinde colice: ʒ q̄nq; mixte
Et cōitate vero sūt plurimū matricis cervicis ʒ ex p̄mu
tatione materie passionū eius ad anchaz cui appodiatur
Et q̄nq; pp̄ vicinitatez. Inquit ipo. si m̄fix in vertebro
posita fecerit saniem ʒ cerera. Et extrinsece si sunt pluri
mum casus ʒ percussio ʒ debilitas sequens lesionem su
per rem durā ʒ assiduitatem equitandi infuetam saltum
ʒ ābulationem fortem. In accidentibus v̄o eoz d̄nt: li
cet. n. mēbro seu iunctura anche queniāt principaliter dis
ferūt tñ quātū ad circūscriptiōē seu firmitatem eius in
ea ʒ extēsiōem: si enim dolor ipsius ē fixus: ʒ permane
at in iunctura ʒ circūscriptus d̄r dolor anche. Cū v̄o extē
ditur per lacertum ʒ neruū latum retro per corā inferi
sciaticas pp̄rie nūcupatur a scia quod coxa ē nūcupatus
Sic quoq; licet in causis queniāt q̄tū ad earum specie
d̄nt tñ quātū ad quātitate ipsaz. Cū. n. cā ē stabilis ʒ fir
ma loco minoris quātitatis esse dignoscit quātūz cū ex
tenditur per neruū idē prestādo nocumentū in toto nō.
n. nisi sua mltitudine ampliatur tñ ʒ ad tā remotas extē
ditur partes p̄ima non dimissa. quandoq; n. vt dictū ē
ad corā extenditur per neruū latum sicut Albo. dixit: vel
venā venientē ad v̄trunq; pedem ex parte inferiozi dua
rum partū vene orientis a gibbo epatis sicut dixit. Ra
sis. Credo quod materia illa sit in vena quā replet ʒ trās
funditur ab ea ad illū neruum: ʒ impedit motū. Et q̄nq;
permutat de iunctura ʒ est i nerno lato ʒ quandoq; vsq;
ad genu ʒ ipedit inclinationem: ʒ erectionem. Et quan
doq; vsq; ad crus: ʒ pedem: ʒ impedit stationem: ʒ quā
doq; finaliter vsq; ad digitos ʒ impedit firmitatez: ʒ q̄n
que sua multitudine s̄ta mucilaginosum lubrificando ʒ
mollificando ligamenta producit vt vertebraz de piscid
anche resiliat foris ʒ reintegratur ʒ accidit dislocatio ʒ
claudicant modo nisi v̄stione sanantur. vnde ipo. in. affo
ris. ait. Quibuscumque a sciatica molestatis vertebraum
resilit foras ʒ iterum reuertitur in locum suum h̄ijs tabe
scit crus ʒ claudicant: ʒ non vtantur. Conueniunt quo
que in fortitudine curationis fortioris: ʒ difficilioris em̄z
cure sunt quantum dolores aliarum iuncturarum prop̄
loci profunditatem licet dolor humeri ʒ spatule sint pi
culosiores propter propinquitatez ad principalia: l̄z quo
que curentur difficilius. Cūz vero curati sunt ʒ eradicā
tur earum materie redeunt facile quālibet ex cā. Simi

liter ʒ podagra propter situm mēbri ʒ lōgiquitatē. dolo
res v̄o iuncturaz supioz vt man' tardius pp̄ sitū: ʒ p̄pi
quitatē ad p̄cipalia. Signa cāz ei' ex generalib' signis
sūt i p̄hemali capitulo nota: l̄z difficilioris inuestigatio
nis sint pp̄ m̄ae. p̄funditatē ʒ distātiā a sensu maiorē ʒ
ipsaz cognitio p̄t arbitrari ex sp̄e ʒ quātitate doloris cir
cūstāijs inuātib' ʒ nocētibus ʒ exeuntib': l̄z ex alijs mi
nus q̄ dolor iuncturaz aliaz pp̄ p̄dictā p̄funditatis cām
Cura ei' ē cōsimilis cure generali doloris aliaz iunctura
ri: q̄ artetica dicit i tātum ab ea differens in quantū na
ture mēbri propria medicamia: ʒ remedia localia apocru
stica ʒ diaforetica suis approximando partibus variat p
pter sitū cū mā i ipso sit posita i p̄fūdo ʒ ad locū p̄fūdū
curat: ʒ p̄inde extrahentibus ʒ resoluentib' egeat for
sibus apocrustica exterius applicanda ʒ interius cū disse
ri ipsū recludēt ibidem magis sint fortia ʒ stiptica ibique
retinebūt ʒ multiplicabūt: ʒ multiplicata nocumētū dis
solutiōis quod i p̄ssura ē ex se ip̄met magis ʒ cōdem
nabit q̄re difficilius: ʒ tardius resoluet: l̄z rarissime lapi
descat pp̄ āplitudinē vacuitatis iuncture ʒ eius sitū pro
fūdū. Quia pp̄ter caloris influētiā plus recipit alijs exte
rius situatis. Et fortasse ipsā ad principalia repellēs pro
pter p̄p̄inquitatē cū plima vis fuerit ʒ fortis effūsiōis si
cut i dolori h̄ieri ʒ spatule supi' dictū ē. Quare oʒ vt cū
māz in p̄cipio fluctē ad ipsā retinere volueris ʒ dolorē
ip̄ressū ab illa sedare approxies illa debilia: que defēdunt
mēbz vel locū materiā fluctē refrenēt nō repellāt ʒ i cri
dēt vt sūt fortiter stiptica que materiā ibidē retinēdo ml
tiplicēt imo sūt debilia si materia sit calida ʒ subtilis vel
sint aliq̄ calida eis mixta que excessū frigiditatis p̄p̄ent
inuēt i penetrādo sintq; ex lenitib' s̄uptaq; mollificādo
sedāt dolorē ʒ materiā resoluitiōi adequāt. Vel saltē illa
dimittas ʒ fiat occupatio i euacuatiōe cū phlebotōia ve
ne magne q̄ respiciat mēbz si qd mittēs sit a recipiēte de
riuet cū tractatiōe ad ḡtrariū cū ventosis ʒ emplasticis ʒ
alijs dolorosis: ʒ cū s̄loia vene sciaticę i statu: ʒ ex quo de
clinavit: ʒ cessauit a fluxu: vel saphene si dolor sit leuior
nō extēsus i siluestri: sed in domestica parte ʒ curuatura
poplitis: ʒ p̄pe cū materia ē in supremo quā qm ex p̄p̄in
quiori educt p̄ illis esse. G. cōmendauit: ʒ ex venis que
flant ē vena iter minimū: ʒ s̄z pedis si materia i inferiori
bus iā existit phlebotōia. n. hui' vene ē maius inuamen
tū q̄ sciaticę ʒ saphene i hoc cāu: sic s̄loia saluatelle. man'
ē mai' inuamētū approbatū i egritudinib' epis ʒ splcis
i hoc cāu p̄dicto: ʒ i quibsdā s̄gūifuge loco s̄loie appli
cātur. In reliquis āt mēbroz cū euacuatiōe ex vomitu p̄
mo: deinde cū clisteri ʒ farmatia leui: deinde cū forti ʒ era
dicatiua p̄cedente digōne vt supius dictū ē nisi doloris
fortitudo ad resolutionē p̄ducatur: l̄z illud sit rariū. Qd
si acciat apocrusticis fortiorib' ʒ narcoticis vtēdū meli'
n. ē. augmētū materie q̄ corp' ad resolutionē p̄dnci. In
statu v̄o ʒ declinatione oʒ vt occuperis circa materiā iaz
fluxū cuius resoluitiōe sint āt resolūctia sic ʒ oia alia medica
mina i ea q̄ i iuncturis reliquis fortiora ʒ leptomentis sub
stātie pp̄ sitū ʒ p̄fūditate virtutē h̄ntia attractiua ad exte
riora de p̄fūdo ʒ manifesta. Qualia sūt ventose cū igne
vel suctiōe ʒ scarificatiōe vel rubificātia vt v̄tica calame
tū ʒ similia sinapis gūmi rute agrestis staphyragia p̄retz
nasturciū ʒ gūma pini ʒ p̄ci cōmixta attrahit. n. ʒ resol
uit cuius p̄durance ʒ vesicātia vt sūt rapfia: mel anacardi

Mod' mod
31 sciatica

cepe allea emplata: lac ficus & titimali: quibus miscenda sunt aliqua leuiciora ne sua forti resolutione grossū dimittat lapideū qualia sūt adipēs & medulle. Et si vctosa mā fuerit cū vctositatē extrahētibus & resoluētibus exhibiti exterioris applicatis qualia sūt que i inflatōe stomachi & cura tipantis sūt dicta. **¶** Dedicamina propria ad sciaticū dolorē simplicia & composita nunc dicemus ventosationis mōz ad ea premitteōs: & ē vt accipiat ventosa duozū orificioz vni at orificij secundum magnitudinē āche alterius stricti cū quo aer fugi possit strictū claudat bene & in āplo mittatur stupa ignita sufficientis quātitatis deinde applicet super anchā: deinde strictū os desopletur & sugatur bñ per ipsū quātū possibile est: & dimittat duabus horis: deinde auferatur & tergat locus: deinde vestigia mistrentur si expediat. Et ex medicinis simplicibz & proprijs ei & frigide est assaz fz omnē mōz administrationis eius & proprie infusio eius qz fert sciaticis & dolori anchaz ātiquis. **¶** Mis ad me cū aceto superpositus fert sciaticis ireos clisterizati: & cortex capoz fert ei & balsamū fert sciaticis bibitiū. Et ipericō decoctio cū vio bibita quadraginta diebus fert dolori anche & sciaticē & sanat eam decoctio spagi bibitur ad sciaticā nasturciuz fert ebibitiū & clisterizatiū & emplastiū cū aceto & sanich ordci & cū iungit locus melle & sup aspergit puluis ei sedat dolorē. **¶** Sordicis capraz lactatiū vtilis ē sciaticis ēplastatis desuper & atrāentum asiric clisterizatiū: cū vio confert. Et stercore capraz & vacaz motanaz fit emplastiū ad sciaticaz & aqz oliuaz salitaz clisterizatur ad sciaticā: ex aqua pisciū salitoruz & succo halasce sanic. & vio fit emplastiū ad sciaticā. Armel limitū ē bonū. **¶** Coloquintida auz. cōfert & fructus arboris lauri fert sciaticē. **¶** Lampeos cū melle bibitiū quadraginta diebus sanat sciaticā. **¶** Desptes a: ij numerō sūt quēmetes sciaticē. **¶** Aduri fert dolori anche & sciaticis es. & proprie albū confert doloribus vtriusqz anche & iuncturaz: & petroleū & proprie albū pētafilon fert doloribus vtriusqz āche: origanū cōfert doloribus vtriusqz anche: scamonea cū sanich & aceto super dolorē anche moze emplī supponitur: ruta fert sciaticis bibita & moze ēplasti superposita cū melle **¶** Rubea tinctoz dat in potu cū mellicrato & confert sciaticis. **¶** Ex calamento fit quādoqz ēplastiū ad sciaticā. **¶** Osdamēni cōfert dolori āche flegmatico. **¶** Oslus est bonū sciaticis superpositis vt ēplastiū. **¶** Albro. decoctio confert sciaticē ātiqua difficili. Et enulasulē decoquitur cū mellicrato & fit ēplastiū sciaticē. **¶** Ex lupino in alio ex lupio fit emplastiū super sciaticā sinapis fert fructus liti fert ei **¶** Calide vero oleū ablutū & althea cū adipe aseris. decoctio radicū papaueris cāpestris in aqua data in potu confert sciaticē calide. **¶** Ex solutinis serapiniū soluit materias flegmaticas que sūt in vtriusqz anchis bibitiū & clisterizatiū: eufozbiū cū speciebus mixtū. s. pipere cinamomo & si milibz fert sciaticē & educit materias frigidās ex vacuitatibus āche armoniacū fert dolori sciatico bibitiū cum melle: aut aqua ordci & educit mām anchaz. **¶** Clistere ex centaurea cōfert sciaticis & educit flā ex anchis: & silir succus & decoctio cucumeris asinini clisterizatis: & decoctio aleozi qm educit flā ex anchis & sanguinē. **¶** Algaricū cū syrupo acetoso datur in potu ad sciaticā: turbit etiam cōfortat & colouintida secundum omnē modū administrationis eius. **¶** Radix cucumeris asinini clisterizata epitpia

ta & emplastata fert iuuamētū magnū sciaticē. **¶** Sarcocolla educit hūiores grossos ab anchis. Et grana regū trita & cocta in iure galli antiqui. Et scamonea educit ex eis materiam calidā. **¶** Compositē vero sūt que componuntur ex eis secūdū diuersas intentiones generales superius hitas & spāles hic attendēdas. **¶** Ex quibus est medicamē hermetis quod est propriū digerēs & adēquans māz frigidā & est mirabile quod. **¶** R. camedreos gentiāe ana. ʒ. viij. aristolo. ʒ. ij. seminis iute sicce lib. i. terantur & cribellantur cribello subtili dosis coclear. i. cum aqz mellis vel oxanelle squillitico loco ei: deinde purgetur cum vomitis foribus: deinde cum solutinis vctris. **¶** Ex vomitiis secūdū nos est quod fit ex flore euz semine genestre cum aqua calida. **¶** Aliud serapionis. **¶** R. sinapis. ʒ. ij. baurach. ʒ. i. condisi dauc. ij. terantur & cribellantur & dentur in potu cum aqua aneti. **¶** Aliud ipo. & fit cū comestione cepe narcisci. **¶** Ex solutis ad materiā frigidā proprie sūt pillule de serapino de hermodacilis: pillule fide pillule de tapsia pillule de storace: & pillule iuuamēti. **¶** Quera hermetis ad p̄seruationē sumpta in vere ē iuuantior & est expertum. **¶** Pillule experte ad dolorē āche & sciaticū laxatiue: & proprie reumatizate materia a capite **¶** R. turbit. ʒ. ij. ʒ. iij. ʒ. v. centaure colouintide ana. ʒ. ij. ʒ. serapini. ʒ. ʒ. aloes succutrim. ʒ. iij. ʒ. sagene mastici ana. ʒ. ʒ. ʒ. diagridij repressi. ʒ. i. ʒ. ʒ. ʒ. conficiantur cum succo rafani. dosis. ʒ. i. ʒ. ʒ. **¶** Medicia optia ad dolorē anche. **¶** R. pulue colouintide. ʒ. v. passularum sine granis. p. i. bulliant in tribus li. aque: donec remaneat tertia pars: da tertiam partē educit. n. ʒ. vicibus ex flate & hūmore crudo. **¶** Aduertendū qz qz solutiua & euacuatina in tali passione sūt fortiora: & cū materia nō possit nisi reiterata euacuatōe eradicari o: vt talia cū interpolatione ministres & in medio tps naturā cū ebis & potibus seu sobitionibus confortes. **¶** Medicus. n. sicut S. dixit est nature ad uitōs: tunc autem perfecte adiutor nature est cū eius contrarium destruit & ipsam fortificat & sustentat: qd ipo. a suo regimine docuit cū inquit. Lū farmacauerit sobitionibus vtere in quo quidem tempore si indigeat immo rabis cum colirijs & digerēs si quid residuū est digerendum cum antidotis: quare alia composita medicamina sūt subiungenda. **¶** Inquit **¶** Abolēx embrocis post purgationem medicine conuenientibus ad sciaticam resoluētious residuū materie est: vt sumatur olei de alcanna li. i. aceti lib. ʒ. nuri lib. iij. cardamomi. ʒ. i. ʒ. isopi. ʒ. i. ʒ. ʒ. bulliant sil & in eis submergatur lana: & euaporetur ex ea locus. **¶** Ex balneis sūt balnea termaz predicta secūdū materie exigentiā vel artificialiter constituta ex aquis & medicinis simplicibus resoluētibus predictarum & proprie. **¶** Anctiones ad idem post predicta applicanda conuenientes sūt que sūt ex oleo de piretro: de euforbio vel castoreo. **¶** Cerota conuenientia sūt que ex aliquo p̄dictozum oleozum conficiuntur & cera quoniam facit p̄durare in loco oleum cui admisceatur. **¶** Ex emplastis resoluētibus aliud quod in profundo remansit est emplastiū factū ex stercore caprimo & aceto forti. **¶** Est enim sic emplastiū de sinapi: & eo melius ac iuuatium magis. **¶** Aliud andromaci. **¶** R. picis. p. i. sulfuris vini. p. i. contriti sicut alcofol: misceantur & liniantur super anchaz: po natur desuper carta: quousque cadat per se. **¶** Et aliqui faciunt ex duabus partibus picis: & est debilis. **¶** Aliud exp

Mut
Moz de
Spichra
afan
Spichra capra
Campanula
Ethen
p̄thol
Ongan
Siccap

tum valde. Radicem tapfie in estate dum est viridis & contere & confice cum cera & inuisca eam ad anicham & dorsum & liga & dimitte a quattuor horis vsque ad. vi. d. inde ingrediatu balneum aereum: cuius rozare inceperit ingrediatu aquam & tollatur emplastrum & ponatur sup locum lana cuz draganto bdomoda vna & iteretur qm sanabit. Si vero fuerit sanguis in eo mortificatus caute nizeur cum auro rubeo locus sanguinis canterizatione vehementi vt currat ex eo sanguis: deinde emplastetur d super ex farina confecta cum oleo quomā liquefacit sanguine. Emplastu Rasis quod extrahit materia de profundo iuncturaz anche vtendo. R. nasturcij: piretri caparis: an confice cum aqua ciceru cineru ligni ficus: & cofice & liga donec comburat: deinde solue & si nigrescat locus bonum. fiant non itez appone: donec appareant ampule: deinde laua locu cum aqua calida vt cesset dolor: & iunge locum butiro & non consolidantur vlcera & quanto plus steterint aperta tanto melius. Aliud. R. fecis vi in aduste catapucie cantarides & nasturcij: ana confice cu succo squille. Aliud simplex iunge cum melle anacar: di donec ampulletur locus: & modus extrahendi mel ex eo est vt bullat anacardus in forti aceto ad igne & permitat diu bulire donec exeat mel & tē illud ex aceto accipias & sui referretur. Aliud. S. quod ē efficac nulla alia cura indigens post ipsum sacragudi vel setaragi. a. tapfie viride in estate decoque bene cu lepo & applica supra dolore anche vel artetice & dimitte per duas horas & cu sudauerit paties intret balneum: & auferat emplastrum & si opz reitera. Et qz talia sunt fortis attractionis: locu hnt post perfectam corporis euacuationem seu mundificationez non ante qm plus trahit q̄ resoluant. Inquit. n. S. me ministrare aurem oz q̄ euaporantia farinacia corpora pleno approximata plus replent q̄ euacuent & magis cum fuerint fortiora. Listerere conueniens post purgatione cum vomitu & solutione ventris cum prolongatur egritudo proprie decoquatur coloquintida nasturcium & radicea pans centaurea & cucumer asinum? tapfia & rubea i aqua & fiat ex ea listerere. Coliriu fiat ex medicinis excoctio nem facientibus & sanguinem educenibus vt est decoctio cucu. an. collo. quintide piretri fellis tauri: cetaure: nasturcij alei tapfie & si. cu melle & sale. fortis: at talia sanāt

Capitulum. vi. de dolore podagre.

Podagra est dolor iuncturarum pedis incipiens a digitis & pollice: qm qz a latere qm qz a calcaneo & qm qz eleuatur ad genu: & ad coxā & est vt plurimu qm qz dolor sciaticus & altaz iuncturaz eueniens pp tria pp situ infimu pp remotio nem a principalibus pp motu & labore in substinēdo corpus. Et cā. aus est consimilis causis doloris aliarum iuncturarum. Et videtur. S. q̄ non sit in ea: nec iuncturaz aliarum dolor in cordis & nervis s; in lacertis venis & cute exterius circundantibus prius & deinde ligamentis & vacuitatibus iuncturarum ad que ex venis transeuntibus per illos effunditur quib? replentis loca concatenationuz s; nerui corde extendunt: & si dolent & nō replentur in soltana sua. Quod si replentur spasmantur podagrie & artetice: cu ipsimus ex eoz repletione procedat: s; constat quod non spasmantur ergo ma non est in eis. s; i vacuitatibus iuncturaz qua pp ipo. i. affo. ad doloris residētiam & me ipsius in loco frigido situ. ate resolutionez cum

dolor podagrie & artetice gñalit sit acut? qz trahit mortē citā si colericus sit & proprie cu regimine prauo terminū statuit dierum quadraginta non. xiii. dixit. n. Quibuscu que podagria tumores sunt hijs de dolore tumefcente in. xl. diebus resident. Et signa causaz spāliū ex signis cārum generalium potūt haberi supra in capitulo generali enūeratis. Cura eius est similis cure generali differens ab ea in spālibus medicinis & proprijs sicut propria mēbri natura requirit simplicibus & mixtis. ex simplic. b? sunt quedam conuenientia in eius sedatione cuz est calidus & sanguis menstru? & spina hōis supius inunctus & lac eius cum opio oleo & cera & assungia cu farina ordet si perposita. Et psilio cuz oleo ro. & aceto fit limentū podagre & dolori iuncturarum calido. E. ex endiua spina maris rosca. valet podagre cum cera & oleo rosato. papa. cum lacte limitur: alibeā sedat dolores & proprie cum adipe anseris: & castiafi. limitur podagra & iuuatur lacinea asini acetum cum sulfure limitum confert: s; p se noceat neruis. Sagates confert pod: gre. Altit herba nitri cu cero to ponitur supra podagrā. Ergo ferri cum vino si supponitur cum auro ex fructu lauri ex folijs romāi mixtis cum aceto confert. Aduscus confert podagre calide luntuz suauum in principio podagre limitum confert. Et luntum sigillatuz & armenium cum aceto prohibent fluxum ad pedes & ad manus: & ex ordetio fit emplastrum cum citonijs & aceto super podagraz. & prohibet fluxum superfluitatum ad iuncturas. Et succuz linitum cuz. Et decoctio spine al. ex lente cum saue. ponitur emplastrū supra podagra calidam succuz linitur ad calidā emplastrū ex mugar Ad frigidam vero stercus capraz mortanaruz cu adipe porci ē conueniens: oleum vetus aristologia bibitur & epithunatur super ea & proprie ro. Et ex folijs arboris kara be: que dicit kaurū si emplastrū pulsatūi podagre & oleo plūbi & iuuantur qui bibunt eam: decoctio amomi bibit ad eam & sedet in ea. Camepitheos sulfur cuz m. ro. & aq̄ ē bonum lin imtū super podagrā caulis super podagrā ponitur cum fenugre. & ebrocatur super dolore iuncturaz decoctio eius. Radix lauri lib cum stercore vaccio valet super podagrā: emplastrū ex sale cum farina melle hermodactilis. more emplastrū superpositi cum faria ordet aut mica pans pinguis & vitello oui confert podagrā & sedat dolorem statū: & est conueniens triaca oibus doloribus iuncturarum & proprie in hora fluxū. Et solutiuis est coloquintida: mel sua solutione fert ei: & doloribus iuncturarum: hermodactilis grana regū & cocta i iure galloz antiquozum educit materiam a iuncturis & cofert podagre & turbat cofortati: predictae. n. conferunt doloz genui ciragrico & cubiti. Quod enim confert iuncturis a principio remotis multo magis hijs confert que propinque sunt ipsi nisi sint ea prohibitus: natura. n. i omnibus opatrix ē medic? vero mister. Et ex appropriatis simplicibus & conuenientibus delez geniculi sunt oleuz veteris nucis indice oleander more emplastrū superpositū valet dolor geniculi. Et stercus vaccarum est melius p tib? alijs. Ad catāz spinachia emplastrata & d. alb. Et cofpositis ad podagrā con. emientibus est sirupus s; inuentionem nostrā adequans m. s; s; f. r. q. R. pedis cornu pedis colubini me artetice camepitheos saluie herbe nitri organ. sticados spine albe ana. s. a. radicum se. spagi bruli residentuz in aceto squille. ana. s. a. passula: ū enu

xl dies
Dominicus
siuuz de hnt
Sedatio de
toy
Ad ralyd
peda
papae
lac
Lurid sania
at pua figd
lana. Bo ty
remiduz
shrey raga
Ambrorum
Prinby
Amptuz
Dolor ty
yl. s. r. m. d.
shrey raga
in spagis

Spasmy pcedit ex dyshie mēmoy
Ad hnt / Gid pnt hnt ex dysh hnt
Varuifata pnt hnt

cleaturus. \mathfrak{z} . i. amomitaconi ana. \mathfrak{z} . i. aristo. ro. \mathfrak{z} . i. \mathfrak{z} . corti- cum citri. \mathfrak{z} . i. floz rosimarini rosia ana. \mathfrak{z} . i. orde. p. i. ci- cerum. p. i. zuchari gelemabin analib. \mathfrak{z} . vel mellis dispu- mati si ma fuerit valde frigida grossa & viscosa aceti pre- dicti. \mathfrak{z} . ij. Alius ad calida. \mathfrak{R} . en. lac virge pastoris lu- pulorum conandri barbe ireme plaraginis pedis conan \mathfrak{z} . i. radicu. sparagi. \mathfrak{z} . i. residentis in aceto passulaz: or- dei ana. p. i. ros. \mathfrak{z} . i. le. papa. portu. lactuce: & endiuic: ana \mathfrak{z} . \mathfrak{z} . zuchari lib. i. mell. ros. \mathfrak{z} . ij. aceti predicti. \mathfrak{z} . iii. iteretur aque ros. mugar. \mathfrak{z} . iii. & detur mane cu calida. \mathfrak{M} . De dicame laxatiu ad podagra frigidam & est \mathfrak{R} . \mathfrak{z} . i. zu- ruge. i. \mathfrak{z} . crin. odactilis olibani & cimini ana. \mathfrak{z} . xx. confice cum succo saluie in mōz pillularum def. \mathfrak{z} . ii. confice cuz aqua mellis vel gelemabi. Aliud. \mathfrak{R} . turbit aibi & zu. \mathfrak{z} . i. pulpe coloquintide. \mathfrak{z} . ii. \mathfrak{z} . in \mathfrak{z} . \mathfrak{z} . i. mastice. \mathfrak{z} . i. stea- dos arab. isopi ana. \mathfrak{z} . i. oz. \mathfrak{z} . \mathfrak{z} . confice in mōz pillulaz vel ogimel: vel i puluere cu aromelle. Aliud ad calidaz \mathfrak{R} . mirabolanoz citrinorum. \mathfrak{z} . i. aloes. \mathfrak{z} . ij. dragana ma- stice. \mathfrak{z} . \mathfrak{z} . \mathfrak{z} . Confice cu succo saluie i modū pillulaz: vel da cum aqua orde: i mōz pottonis. \mathfrak{P} . Dillule valētes ad po- dagra calida. \mathfrak{R} . coloquintide mastice aloes absinthij sca- monce ana. \mathfrak{z} . i. terantur & cribellantur cu succo solatri que conficiantur & informetur pillule. \mathfrak{L} istere ad podagraz \mathfrak{R} . assari mercurialis malua centauree micris. an. \mathfrak{z} . iii. po. ipodij aganet. ana. \mathfrak{z} . \mathfrak{z} . salgēme. p. i. mell. cōis. \mathfrak{z} . ij. ie repigre. simplici. \mathfrak{z} . \mathfrak{z} . olei sambucini. \mathfrak{z} . ij. & imittatur sol- uti conuenienter. \mathfrak{E} mplz emendans nocumētū frigido- rū & narconcoz iductū in uncturis ex multa mora & lō- go vsu: & est stupor: & difficultas motus dissoluantur fos- sa cu oleo camomille & applicetur. \mathfrak{h} . c. n. acquirit inuam- tū & maturat & facit redire caliditate innata ad mēbra q̄ infrigita sunt ex vsu medicinarū stup. facientū nō sim- p. necesse est. Aliud. \mathfrak{R} . zumar. \mathfrak{M} . a. farine orde. \mathfrak{z} . ij. confice cu m. lle: & emplasta probatus est dicitur vt supra in medicinis neruorum.

Capitulum vij. de medicis dispositionū & accētū: qua doloibus uncturarum in surgere consueuerūt vt illeq.

Dispositiones & accētū que dolores uncturarū consueuerūt insequi sūt debilitas & laxitudo ipsaz dislocatio durities nodatio conuersio collecti humoris in lapidē apostematio & cō- tractio ulceratio & apertio vt egrediat̄ aliquid grossuz in mōz calis vel gipsi & qñqz aliquid virulētū. \mathfrak{I} uncturū itaqz remanētibus debilibus prouidemus cu cōfortanti- bus fortibus simplicibus & ppositis. \mathfrak{Q} uoz ex simplici- bus quedā sūt talia a pphone vt sūt reducentia ad icperi- em & adiūuāna partes ipsarum: quedam a proprietate vt sunt que supra in generali cura sunt dicta: cu quibus reci- pientibus pvidebam⁹ uncturis: & ex ppositis sunt tiri- ca antiqua mitridatum & omorisia: confortant. n. iuctu- ras & cetera mēbra: & reliquā materiā resoluendo consu- munt. \mathfrak{E} t ex expertis sūt ea que in nostro antidotario sūt cripta: & ex illis est aqua qua uncture debiles euaporan- tar & fomentantur & ebrocantur & epithimātur vt si quid ex frigida causa fuerint passe in aqua salia naturaliter vel artificialiter vel alūmofa vel sulfurea: bulliant sicados & salua & supaspera vini bōi tertia parte vel quarta euapo- rentur: deinde fomententur vel epiment. \mathfrak{E} t quādoqz in solo vino bullāt vel in simplicia aque: & proprie pluuia

li & vaporentur: deinde per se ipsis sicis fiat unctio cu oleo masticio d. floz: acc. de reubarbaro & de cetaura. Si vero passe fuerint ex aqua calida in aqua ferrea vel enea naturaliter vel artificialiter cum ferru igniū extingone aut eris bulliant grana vel solia mirte rose sicce vel glah- des & saluie parū & predicto appropimentur & eis p se sic- cis fiat unctio cu oleo ro. vel mirino vel lentisemo: si milibus. Si vero cu debilitate sint lapse & mollificate p- dictis addimus oleū de sicados de camomilla: & de sim- co proprie. \mathfrak{E} t licu ēplastatū vel grana mirte stringūt & confortāt iuncturas laxas ex calida cā: & iunctz sigillatim & armenum cum oleo ro. iunctū est propriū confortat n. c. z. omne nāz causā doloris tollit quancūqz fluxū pro- hiber & doloz sedat cu proprietate: & siquidem sit disloca- tio facta reducuntur & con- eruntur cum emplasto facto ex stipticis cōglutinātibus notis suppositis & ligatura cō- uenienti. \mathfrak{E} x emplastis est emplastū ex mugar & comine est oxierocen nicholai. \mathfrak{P} . Doro duricie: & lapiditati ipsa- rum prouidemus cum aqua decoctionis radicum altee- seminis lini: melliloti: si: amir: & absinthij deinde mūges cum oleo amigdalorum dulcium de lilio nucum: deind pinearum & fisticozum vel sisamino & cataplasmanb⁹ & altea & adipe anseris. \mathfrak{E} t si cu duricie fuerint grosse subli- tari oportz emplastetur cum sisamino & bdelio: quod p- mū est ipsaz congelationi & sinapis: & resine cōplastata & i- unge cu oleo de ireos: de been: de enforbio & oleū de u- m. ro sanat integre. \mathfrak{E} t decoctio casei antiqui cum en- re porci saliti facta confectione unguenti in dolore cu du- ricie & applicata effici ur: vt funditur caro p se & egredia- tur virulentia: & aquositas multa sicut \mathfrak{B} . expertus est: & alij multi & sequit alleuatio. \mathfrak{E} t ex expertis & vltimis est vt fomententur cum aqua altee predicta addita salua & pauco vino. deinde ungetur cu oleo apostolorū vel terbe- tina extenuet emz neros ingrossatos & congelatas iun- cturas ex opilatione aperit quod oleum costum etiam opera ur si ex ligatura longi temporis fuerint opillate & congelate. \mathfrak{S} ed nodationi ipsarum & contractioni ex con- uersione humorū collecti in lapidē prouidemus cu mol- lificantibus & resolutiuis succedentibus vel vtrique mixtis qualia sunt ex simplicibus armoniacum bdelinz dissolutum in succo rute cum assungia anseris. \mathfrak{E} t ex cō- positis est isopi cerotum secundum omnes descriptioes eius & cerotum diapente & similia & alij medicinas com- positas & andacoca & oleum eius est propria. preseruat. n. a timore contractionis & resoluit eas: & tam sanati sūt qui- dam ex ea. \mathfrak{I} psis vero apostematibus prouidemus cum his que dicemus in cura apostematū licet iucturis ac- cidat raro: si omnipotens permittat tunc. \mathfrak{E} x propriis est emplastrum ex lapide asio cum farina fabarum: & ex keiri cum apostema ipsum induratur & stercus cameli empla- statum: & solia dulb. & proprie geniculozum. \mathfrak{S} i ipsis el- ceratis cum oleo prouidebimus & proprie cu quod egre- ditur est virulentum si vero sit calz & gipsum cum cipro & arungia anseris emplastata sit prouisio. \mathfrak{O} mnia tamen actu calida ministrētur: frigidum. n. neruus & ossib⁹ & spi- nali medulle est inimicū dixi hypo. \mathfrak{D} eide medicinas cō- positas & subiugamus expertas. \mathfrak{E} mplastū bonū ad pfer- tandū membrum seu iuncturas & resoluē mē residuum & nō indiget eo nisi p⁹ euōnē integrā dixi albo. \mathfrak{R} . \mathfrak{L} anti- ne: nucū cipssi: ossiū hūanoz adustoz: an ptes cōle: aln

*Oleum camomille
vel aliud
facta*

*De unctura
aliqz reser-
uat in nostro
antidotario*

*De unctura
sulfurea
vel salua
et pluuia*

mis: tē. j. dragāti sextā. j. glutis pisciū q̄tū ad aggregā-
 dū. Aliud sin eūde gferēs vt p̄mū: gferit mollificatō
 ni ipsaz unamētū māifestū & extrahit spinas & ossa pu-
 trida de pfundo. ℞. seminis vrtice mūdātū: spuma bau-
 rach: sal armōiaci aristol. ro. radicū colloquin. glutis al-
 bo. ana aure. xx. senugreci pipis: macropipis ana aure. x.
 armōiaci aur. xij. cordumenu: xilobalsami thuris: mure
 adpis capre gūmi pmi: ana aure. x. cere li. iij. mellis li.
 viij. olei de lilio q̄tū sufficit ad gferiēdū siccas med as cō
 ficiātū oia & fricētū & admistretur. Et ḡnētibus dn
 ricici & lapideitati est euaporatio mētūray & genu cū sece
 acetū & in oi pte: cuius pōit sexta ps arcū ḡntū sup quā pi
 icūit lapidis iginti & fiat suffumigiū & viscus eius aq̄ sui
 pōderis resine lenit duritiā mētūray. Et ex quēmētibus
 est vt sedeat in decoctōe afim siluestris in q̄ ponūtū oia
 mēbra eius cū sale & aneto: & recificatur cū semib⁹ & por-
 rior: & similibus. Et ex illis est decoctio ordci vel vulpis
 aut dabach: & modū pōit Albo. Et ex eis q̄ p̄seruare ha-
 bēt a lapideitate sūt empla ex gbus est hoc. ℞. farine oro-
 bi & lupioꝝ annidē ana p̄c. j. ḡfice cū oximelle vel ex vi-
 te alba cū pte lici vel ex armōiacō cū vino albo & oleo
 oisfancio & posita desup farina fabaz: & emplari cū bul-
 bo dissoluto in aq̄ phibet lapideitatē. Et ex anpsio que
 gferūt iūcturis ḡneris in lapideitatē est farina lupinoꝝ
 cū oximelle vel aceto mixta. Et ex eis sūt embrocē & vn-
 ctōes dicte supra: & similiter ebrocē ex aqs in qbus deco-
 eta sunt calamētūz halhasee cū aceto aut decoctōe i qua
 eisus antiq̄ d̄ cocotus est p̄pae in iure cassie fistule: &
 ḡnt. & enfor. & aq̄ cieꝝ caulūz ḡbustoz. Rasis inqt ad la-
 pideitatē. Cura abluē mēbz cū aq̄ in q̄ decocte sunt ra-
 dices maluanisci aneti & cāomille: dōec rubeat q̄d est iu-
 circūtu lapideitatis: q̄n q̄n est fortis lapideitatis locus
 ille nō rubet: deide ponēde sunt pinguedinis & medule
 die ac nocte: postea accipe lapidē magnetē: & pōe in igne
 dōec rubeat postea irroꝝa & pōe mēbz desup & vaporēz
 hōꝝa vna: postea lana cū forti aceto calido: & fiat vlr per
 liquos dies postea reitua mollificatiua dōec resoluat.
 Emplm p̄pau ad dissoluē lapideitatē. ℞. armōiaci
 oppoponaci: bdelij: galbani nitri: sulfuris an: de litargi-
 rid quātū de oibus coq̄tur litargiū dōec fiat spissūz: de-
 ide ḡficiatur cū alijs medicis & pōe desup. Aliud. ℞. cascū
 lōgi t̄pis & nasturtiū ana: & pulueriza insil & postea acci-
 pe pedes porci antiq̄ salis & eo q̄ cū aq̄ illa coq̄ nasturciuz
 & cascū & fac emplm sup lapidē iūcturaz: vñ rūpēt cutis
 & ep̄iet v̄tositates oēs an: & suz exptus illud sepe. Et cō-
 ferētibus p̄ctōi ipsaz ē oleū de andacoca potatū & inū-
 ctū: est. n. res magis ḡferēs ei & p̄seruās. Adodus faciē
 di est vt decoq̄tur andacoca cū seibus in vino bono & o-
 leo dōec ḡficiatur aquositas: cuius dos sit vsqz ad. 3. iij. &
 minus. Et ex illis q̄ expta sūt ad p̄ctū sūt vt s̄niatur pell-
 ois hōꝝa q̄ excoctat & ponatur sup ipsūz & liniaf lacte
 vacino du: ci & inuabitur eo. Et admistratio balnei stati
 bea ē sudoris in furno aut fouea ignita ē inuatiū.

Ca. viij. de his q̄ p̄seruant a doloribus iuncturaz.
 Alienus inqt de meliorib⁹ rebus ē vt medicus
 vtat p̄uisione gferit. n. medico & et ifirino ac vsqz
 Et facilius ē q̄ vti curatiōe: medico intrin con-
 fert: nā cū ondit expellēt in sua scia & p̄fectū: & v̄ctō p̄-
 uisiō agit q̄ sibi p̄pau: vñ p̄pō. nō ne illis ē vt futurū

p̄calū p̄hibeat vel saltē p̄p̄cti admiculo tolerabilis si
 at. Et p̄inde ifirino et gferit: nec nō q̄ ex futuri p̄cia cō-
 fider in ipō de quo. n. p̄les ḡfidūt & cui p̄les ḡmutit uile
 plures sanat: vtqz quoz p̄uisione vti facilius ē q̄ vti cu-
 ratiōe: ē emz medico facilius cāz tū auferre q̄ cām mor-
 bū & accēna sil ac ifirinus ipius oblatiōez facilius tolera-
 bit an super aductū mōbi & doloris & euōnē feret mole-
 stus se ipsa an doloris aductū in suo robore p̄uicere vñ
 Albo. dū iquā iste egritudies curant facili⁹ ḡcedit f̄dōia
 quā cū in eis acciderit quis? Circa p̄seruatiōē a dolori-
 bus iuncturaz est sciendū q̄ talis p̄seruatiō duplicem
 viam habet: vna ḡseruat & cōfortat naturā iuncturaz q̄
 doloris est p̄ceptiua: altera obuiat alterātibus & ipsaz na-
 turā p̄mutare habētib⁹ q̄ doloris sunt imp̄siua. Natura
 ra. n. cōfortata minime patitur ab extrinsecis alterātib⁹
 Et si quidem alterātia fortia sint possibile est ipsam pati
 saltem in longitudine temporis nisi ipsa quomodo li-
 cet obuiet vtramqz igitur viā oportet simul p̄sequi v̄l
 prius vnam secundo alteraz. In casu enim p̄seruatiōis
 cum naturale permaneat immutatum: & alterātia nihil
 imp̄serit adhuc māifestum. Sed tantūz ḡstuerunt cau-
 sam eius oportet secūdam S. & debemus quod natura
 le est cōseruare & confortare atqz simul permutare habē-
 tibus obuiare ne causam ad sufficiētiam & excessūz lesio-
 nis adducāt. In casu vero curatiōis cum alterātia imp̄s-
 ferit atqz quod naturale est p̄mutauerint: nisi p̄cedat im-
 pressionis ablatio & doloris nō poterit cōseruatio fieri
 sicut supra in debilitate stomachi dicitū est: q̄ diuim⁹ p̄pō-
 crates in suis inuuit affo. cū inquit. Humide dicte om-
 nibus febicitatibus conferunt maxime vero pueris & a-
 lijs omnibus sic assuetis refici: & alibi. Non pura corpo-
 ra quāto magis nutries: tāto magis ledes. Et tamen cū
 simul vtrūqz agimus vt a de sedātibus dolorēz est die-
 tum Completur autem prima cum cōuenienti admini-
 stratione regiminis sex rerum nō naturalium ac vsu me-
 dicinarum iuuatiū & in amissione nocētium. In natu-
 ra quidē generaliter sunt quecumqz ex eis temperate ad-
 caliditatem & siccitatem declinatēs. Cum. n. iūcture frigi-
 gide sint & humide iuuatiua sunt cōtraria moderate nocē-
 tia sunt similia. Inquit S. comūe est omni d̄srafie iu-
 uari a cōtrarijs moderato vsu: a similibus vero ledi.

Specialiter autem cōuenientia regiminis in acre ē vt
 degat in acre temperato calido & sicco: & si non naturali-
 ter inueniatur artificialiter disponatur prout supra in cu-
 ra cordis diximus: exercitetur temperate mane & sero an-
 te cibum: post exercitium vero fricētur iuncture tempe-
 rate cum sale nitro: aut baurac: aut somētentur cū aqua
 marina: vel aluminosa: vel ferrea: deinde quiescat. In
 cibis vero & potibus vt sint in substantia & specie facili-
 digestionis & boni nutrimenti & paucarum superfinitatū
 quales sunt panis mundus sursurus modicum habens
 carnes sicce: & ex quadrupedibus & volatilib⁹ & alijs cō-
 similibus: quibus aliq̄ ex appropriatis iuncturalib⁹ mē-
 b̄ris sint mixta. Ad demby enim suum simile nutrit: sed
 cū difficile digestibilia sint bñ excocta: aut in pauca q̄ti-
 tate: & p̄ interualla cōcessa in q̄tate s̄ria h̄ōꝝi peccanti
 ḡnerato vel ḡnando. In quātitate cōtinua sit p̄p̄t⁹ & ad
 diminutiōē & tenuitatē tēdat q̄ humores nō mul. pli-
 cet: & minūdo exicit: sic eoqz fame & sitim toleret & p̄pe-
 si pati cōsuerit & s̄gmatica causa: fames enim exiccat

proprio

Not
X
Aer ipaz

frira
2 salē
Cib) potus
frant ḡp̄p̄t
ph̄m̄d
Caruis p̄p̄t

fom̄d
2

corporea dixit ypo. In tpe & post purgationē supfluitatū
coridianaz prime digōnis: & si non sponte artificialite
cum collino peuretur & secunde & tertie cum exercitō p
libato si exicari poterit vel cum delatiōe & fricatiōe cor
pōal vniuersi: ordinem etiam vt pmissis lubricantibus
cibum sumant cōuenientem. Et modus etiā est vt non
subito repleatur & multum potus sit vini suavis maturi
mediocriter stiptici cum aq̄ pluuiāli vel ferrea: put stōa
cus tolerat. Tempore vero passionis loco vini sit aq̄ p
dicta nō pura s; mixta cū zucharo in calida: vel melle in
frigida: & q̄nq; cōponitur hidromel cum cinamomo: p
horam vero dormiat de nocte tñt: de die nō vel omnū
vnum cōtinuum si fuerit cōsuetus. Tpatē se cibo & po
tu repleat sic vt oreis pportionetur digōni semp: & acci
dentia aie sint tpatā. In: perata. n. naturā sunt extermi
nantia: & digōnem corūpūnt. Corruptio autē digōnis
est mater oīum egritudinū: & artetice maxime hec enim
incuras & totum corpus in sua nā bona q̄simili seruat
Et cum medicinis appropriatis in cōsordādo p̄distinctis
supra in ca. p̄cedēti debite ministratis si eaz plasma sub
stantiam & vnitatē q̄sordāt: vt nullaten⁹ doloē incurrāt
& maxime si abstineat a nocentis. Abstinentia. n. summa
medicinaz existit vt S. asseruit r̄ndendo ad q̄dem que
summa medicinaz erat: sicut retulit ysaac. Nocua autē
sunt maxime q̄ spāliter subiungētur. Et est breuiter ac
frigidus hūidus paludosus lacunalis iuxta stūia: & q̄sti
tudo eius australis: supfluit exercituum: & pprie supra re
pletione: & equitādo atq; ecūi cibi: seu ferculū de pasta
azuma frigida vel submericia: carnes grosse atiq; & valde
muenes: & pprie si ex hūida m̄re sint nate: vt agnoruz: &
p̄corum & aialū in aq̄ degētuz: & salite valde: lactici
nia: pisces recētes magni ppe nō squamosi: ostraca mal
lagia: & male castrata: oia ḡnera fungoz: substantia legu
minum & pprie lētium. Inquit S. Ellenef. n. cum pp
indigētia legūina comederēt: sequit eos pedum debili
tatio: omnia acrimonialia: fructus aquosi: vt melōes: &
herbe similiter vt bleta: & atriplices: multiplicāt. n. in san
guine hūore aquosum fluere aptum & supfluum nisi cō
ferāt. puocādo: & breuiter oēs fructus pter ficus & vna
bene maturas & passulas caricas & dactulos & baucias: in
frigida & mala granata pruna & p. r. a. m. calida aq̄ frigi
da sumpta & etiā applicata: frigidū. n. inimicum neruis
& ossibus: vt hip. dixit in affo. Et vinum plurimū etiā
vinoūm & puruz subtile & pprie in ieiunio loco cui⁹ vi
no de melle cum diureticis & aromaticis & aq̄ p̄dicta bi
bere poterit si stōacus toleret & nā: repletio quoq; mul
ta & diuersoz ciboꝝ ac inordinata & tpe nō suo assumpta
vt p tpe si famis nec cōsueto: q̄re semel in die comedere
vtile est & maxime dissolutis. Coitus quoq; multus. &
supra repletōem: immo si possibile est ab eo abstineatur
lz artetici plurimū appetant: est. n. cā maxime pcuratio
nis doloris artetici & p̄dagrici magie: vñ hip. in affo. eu
nuchi nō podagrizat neq; calui sunt: dormitatio diur
na cū layet inieturas & neruos: balneatio in aq̄ dulci & lō
ga moza in balneo etiā q̄dēcti q̄suetudine eius & ars no
cua malua vt sulloꝝ & viatoꝝ & opātium stādo: & breui
ter oia digestionē indignātia cū mām regnēt & supflui
tates multiplicēt: & iuncturas debilitātia calefaciētia cū
dolores attrahāt. Qd si error accidit corrigat cū vōitu
si repletio & indigestio loca prime digōnis non transeat

vel clisteri si descēdit ad intestina: vel cum flebothomia
vel farniacia: vel cum diureticis si trāsierit ad secūdas vt
cum fricatione exercitio: vel balneo succo & fame si ad re
gionem tertie digestionis puenerit. Abstineat ergo ab
eis omnibus & singulis alijs s; minis nocuis si possibi
le est. Intellege tñ sane qd diximus abstineat a nocuis
omnibus vt nō subito si cōsuetā sit s; paulatine. Inquit
n. hip. P̄terer nām dicta cibi & potus q̄ sm similitudi
nē sit: potior est ad tuēdas sanitatē q̄ bona si ad eā muta
tio subita fiat: abstineatq; ab eis multa & notabili quan
titate. Inquit hip. vbi cibis p̄ter nām intrat illic egritū
dinem facit. Abstineatq; a frequēti & continuo viu. Inq̄
n. S. nō. n. o. z negligere puta facere oia ad esum p̄para
da semina cognoscētē q̄ q̄ id qd per singulos dies ge
neratur nocumētum nō faciat pp paruitatē in aggregat
ex ipsis tēpore multo manifestum fit q̄nq; detur ergo i
paucā quantitate: & p̄terualla maxime si appetat valde
& in alijs sit fastidium: vñ hip. p̄darum deterior cibna
& potus & detestabilis magis ap̄ p̄ctōis idēst appetitui
cōcedēdus maxime si cum aliquo rectificatē sumatur: vt
in libro q̄solationis diximus. Attendant quoq; cōsili
mus documēta p̄dicta hipo. & S. studiosius obseruare
cum certe artetici & egritudines alias faciāt curare om
nes ad eā dispositi & maxime qui gustauerunt cum inter
morbos omnes maxime p̄dāt eos. p̄hibendo ab opatio
nibus cōsuetis etiam morbo declināte ac cessante totali
ter. Quod aduertēs S. exclamauit mirifice contra eos
maxime medicos existentes dicens. Qualiter igitur nō
turpe est optima natura formatum quidē portari: & ab
alijs pp podagram liquari vero doloribus lapidem h̄
bentem & anum dolētem & sm vesicā vlcus ex cachomia
habētē q̄lter nō turpe est pp mirabilem artetici & poda
gram impotētem vt suis manibus alio indigere qui af
ferat cibum ori & anum abstergat in secessibus. Ad dē
est quicūq; nō fuerit nē mollis eligere vtiq; cētus mo
ri quā hāc talem sustinere vitā. Et si medici sint rēphē
dentur in illo poetico alioꝝ medicus ip̄e vlcetibus ma
nans. Secūda via p̄plebitur cum obuiatibus causis an
tecedētibus doloris imp̄ssius dictis anq̄ ad augumēt
tum nocētē inducāt dolorem. Quales sūt si intrinse
ce cāe dicte sint d̄ ḡne cōclusiōis male alterātis vt d̄ ge
nere hūoralis extēdētis & repletis tres res. Alteratio sci
licet euō & regis ordinatio iam p̄dicti. Eūō autē facien
da ex corpore est vel mēbas ex quibus plurimū hūor ad
iūcturas fluere q̄suevit vel ex ipsis cum ex eis generant
aggregetur paulatim q̄le est ep̄ar vene & cerebrum. Cō
pletur autē euacuatio talis cū his que in curis supius d̄
cta sunt coz leuioribus tñ. Et ex maxime p̄seruantibus
sunt vomitus clisteria & farniaca. pprioz humorum pec
cantium eductiua stiptica virtute participātia: qualia sūt
mirabol. genera agaricum reubar. hermoda. absin & spe
cies h̄iere nota & pprie hermetis precedente digestionē
maxime vere & autumno quibus maxime cōmouentur
& in tēporibus medijs per interualla modici temporis.
Alteratio male cōclusionis ex quacūq; causa fuerit i
ntranseca vel extrinseca frigida que est plurimum vel cali
da sit cum appropriatis medicinis similiter frigidis vel cali
dis fiet que supra in capitulo general cure sunt dicte
deinde compositas subiungemus. Ad dēdicamen her
metis quod est propriuz & mirabile valde in p̄seruādo a

NB. Medicamen Hermetis

Summa
Corruptio di-
gestionis est
males oīum
morborum.
maxima ar-
thetice.
abstinentia
Summa me-
dicinarum.
Morua
artetice
de fū
ap̄rat
Caro aquosa
postul salis
Arta
functio
q̄stio
Arta
Vinū p̄
q̄ p̄
Caro app
at ab
Arta
Arta
Vinū p̄
q̄ p̄

ad pedes quo nutriuntur & superfluit ex eo multum extra illud quod est necessarium nutrimento eorum debito nec resoluitur s; retie. ut in eis pp suam grossiciem quare ingrossantur pedes cū eqlitate: & plurimū sine eqlitate eo q; preter nām existat. Et qñ q; uetus eius ex causis est ipsaz varicum: & est aut ex sanguine puro: aut flegmatico: aut melacolicco replēte & dilatate venas mēbrū alicuius vel oium: in quibus nō remanet vt varicose fiant: s; trāsit ad mēbz: v; vnsiformiter disseminatur in semita a linētū & naturaliter effusi v; sinthōatice in oibus partib; eius. Distinguitur aut inter eas ex regimine aīcedente & mēbz colore. In sanguinea. n. p̄cessit regimē multiplicās sanguinē ex pane mūdo: carnibus bonis: vino rubeo: quiete & similibus: & color pedis est rubeus: & est in columioz. In flegmatica aut p̄cessit regimē flegma multiplicās ex fructibus: herbis: & carnibus innatis: & piscibus in aq; & alijs indigestibilibus: & color mēbz est declinans cū lunditate ad albedinē & plūberatē. In melacolica etiā p̄cessit regimē multiplicās mliam ex pane opiro: carnib; antiquis: caseis antiq;: & carnibus salitis: & vino acido: & similibus. Et color: mēbz declinat cū duricie ad nigredinem: vel est sicut color melōgiāe. Et qñ q; puenit ad vlcationē ex qua timetur mēbz corrosio & tūc ppne cū coartatur in mēbro mīcus sanguis coartatur & aduritur & acquisit acutates atq; malitiā. Utra elefantis siue ppne siue eius que est spēs lepre: qñq; ē possibilis: qñq; impossibilis: possibilis quidē est in suo principio & anteq; mala dispō frigidoz mēbrozū habitata fuerit: & mala habitudo mēbrozū patiētū q̄firmata. Cōsistit aut in tribus. In rectificatiōe mēbrozū supiorum q; ppletur ppne vomitu laborioso: puccato cū eductibus flegma vel mliaz cū reiteratione ipsius: & cūz flebothomia ex venis p̄tis oppōre vt venis manus. f. basilice dextre vel sinistre: ac rectificatiōe prae dispōnis ipsorum. Secūdo cōsistit in rectificatiōe regis: & ppletur breuiter cū regie extenuatiōe q; in fa sectiōe dicem; p̄pōdātē. Et tertio cū resolutiōe materie & p̄fortatione membrū patiētis. Cōpleatur aut cū administratiōe stiplicantū super pedē. Et ex appropriatis est lingua arietis emplastrata: phibet. n. augumētūz elefātie: & ipsaz detumescere facit. Et similiter lutū sigillatū cū aceto mūctum in modū ceron sup mēbz. Cōfortat. n. a. pprietate mēbrū & mām resoluūt effusam in mēbrū & phibet materieiū effusiōne vlcationē & corrosiōnem: & coartando venas retinet sanguinem in eis nec p̄mittit eum exire. Et sicca dos fm oēm modū administratiōis: & ppne in mā flegmatica & mlica. Et coloquintida est mirabilis fricata & sumpta. facit. n. p̄stringere egritudines & vltimus nō augeri Calamētūz quoq; ipsi & varicibus sua resolutiōe subtiliōe & incisōe & ppne si post ipsuz comestū bibatur aq; calei diebus q̄tinuis & p̄fert varicibus. Et sulfur cūz ra fina pini & aceto curat eā: arbitroz aut fm hunc modū alclipidē curasse nicomacū de elefātia vt G. dixit. Impossibilis aut est sanatiōis vel paz cū puenit ad angumētum & p̄plemētum sui pp habitata dispōnem prauā supiorū & cōfirmatā malā habitudinē mēbrozū: tūc. n. nō sp̄at salus vel paz sp̄at: & cū sp̄at illd quo potissime cōfiditur & est cura varicum: & adistratio resolutiōis fortūz & alkiran p̄fert ministratū & limitū. Cūz vero spatur vt q; nō obīte cura p̄dicta semp augetur melius est vt di-

mittatur & phibeatur putrefactio & corrosio mēbrū cū bolo armeno & terra sigillata cū aceto limitis. Qd si puenit ad vlcationē & timeatur corrosio & est tūc de genere lepre. Cura nō est alia nisi vt incidatur radicitus & p̄pe cum particulis color: deinde cauterizetur & regatur regie pp̄p̄o & cōsolidatiō: sed de ea in sectiōe secunda dicitur in particula apotematū: si annuat xps qui sit p in finita secula benedictus. Amen.

Sectio secunda de medicinis egritudinum vniuersalium: particula prima: & est ad omnes febres:
Capitulum & est generale: & probemiale.

Alienus

summū me dicorum & princeps inquit. Febris est calor naturalis mutatus in vgnēū &c. Diuiditur autē in gñā cū spēs: hoc penes diuisione ipsius in suas causas gñales q̄ sunt fm G. q̄ntior materialis: formalis: efficiens

finalis. Cā materialis in q; p̄p̄o aphibetur & fundatur ē triplex. In mēbz: hōres: spēs: qd voluit bip. in q; idm̄tis cū inquit. Qui ḡnēt: q; cōtinē ur: & q; impetu suūt penes que in gñā diuiditur & ipsoz diuisionū spēs vt in infra patebit. Cā formalis seu essentialis est calor p̄ter naturam in ipsa notificatiōe exp̄ssus dicēte G. Substantia. n. febriū in gñe est caloris qui est p̄ter naturāz penes que diuiditur: q; cū sit fm eum acut; & mordax: aut erit valde genus ethice: aut minus vt genus effimere: aut mediocriter vt genus putride q; diuisio & si sit fm febriū essentiali. In seipsum p̄ctus a natura tñ & dispōne sui subtec i seu materialis cause depēdet ppae. Eadem. n. caliditas fm essentiali put G. voluit in diuersis apedēta s; stātijs differētibus duritie & mollicie seu hūiditate & siccitate diuersa i diuersis sensibilibiter apparebit. In vno. n. & sicco acuta. In molli vero & humido suauis & medio cris: in mediocri s; Auerois in sui collz sectiōe videatur sentire cōtrarium adducēt dictū philozophi dicentis qd ppria forma ppriam requirit materā: & cōrio q; si in s; stantialibus vep sit in accidētalibus vero in quibus p̄sens sermo ponitur est sentire qd G. & tulit esse verū nec subitan quim febriū essentialiter sit in gñe siccitatis s; sicut G. vt dictū est innumerit q; tñ in gñe sit calor: q; est p̄ter naturā quaz quoq; in genere siccitatis oñdit esse cum p̄dixit q; est calor mutatus in ignēū q; nō solum calidus s; etiā siccus cōprobatur. Quod alibi voluit cum dixit qd febriū est mala cōplectio calida & sicca: nam si in genere sit vtriusq; dicitur tñ in gñe caliditate existere potius q; siccitatis. Eo q; calor & qualitas actiua in eo est prior & potior siccitate passiuā: & p̄nde formalior: & ab eo b̄ nominatio: & ratio est sumenda. P̄terea: si siccitas sit in ea nō est p̄ceptibilis bñ respectu calitatis. q; min; lumū iuxta mai; positū obfuscat: & q; cū sit nō solū febriū cōntrā: s; & effectiua dicente Albo. q; calitas excedēs & sic cū tpe sit passiuāz diu durare non p̄ssit: qn in p̄cessu ip̄s siccus reddat corpus nō semp a principio p̄cipiat & appareat sicut caliditas & ppne cū in corpore humido fuerit ap̄p̄hēia. Cā efficiēs triplex est p̄mittua aīcedēs & q̄

ca. put. Joānitis inquit penes quas diuidit vt infra pa
 tebit. Causa finalis est tristare hoīem: et vniuersas ei⁹
 ledere actiones dicte S. vna qdam egritudinū que fz
 dīserasia est se. in tāta immoderatōne erecto colozē: vt
 tristat hoīem et actionem noceat vt et si neutrum habe
 at. Et si quā maxime calidior se ipso factus fuerit nōdū
 fabrare eū dicemus fm quam non differt: cum in ea oēs
 gūciāt: et quoq; si differat nō in spē sed in quāto cū vna
 possit magis cōtristare alia est nocere qualiter autēz hēc
 sint infra patebit. *Uez* qz se. nō curatur nisi cognita: vt
 dixit Abo. pū. eps cū ait. Et scial qz nō est possibile vt
 cures se. nisi postq; cognoueris eam. *Proinde* sciendū
 q; cognitio febris ē duplex. s. substāntialis et accēntialis: sub
 stāntialis est vera perfecta et ad curā necessaria: vera est p
 secta et certa q; nālibus et substāntialibus vel essentialib⁹
 oibus sumpta est effectibus et pūis q̄sunt semp et non
 fallūt. *Ad. n.* nāle est cēntiale aut pūū semp est: aut fz
 plurimū vt dixit Abo. Effectus quoq; seu finis et si sb
 stāntialis nō sit a sbalibus tū immediate pcedit: et eo earū
 virtus et potētia demōstrat qz voluit S. et Abo. quoq;
 cū ait. Virtutū aut et opationū ad inuicē alie ex alijs co
 gnoscūt. *Dis. n.* opationis virtus existit initium nec a
 liq; opatio nisi a vtute pcedit. Et est ad curā necessaria
 vt S. ait cū inquit. *Quo. n.* vtiq; ad hēc mō sanationi
 bus copiosi erimus sbaz vniūscuiusq; egritudinis igno
 rātes: quasi dicat nullo mō. Qualiter aut sit talis febris
 cognitio a nā ipsius supradicta dī: qz ab intrinsicis cāis
 qbus scire gūngit vere et intelligere: vt a cognitōne sue
 forme vel essētie et a cognitōne mālis cāe in quibus sua
 nā a quolibet suū esse gūst. Accidētis. n. cā erit duplex
 s. sue essētie in subiecto: vt Ar. dixit. A cognitōne qdē
 forme vel substātie pncipalis vel immediate: vnde S. ait
 Primi et pncipalissimi gūis differētiay febrū et q; su
 mitur a substātia rei diuise. Est aut vt dictū est eius sub
 stātia in gūe caloriz qui est pter nām. *Ab eo. n.* se. est pū
 cipaliter cognoscēda: cuius iudex pūis tactus est ipm
 sentiēti acutū atq; mordacē. *Q̄sūtāt* et i sue cāe mālis
 secūndaria cognitōne et mediate. *Si. n.* febris ē in subiecto
 est corpore cum accidētis esse sit in subiecto et sua existen
 tia sit in subiecto. put Ar. dixit. *Lā* vero mālis seu sub
 iectū seu subiectū in q̄ est se. pars corporis est in q̄ pūlr
 apprehēditur et corpus vniuersum in quo mēsurat extē
 ditur et māifeste sentitur nisi qd̄ impediāt adfit et vt su
 pra dictū est fm q; genus eius tripliciter dist. gūit. s. mē
 bra hūores et spūs. put dixit ipo. i epidimijs. *Dis. n. se.*
 cognoscitur: et cognita et p ea curatur. *Cognoscitur* q
 dem q; p ea notificatur ac effēntialiter diuiditur: et a mo
 dis alijs separat sic substāntialit et vere cognoscitur. *No
 tificatur* quidē penes ea in se gūalissime scilicet penes sb
 stāntiam eius tū: cū pponitur febris est calor naturalis
 mutatus in ignē penes substāntiaz simul et cām mālem
 eius seu subiectū cū inquit Jo. inquit. Febris est ca
 lo: pter nām pcedēs de corde p arterias in totum corp⁹
 Diuiditur quoq; penes ea proprie et substāntialiter pe
 nes essēntiā quide. *Mā* febris quedā est suavis caloriz
 vt effimera: quedā acuti vt ethica: quedā mediocris: vt
 putrida. *Penes* cām quoq; subiectū diuiditur pū
 cipaliter in gūa et fo in spēs. In gūa quidē: nā quoddā
 genus eius pūlr in solidis apprehēditur vt ethica noīa
 tum qz est mīte inflāmationis et gūmptōnis. Quoddā

vero principaliter apprehēditur in hūioribus febris pu
 trida noīatur: qz multe inflāmatiois putredinis resolu
 tionis et incinerationis: tertū vero principaliter in spiri
 tibus impūis effimera noīatur inflāmatiois tū existēs
 Penes quoq; diuisionem hoī tū gūuz qd̄libet i spe
 cies suas. *Secūdo* diuiditur: ethica quidē nō penes diō
 nem mēbroz qz pūlr et pūie est solidoz tū. *Sz* penes
 hūiditates tū eoz diuiditur. n. in primāz spēm cum ca
 lo: pter nām hūiditatem primā gūmptit et inflāma
 tū secūdam: quā ethicā similitē S. vocant: et vo
 cant sanabilem. In secūdam speciem cum calor secūdū
 consumpsit et tertiam inflāmatur: quā marasmō in
 cipientem et difficile sanabilem *Galienus* dixit. Et in
 speciem tertiam cum iam tertiam consumpsit et inflām
 atio peruenit ad quartā: quā *Galienus* appellauit
 marasmōem ppletum et impossibile sanabilem. *Eūz*
 putrida in suas diuiditur species penes sui diuisionē hu
 morum. *Nām* alta est in sanguine dupliciter vel putre
 scente magis propter complexionis aptitudinem et sub
 stāntiam et transpirationem difficilem sineochis proprie
 nominata de genere putride vel inflāmatio secūduz mo
 dum effimere nō vere de vtroq; existēs genere febris hu
 moralis et putride: prout est in humore et effimere prout
 est ipius inflāmationis. Et quia sanguis calidus et hu
 midus est: et omne tale apte putrescit inflāmatur exi
 stens maxime si a debita transpiratiōe pūctur media ta
 lis est dicta inter effimera et putredinalem. Inflāmā
 tione enim effimera et specieb⁹ caliditate ad sangui
 nē et humores extēsa: et in eo iupressa: et sit sinecha facta
 facile in eius putredinem deuenitur. *Alia* etiam putre
 do est in colera magis apta putredinez retinere propter
 caliditatem dicta tertiana: proinde ex eo qd̄ per tertium
 exacerbabitur. *Alia* in flegmate apta propter hūmidita
 tem dicta amphimerina vel cōrdiana: proinde ex eo qd̄
 exacerbatur quotidie. *Et* altera in melācolia apta. ppter
 hūmiditatem substāntialem nō complexionabilē si fue
 rit naturalis: putredo enim est trāsmutatio hūmide sub
 stantie a non naturali calore. *Omnis* enim hūmoris sub
 stātia hūmida constat esse: causaz dominetur in ea aque
 um elementum. *Et* si sit innaturalis ex adustione ppter
 hūmiditatem substāntialem et caliditatem quāz reserua
 ut in se ex adustione secundum *Galienus*: sicut cinis ca
 liditate ignis et est quartana: proinde et quia exacerbatur
 per quartum quod quare sit nō secūndum alijm modūz
 soli deo ratio est reseruanda. *Sed* quare hec tardat plus
 illa vero citius et illa mediocriter dispositio facit hūmo
 ris et aptitudo ad putredinem sue substantie et cōplegio
 nis et etiam quātitas vt in quintana et sextana apparet
 a communi talia infra dicentur. *Et* quidem que in san
 guine est sinecha tantum et proprie est cum nullus locus
 sit in ea precipuus seu particularis: et solus sanguis sit in
 venis. *Et* pūde conclusa est dicta per eas enim putri
 da fuligo continue soluta a sanguine cōtinue putre cen
 te et non resoluta pp conclusōem eius in ipsis ad cor: trā
 sit pp cōtinuitatem. *Alie* vero qz in eis cū intermissiōe
 propter indispositionem particularū qua innācētur ge
 neratūm. s. mittentium et recipientium et attrahentium
 non sineochē nec conclusē: sed peridice dicte sunt. *Qu*
 in peridicis quibusdam exacerbatur quotidie quarum
 quelibet potest esse continua ex corruptōne sui hūmoris

Chra qd sanabit

Marasmō diffinit

Non sanabit

Putrida

Bagno

Sinecha

Causa...

Sinecha

Colestiana

Vel Cap...

Fluxus

Quartana

melancholic

Quintana

Sinecha

Fluxus

Periodice

Fluxus

Fluxus

Fluxus

Alit...

Causa...
Causa...
Causa...
Causa...

Causa...
Causa...
Causa...
Causa...

in venis proprie & interpolata cum corrumpitur extra v̄as. Et eis enim cito & facile resoluitur antequam particule alium remittant & regenerent ad mineram qui in putrefactione succedat: sic quia perfecte quiescit & calor eius interpolatur quiete quoad succedat alio loco sui. Et vnaqueque potest esse pura & impura. Impura vero dicitur quia ex humoribus plurimus est compositus vel secundum partes cuius denominatio a predominante humore dicitur vel secundum viciniam ipsorum ad putredinem committitur & tunc erit composita. Eius autem compositio: vel erit generum vel specierum & hec erit plurimum putridarum. Et erit aut interpolatus aut continuus aut utriusque in emittito. Primo si putredo ab epidemia seu pestilentia aeris sit impressa pestilencia dicitur. Et effimera quoque in species diuiditur penes diuisiones spirituum alia enim est in spiritu vitali: alia in naturali: alia in animali. Penes causas quoque efficientes diuiditur febrius non substantialiter sed accidentaliter magis nec proinde notificatur cum sint extrinsece & alijs morbis communes non sibi proprie. Ethica quidem penes primitiuam corpoream & incorpoream: nam alia est que fit a causa procacitica & exteriori: alia a causis interioribus multum prolongatis. Putrida etiam penes interiorem & antecedentem & coniunctam: nam alia est que fit a causa antecedente vel coniuncta: que causa est tantum: & non morbus & putredo humorum est. Alia est que fit a causa que est per se morbus ut que sequitur apostema vel vlcus. Penes causam primitiuam quoque & proprie effimera febrius diuiditur cum variet eius essentiam & curam in specie vel in quanto: ut infra in speciali prosecutione patebit plurimum tamen primitiuam mouet antecedentem & quandoque coniunctam in corpore antecedente non existente. Et adhuc diuiditur febrius penes eius accidentia & naturam cause scilicet morbi habetia & proprie propter eandem causam. Alia enim est cum sincopi: alia cum stupore: alia cum fluxu: alia cum dolore: & alia preter illa. Cognita ergo febrius etiam per ea curetur: quia cura eius per tria generaliter indicat. Primum locum: morbum & causam: ut in corde superius dictum est. Unde Galienus ait. Ex quibus duobus scilicet cognoscere membrum infirmum & morbum poteris cognoscere generalem eius curationem & alibi inutiliter quis prouidebit febribus nisi prius meminerit cause. Cognita enim febrius essentia qua sit discretio indicat eius alterationem: & quia sit calida & sicca indicat eum frigidis & humidis esse complenda que infra dicitur. Et quia sit corporis vniuersi cum pluribus & fortioribus quam si esset membri vniuersi. Et quia eius calor est principaliter apprehensus in humoribus & consequenter in epate cum sit eorum principium ut in putrida vel in speciebus & consequenter in corde cum sit eorum principium fontis & minera ut in effimera: vel principaliter in cordis corpore: ut ethica: & in eo formatur ut in omni tamen non dicitur febrius nisi cum caleat cor indicat cum talibus frigidis & humidis esse complenda que spiritus cor & epas rectificet & confortent: qua propter dixit Albo. Embrocare epas cum frigidantibus est res maxima & magis iuuas. Nam cum equatur in eo res maior & fortasse rectificat aquam & certe cordis equatio multo magis propter causam iam dictam ipsius erit rectificatio. Quantitatem quorum determinat corporis naturalis completionis cognitio licet sit difficilis ipsamque limitat etas consuetudo tempus regio: & alie circumstantie: ut ait Galienus. His ergo ignorantibus nescimus quantum debemus infrigidare & humectare nec quando debeamus ab eis desistere: & sic autem non curabimus aut in contrariam dispositionem adducemus. Ad hec quoque cum ipsa putrida ex efficiente causa humoralis dependeat. Et quandoque ex ea generetur ethica & effimera & conferuetur iudicabit euacuationem. Inquit enim Galienus. Manifestum vero quoniam causarum scientium discretiam per euacuationem est sanatio. Sparium vero discretiarum alteratio sanatio est. Et iterum ait facta iam egritudo curabitur dispositione a quo primitiue secundum naturam est operatio leditur soluta quia & ipsam dicimus egritudinis causam. Attamen cum fit talis humor in aliquo membro locatur epate scilicet & plene: ut in colericis & acutis plurimum vel in stomacho ut est in amphimeris: vel splene ut quartanis indicat euacuationem ipsius in talibus faciendam. Que illa respicit rectificet & confortet: unde Galienus. In mentio sanandorum secundum partem est aliqua ex ipsa dispositione: plurima vero ex particulibus particulis. Sic quoque principalissimam intentionem complebitur que sumitur a virtute in triplici predicta substantia existente ex similibus vniuersi conseruata. Febrius ergo vere & generaliter per illa cognoscitur: & per illa cognita medicatur: unde Galienus. Ad medicina est scia sanorum egrorum & neutrorum scilicet signorum corporum & causarum. Cognoscitur quoque vere & generaliter propter eius causam extrinsecam & efficientem que triplex est: primitiuam antecedentem & coniunctam: quibus omnibus habet cognoscitur: quod ostendit Abobali cum ait. Causa vero in libris medicorum est que primo est ex qua prouenit inuictio alicuius dispositionis & fixationis in corpore humano. Similiter quoque cognoscitur febrius propter sui effectum & proprietates & in vno quoque suo genere propter eosdem generalissime autem effectus eius est ut inquit Isaac. Lesio vniuersae lesionis corporis & passionis: exiccatio corporis & consumptio ac contristatio: ut a Galieno dictum est. Quod in vno quoque suo genere est commune: ut superius dictum est. Effectus enim effimerae est ledere sensum minus alijs. Proprietas vero est que sequitur inflammationem suam & equalem solam absque omni putredine cum sit a sola procacitica causa. Et incipit absque oppilatione. Et vrine digestionem prima dierum apparet magnitudo & velocitas in pulsu & in eo nunquam velocitates super addere sistolem & declinatio cum vapore sudorali & humiditate & benigna & suauis infrigidatione succedente illi. Generis vero febrium putridarum effectus est idem: sed proprietas est contraria propter admixtam putredinem. Et proinde magis ledere & fieri a causa antecedente immediate incipere. Cum rigore vero & oppilatione & calore mordacitas & inequalitas secundum diuersa tempora & secundum partem manus immisionem & perdurantia eius. Et similiter in pulsibus in velocitate super addere sistolem & vrine indigestio: & aliquod sintoma apparet secundum statum proprium est generis putridarum non tamen separabilis: ut Galienus ait. Generis quoque ethicae effectus est maior lesio: & ariditatem reddere corpori & habere caliditatem extensam & mordacem sine inaequalitate de se & addi vero & inaequales fieri supra cibo p

Impura
inter
inter
Hemitericus

Emittit
per se
aut per se

Febrius
mera alia
est in vita
alia in natura
puram aliam
tali.

in spiritibus

primam horam vel secundam: et ascensum fieri in dextris non contritum: ut in putridis et pulsum fieri durum simul et parum et debilez proprium est ethicaz: ex eo quod caliditas est acuta in duro subiecto infixam et absque putredine. Cognitio vero essentie febris est per corporis contactum: et qualitatem eius mutatam in caliditatem quam precipitatus est ut dictum est non temperatam et suauem: ut corporis sanam acutam in suauem mordacem et pungentiam qualiter in febricitantibus est ut Galienus asseruit. Et si simplex est facilis et comixta difficilis propter confusionem signorum adiuuicem carūdez. Cognitio vero cause materialis vel subiective scilicet membri si sit epar: cor: vel splen: stomachus vel etiam aliud ex occultis scitur per ea que Galienus docuit cum dixit. Non apparentia bona vero vniuersaliter quidem discere oportet ex lesionibus operationum: aut egestionibus: aut doloribus: aut ex tumoribus: prater naturam: aut ex quibusdam horum: aut omnibus. Cognitio vero spiritus generaliter est ex pulsu et anhelitu quibus precipaliter dispositio cordis cognoscitur: in quo vis spiritus generatur viuacitate et pigrina in actionibus corporis et membrorum atque impetu fluunt et specialiter ex actionibus sensus et motus in neruis spiritus animalis causa cognoscitur ex passionibus et actionibus anime in corde et arterijs spiritus vitalis ex actionibus naturalibus in venis cause materialis spiritus demonstrantur. Cognitio quoque efficiens cause interioris scilicet humoris ex precedenti dicta consuetudine et etate tempore regione arte et egritudine: ut Hippocritus in afforismo docuit. Et exentiibus per urinas proprie egestiones et sudores et alias regiones corporis particulares. Inquit enim Galienus. Color enim coloris humorum habundantiaz ostendit. Est enim color humorum et non membrorum nisi forte humores cucurrerunt in profundum. Et ideo significatio ex eo tantum non certa sed fallax est. Cognitio vero primitiue est manifesta sicut proprietas et effectus. Cognitio vero accidentalium ipsius febris non est certa quia fallit cuius non sit ex substantialibus eius effectibus et proprijs que sunt semper. Sed ex accidentalibus et casibus qui quandoque apparent et quandoque non. Et tamen apparent quandoque in principio quandoque in medio: quandoque in fine. Sed est conferens coadiuuans ad cognoscendum et quod est proprie cum ex eo fuerit quid occultum: ut Albo et Aristoteles dixit. Et sunt color rubens pallidus citrinus: longitudo et breuitas: magnitudo et paruitas februm et ipsorum analogia paroxysmorum. Dolor alicuius membri: largitudo: crudo: signa cruditatis: et digestionis: signa salutaris et mortis et humis que sunt accidentalia non propria sicut in pleuresi dolor lateris pugnitiuus tussis et malitia anhelitus et pulsus feruus. Specialis cognitio febris est vniuersalis cuiusque febris: quam oportet particulariter curare et distincte cognoscere secundum suam speciem: prout Galienus dixit cum inquit. Que igitur dicta sunt mihi et per alios multotiens dicentur. Et nos quoque non oportet periodos id est circuitus et analogias paroxysmorum scrutari solum. Simul: magis ipsam speciem febris et ex hac cognoscere eam quemadmodum hominem per proprias formas: talis autem species ex qua oportet distincte vnam quamque febrim cognoscere sumi habet ex distinctioe generis vniuersalisque predictorum. Et secundum dictum generale modum: ad cognitionem vniuersalemque procede

re. Inquit enim Galienus. In specialibus contineri vniuersales oportet. Sicut vero in vniuersales specialiores ex diuisione generalium inuētas: que autem sint in persecutio ne patebit secundum ordinem predicti stunctum ipsarum specierum februm effimerarum. Quarum curam prius aggre diamur secundum modum generalem et speciale superius predictum: ex quo quod inter alia genera facilius accidit corrigitur. Omnis enim leptomera substantia facilius est alterabilis: ut ait Galienus.

Capitulum secundum generale de medicinis ad febres effimeras.

Premissa cognitione generalissima et curatio ne februm secundum Serapionem: ac generali cognitione vniuersalisque generis eius Sequitur cura generalis secundum vnum quod est genus eius. Et primo cura generalis generis effimerarum. Consistit autem secundum preactum modum in duabus rebus in ablatione exterioris cause et primitiue vel interioris et antecedētis abscissione: secundum quod vera est: et non vera et in febrili diserasie alteratione. In cause quidem ablatione vel abscissione. Inquit Galienus. Quia vera est causa que febrim facit inutiliter quis pudebit febrim nisi prius meminerit cause. Complectur autem cause primitiue ablatio cum priuatione ipsius et euitatione ac sui contrarij introductione. Interioris abscissio cuius euacuatione primo. Deinde cum rarefactione cutis vel obstructionis apertione: et cum quibus infra in specialium cura dicetur. Alteratio febris cum frigidis et humidis interioris sumptis et exterioris approximatis non in totum corpus cum oppilando infamant et detineant supsinitates que cum modo approximata: siue embrocado infundendo siue luendo. Sed tantum circa spiritualia applicetur ibi enim approximata tantum cuiuslibet febris diserasia ac excessum distinguunt: et si vapores fumosi ex poris partium illarum oppilando prohibeant respirare non tollitur ex poris aliarum partium: et per pulmonis tracheam in anhelitu comode expurgentur: quod contra dictum aliquorum est. Sint autem que spiritus rectificent: virtutes confortent: et cor alterent et totum corpus et cum inspiratioe aeris substantie bone et frigide naturaliter vel artificialiter procurate ac quiete corporis et anime. Inanitione superfluum farinacalium fumantium et calefacientium ut cum somno suo tempore aut cum his ex cibis et potibus que vaporosum sanguinem gignunt: bonum et frigidum aromaticis vel odorabilibus mixtis hec enim spiritus multiplicat: alterat cor et cito virtutes confortant vnde Galienus. Qui celerius vult reintegrari reintegret odoribus que qualia sunt in specialium cura dicetur. Et si quam maxime virtus sui naturam se habens cibum dare non indiget in hac febre non enim conuenit in prima: vel secunda: di ex extera febre fieri imbecille illi tamen poterit indicare se ac si imbecillis effecta ut per mala habitudinem laborantem et per senectutem: vel quia in laboribus simul cum intentione solis ieiunio per totam diem fuerit et vigilijs et circa vesperam antequam cibetur homo in vasis fuerit a febre: et sic ex soluta virtute. Sic equidem cibo et potu indicat dandum non in declinatione vniuersali completa sed etiam particulari. Sed etiam stante febre quicquid. Inquit enim Hippo-

alteratio febris Effimeras debet fieri cum frigidis et humidis.

*cibus eu-
-chimus.*

*cibus in
Ephemery
debet dari
frigidus et
humidus ob
febrilem dy-
crasiam.*

*Promouendy
vomitus cum
aqua et aceto*

*Balneum aquae
dulcis propter
adhibetur in
Ephemery ple-
-tya*

*rigor ex
putredine
gignitur.*

Accidentibus superuenientibus virtutem dissoluentibus
illico cibus est dandus: s; suis conditionibus oibus pdis-
cussis. i. substantia: vt si euchimus idest bonoz chimoz
gnatiu: sitq; facile digestibilis ppter membroru nutri-
tiorum discrepantiam et infirmitatem. Inq; n. S. ven-
ter infirmus non bene digerit. Qualitate. s. elementari
q; frigidus et humidus ppter febrez discrasiam. Et simi-
liter potus vt est aqua frigida cuius virtus sit fortis nisi sit
aliud q; obstat. Sitq; cibus multi nutrimenti: absq; mul-
ta superfluitate ne transeat in putredinem. Et sit pauca
quantitatis cu paucum indigeat corpus in tali febre cito
vt infra tres dies plurimu ad terminum veniente s; no
sit acuta: q; q; s; sit breuis non tamen periculosa. Tem-
pore vt detur cibus gnaliter in declinatione pfecta vt di-
ctum est. Omnis effimere et si cu venerit in hora consueta
est melius. Nec enim hora cons est eis vt putridis nisi i
quibusda ex eis: vt pronemictibus ex labore vel agustia
vel ieiunio vel fame vel vigilijs: et dictus est pprie i cor-
poribus quibus in talibus disponibus colera ad stoma-
cum currere consuevit et inducere sincopin: pcept. n. S.
hos cibari in principijs paroxysmoz et ante: sic enim ci-
bus datus stomachum roborat: vt curreres ad eum huo-
res repellat. Et sincopin seu cardiacam pinde suspectam vt
consuetam fieri vetat: et a febre multoz dierum psumit. Si
aut talis cibus no quilibet nec resumptiuus qualis in d
clinacione solum gignit: s; si tantum pns infusus in suc-
co granatoz mizozum qm opportunus cibus est stoma-
co laborati colerico: vel in vino limphato vt multiplicet
spiritus et velociter penetrando ad cor virtuti succurrat
si expectat citaz enim talis cibus facit reductionem secu-
dum S. Et qnq; oportet prius eos facere vomere cu
aqua et aceto. Sed superueniente febre post oppilationez
pcedentem vero detur vsq; ad declinationem paroxysmi
cu humores tunc currere no prohibeant s; ad grauedi-
nem et angustiam addat declinatione vero succedente d
tur eis pfectione no expectata. Cum enim hi sicum
habitum habeat exolutam virtutem nisi prius huerent
ac confortent cibo et potu febre pfecte no poterit deliare.
Et modus dandi cibum et potu: talibus est vt conceda-
tur deliciar. In vero et no veris maxime: vt puta pa-
tientibus ex oppilatione apostemate: et nauseatiua facie
tate nequa. S; in declinatione pfecta cu diminutione
seu subtiliatione det. Porro in talibus febribus quibz
cumq; vel plurimis comunis ordo est vt cibus et potus
det in declinatione incipiente vel perfecta vt dictus e. Et
post balneum aq; dulcis tepide caliditatis pmissus. Ta-
le enim balneum comune existit officium effimerarum
februm: rarefacit enim poros dempsatos vnaq; et arte-
riarum ductus et officia aperit oppilationes: sudorem
prouocat et fumosas supfluitates multiplicatas ex febre re-
soluit: et spiritus reddit claros: huores purificat et mem-
bra infrigidat et huectat et inquietat: disponem totuz cor-
p adducit: si in declinatione fuerit ministratum etiaz catar-
rum sedat si patiatu adustiu. Quia propter oz vt primo
in aere aliquantulum mora trahat. Deinde in aqua calida
intret et ibi diutius immoret ante enim si ministratu fue-
rit spiritus inflammat: alias vero inflamat oppilat et ad
putredinis febrez transmutat. In cordibus. n. immudis
rigore ex putredine gignit. Quia ppter in declinatione p
fecta februm taluz et in fine tertij vel quarti poxysmi se

curius concedetur balneum atq; cibus cu ois supfluitas eu-
cuata sit et consumpta: et sedata caliditas in declinatione pu-
mi paroxysmi vel secundi no nisi repletio fuerit euacuata
ma si qua sit digesta. Talibus enim febribus tantu eu-
acuatio competat: inuit S. comune quoq; auxilium est fri-
catio. In oppilatione enim vel solidate facta poros ra-
refacit et apert et supfluitatibus obuiat et si quide mite sint
dissoluit: et ad loca oppilationum trahit magis et ite me
at qd etiam aperitiua interius ministrata magis efficiunt
Si vero pauca resoluit et consumit. Non ergo oz vt fru-
catio ministratur: nec aperitiua aliqd nisi euacuacione p-
missa et maxime si forte existat. Videtur aut et tertia s; in
cura effimeraz deficere necessaria que scilicet corrigat
accidētia: non aut deficit q; dicte due res comuniter in
omnibus sint necessariae: hec aut tertia no in omnibz. In
veris enim effimeris magnitudinez febris necessaria no
existit: cum causam incorpoream anteceddum no habe-
ant. In cuius digestioe diuisio ac expulsiōe na insitit
non magnitudinem febris ex quibus consueuerit insur-
gere accidētia vt in putridis. put S. digit. Sed in non
veris habētibz illam tū q; eridit cum inqt. Propriū
est putridaz s; m ascensum caloris et statum fieri aliqd sin-
thom. Effimeraz vero ppriū signum fit caloris equa-
litas et suauitas: et s; m ascensum et statū in quibus augē-
tur et s; m fortiores nullum fieri sinthoma no tamen e in-
seperabile cum a non veris appareat seperari: et illud p-
pter causam predictam.

Ca. iij. de febre effimera q fit ex accidibus anime.

Febrem effimeram fieri ex accidibus et ali-
is causis q sequitur dixerunt antiqui. Vi-
dendus aut est modus et qualiter fiant cu ex
eo curationis ingenium habeatur. Ad od
ergo qualiter fiant ex anime accidibus est. Quoniam
vt inquit Abo. Omnia anime accidētia sequuntur aut
eis associatur motiones spiritus aut interius aut exte-
rius aut vtroq; modo. Et illud erit aut subito aut paulatim
vt ex hoc motioes intelligat non naturales: et naturales
excludat q sunt ordinate s; impetu quida vere fiant ipo.
dicente. Que impetu sunt ac refluunt: ac in eis que pre-
ter naturam q subito tantu sunt vt in dolore dicente ip.
in affo. Quocunq; corruptiue sunt his vbera gracilia sunt
scilicet subito. Cum enim paulatim spiritus ad altera dua-
rum mouetur partium sequitur seu associatur anime
accidētia vt gaudium et tristitia temperate states cum na-
tura nec sequit febris. cum vero subito moueatur: et for-
titer anime accidētia pueniet intempata naturam exer-
minantia vt est ira gaudium supfluu et timor: no tū tū
vt pducāt ad mortem sicut accidit pusillanimitas et febris
indispositis corporibus: q; calidis et siccis magis deinde
calidis deinde siccis vnde cuq;. In talibus enim corpo-
ribus sic dispositis predictus motus in spiritibus natura
idest calorem naturalem exterminat: q; extra naturales
terminos ponit et immutat et etiam immoderatum tan-
tum exauget q pertrahens ad substantialia corporis. s; hu-
mores contentos et cōtinētia mēbra ledat vniuersas actio-
nes et passionē atq; cōtrahet: sic febre hominem e ne-
cesse. Et q; naturales motiones spū sunt: primo de pei-
cipijs ad extra vt patet de vigilijs deinde de exterioribz

ad principia vt patet de somno. Ita vero et gaudium p-
mam motionem sequitur. Ideo de febribus causans ab
eis primum dicere proposuimus. Est autem ira sim B.
no audacia sed velud feruor quida eius qui circa cor e la-
gimus i qu- prius simulqz feruere necesse e spiritui. Qu-
at feruescencia sanguinis moueatur et simul euz eo ferue
at magis tanqua magis aptus expellatur ad extra vt co-
pellat ira. Quapropter febris ex ira proueniens effimera di-
ca e no humoralis. Signa vero ipsi effimere proueniens
et ira sut signa rememoracione ire preterite: et demd-
strantia presentis febris: vt caliditas corporis et pulsatio
et rubedo faciei nisi admisceatur timor: ex eo quem for-
te offendit: tpe ire. Ma ex hoc remittentur rubedo faciei
et oculoru ita vt sut rubei preminentes exterius et terre-
tis: et hoc propter vehementiaz motus spiritus ad extra
Et qnqz accidit quibusda eoz tremor: vt quibus colera
dominatur et natura est debilis et resolubilis valde. In
eis n. colera simul e feruens cu sanguine mouet per seibi
lia mēbra: qua cu natura regulare no possit tremorem ea
pugendo per modū rigoris inducit eisqz in ira preceden-
te tremor absqz signo rigoris puenit apparenter cu spūs
vehementer moti exterius: nā cōtēntina exsistente debile
resoluat quare mēbra i suo situ no valent naturali et debi-
to seruari. Et vna est rubea mordax in emissionē pro-
pter colerā dissoluta et admirā. Et qnqz est i eo aliqua
claritas cu ex eo no accidit: perturbatio in digestionē: qd e
qz calor naturalis extra egrediens ita presenti loca dige-
stionis obmisit. Et post irā quozqz cu remanet resolutus
digestionē plere non pōt. Et pulsus est magnus velox
plenus et frequēs propter cursū sanguinis et spūs ad exte-
riora arteriarum. Cura eius est due res. Ablatio cause:
et alteratio febrilis diseraffe. Namā rē pplet sedātia irā
vt sunt inductiones et promissiones inducte tēpō: futuro
et magis apto. Et ad motiones rōnabiles que refrenent
motū i spū et conuertant omnes ad contrariū. s. interio-
ra corporis cum suauitate et paulatī que ostendendo ma-
ha que prouenerunt ex consecutione ipsius alicuz timo-
tem incurrant. Et occupatio in letificandis ex fabulis
se cantilenis placidis atqz ludis et mirabilibus que spūs
reddūt in actione claros et quietos. Secundā rem pplet
quecumqz ex medicinis exterius orani tempore applica-
tis infrigidando et humectando spū conuertunt interi-
us versus cor alteratum detinent et confortant. ex magis p-
prijs ad hec complenda est oleum rosatum a. B. iter ce-
tera commendatur. sua n. frigiditate et humiditate febrez
diseraffiam alterat exterius inunctū cu inuocatione et ma-
gime circa spiritualia membra: et sua subtili substātia pe-
netrando in profundū corporis humectante infrigidat
magis spūs et mēbra: ad quod adiuuat sua moderata sti-
pticitas impellendo ipsā int. ruis que et spū impellit in-
terius et inspissando et stipticando retiet et sua aromati-
tate confortat ipsaz virtutē et cor. Et quecumqz ex cibis et
potibus et medicinis interius sūptis: infrigidant et hūc-
tant qualia sunt ex cibis ordeacū et cibus factus ex ecur-
bita et fructibus citrulli: et melōes: et herbis portulaca lac-
tica crisolocana et similes. Et ex fructibus pira: seuessen
et similia. Alterat. n. diseraffā. et obtundūt colerā et vrine
acuitatem: et naturā leniūt que i eis est purrimū cōstipata
Et ex potibus quales sut aqua ordeci et frigida nisi fuerit
quod prohibeat et interdicatur vinū oino: donec sedetur

caliditas qm inflammat spm agit colerā et impetū eis pstat
ad motū nisi ad resolutionē d. uenerit quo cāu limpha-
tū bene est concedendū. Et ex medicinis semia cōmunia
que alterando prouocant colerā et cōmorā cum vria edu-
cūt. Et ex illis est mel cassia fistula. siracost et terēabi et si-
milia: qua lenēdo eoz cōstipāt materiā labaficādo ipsā
educūt. Adora at ministrādi predicta est declinante ira et
febris paroxismo nec oqz quod interueniat balneatio cum
aqua calida qm inflammat spūs et eos ad exterius magis
trahit: nec etiā cū frigida qm fumos colericos retiet nec
resolui permittit: sed cū spiritibus intra conuertat. Et cū
corpora sint nuda carne radicalia membra nocent et maxi-
me si sint ex resolutione debilitata. Id est que cōcedatur
per horā sōnus qm calorē: et spū renocat: et int. tenet hu-
mectando inspissat restaurat et confortat: non tū sit mul-
tus et profundus: nec ad inflammatōnem perducatur.

Capitulum quartū de febre effimera que fit ex gaudio.

Febis ex gaudio prouenit sicut ex ira qz spi-
ritus et calor mouetur ad exteriora subito et
fortiter si superflū fuerit: vt superius dictū e
differenter tamē. In gaudio. n. virtus i cor-
pore manens ante ipsum mollificatur: demd cum spū
bus ad exteriora progreditur corporis. Et cū valde sup-
fluum fuerit resolutur et sequitur mors. Cum vero non
multum excesserit quia eius causa non fuerit multum ar-
dua et excedens non resolutur sed in motum inflamatur
et febrein accendit. Quomodo modū et in ira in qua si ml-
tum excedens fuerit et superflua virtus corporis non di-
soluitur aut ne egrediens resoluat sicut in superfluo gau-
dio: immo retinetur aliquantū intra cum timor sit pūg-
tus in eo: vt Serapio dixit. Quare non sequitur mors
sicut in illo: et tamen febris ex eo proueniens erit sicut fe-
bris causata ex ira. Signa eius sunt proxima illis signis
quia in specie similia: non tamen in gradu equaliter exce-
dentia preterqz in signo oculorum: et pulsus non enim e
forma eorum terrentiaz. Sed gaudentiū. In pulsu quo-
que est frequentia minor qz in febre ex ira. Et proinde cu-
ra illius similiter proxima erit.

Capitulum quintū de febre effimera q fit ex tristitia

Tristitia et cogitatio quia motionem spiritū
paulatim ad interiora sequitur plurimum fe-
bres non faciunt nisi cum magis plurimum
fit perdurans. tunc. n. licet motio spiritū sit
ad interiora paulatī tamen afficiantur motiones ipsoz
cum eis magne plurime et perdurantes agitantes spū
intra et cōmōtiones de corde ad cerebrum et cōuerfio: qz
inflamantur et febres facit et maxime si accidat motus la-
boriosus inquirendo rem perditam contristantem: que
inueniri non potest. Signa eius sunt calor pallidus faciei
igneitas vrine et acuitas eius in emissionē precepta prepe-
dominum caliditatis et siccitatis in interioribus corpo-
ris et motum colere multiplicantem et inflammatōnem cole-
re sequentis motū sanguinis et spiritus ad interiora. Et
propterea etiam oculi sunt submersi cum quiete et subclu-
sione: ad quod adiuuat resolutio superueniens: demd
accidit illis contrarium. Et pulsus debilis ad paruitatē

et depressionem tendens non valde et etiam in eo saltus et subita reditio spiritus ad exteriora et proprie cum solitudine inquirendi perditam rem insurgit. Cura eius est due res sicut cura febrium predictarum scilicet, Ablatio cause et alteratio febrium diserasie. Intentio tamen eorum in eis contraria est ei que in illis. Prima autem est ablatio cognitionis et tristitie quam complet dimissio studij et prudentie et conuersio ad solatia plura et diuersa que spiritum retrahant de interioribus ad exteriora ipsosque reddant ilare et iocundum et species inueniendi rem perditam contristantem vel aliam meliorem. Secunda rem complet quecumque ex medicinis stante paroxismo exterius approximatis et circa cor maxime infrigidando et humectando spiritus de interioribus trahunt ad exteriora. Et est fricatio cum aliquo oleorum infrigidantium et humectantium absque stipicitate ut est oleum violatum et cucurbitae de nucifera et similia. Et epithyma supra pectus ex mucilagine draganti pulvis aque endimie rosae et nuciferae portulacae et meloidei indurati et modico croco et balneatio in tinnis declinante paroxismo in qua fit aqua temperate caliditatis et decoctionis alicuius predictarum medicinarum plurima in aqua fit introitus frequens. **P** quod unguatur cum aliquo predictorum et mulgeatur lac mulieris. Complentque eam quecumque ex cibis et potibus infrigidant et humectant nutriunt cum aromaticitate leniuntque naturam quales sunt que superius dicte sunt. Et in ra pullos et gallinarum et potus temperati vini. **A** nihil. n. secundum **A**bo. est quod tantum humectet quantum balneum in tinnis et vinum temperatum quod exiccando calore naturalem spiritum mouet ad exteriora. Inquit enim **B.** Animum temperatum totum corpus calefacit membra perforat caliditatem naturalem excitat et humores temperat humectando remouet vigilias et attrahit somnum quem spiritus et virtutes animales quieti facit ac proinde ibidem resolutione restaurat.

Capitulum sextum de febre effimera que fit propter angustiam.

Sicut inquit interest inter tristitiam et angustiam. Licet conueniant in motu spiritus ad interiora. Nam tristitia ad rationalem pertinet virtutem in cerebro existentem. **A**ngustia vero ad spirituale in corde permanens. Ideoque angustia est plus causa ptisis quam tristitia. Est autem angustia motus spiritus et caloris ad interiora spiritualium dum reclusio ne ibidem et in potentia extensionis eius propter debilitatem et prohibitionem. Cum enim interiora recluduntur in sanis ex aliqua causa protartica; ut est amor vel que haberi non potest fit timore perditionis honoris et census. Item tamen paulatim reducti in seipsis agitur et commouetur iterum propter sanguinem currentem cum spiritibus intra et sumum coartatum ibidem; vel propter presentiam cause nequeunt extra exire querentes viam solite que primam consequuntur; secundam valeat euitare quare inflamantur et accidit inquietudo in membris cum in ordinato motu et sic inflamantur in corpore toto non in spiritualibus tantum febre accendunt. Signa eius sunt similia signis eius que prouenit ex tristitia sed sunt magis intensa propter maiorem motum caloris et spirituum ad interiora. Et quod est reclusio et impotentia extensionis ad exteriora pulsus enim in hac minor debilior dempsus; et sine saltu. Et signa angustie prouenientis ex amore sunt macrescentia

corporis: citrinitas corporis inquietudo membrorum et que febris. Que contrariauit **S.** am regis filio qui passus extitit ex mulieris amore: qui yreos dicitur id est solitudo mulierica quedam ex amore ad mulierem qualis est dicta. In qua cum audit patiens aut vidit mulierem quam diligunt pulsus eius manifestabitur saltu et inequalitate et fit diuersus et corrumpitur sermo eius et cassante vel non apparente illa redit ad illud quod fuerat prius. Cura eius est cura illius fortior tamen propter causam predictam sicut que frigida exterius applicanda ad magis remissa. **I**nterim vero minus et magis intensa.

Capitulum septimum de febre effimera que fit ex timore.

Ex timore qualiter prouocatur febris et qualiter mors supra capitulo ex febre et ira conuenienter dictum est proprie quidam quemadmodum ex angustia. In utraque cum motus spiritus est idem quia ad interiora motus vero diuersus. Nam in angustia paulatim; in timore vero subito ad interiora mouetur et cum motus manet ibidem reclusus propter presentiam cause ibidem et agitur et cum mouetur; inflamatur; et deinceps propter contiguitatem que ad spiritum corpus et membrorum etiam in uniuerso corpore inflamatur; et accenditur febris. Et quandoque adeo ad interiora cum subitanitate mouentur quod suffocatur ibidem et sequitur mors. Signa eius sunt proxima signis illius que in specie conuenientia differentia in excessu. Et propter diuersitatem et tremorem in pulsu est in hac maior; preterquam in forma oculi in hac enim forma oculi est forma tereti illa vero quasi suffocati. Cura eius est proxima illius que oportet; ut primo auferatur causa timoris et adducatur causa securitatis. Deinde ministraretur infrigidantia et humectantia ex cibis et potibus et medicinis interioris et exterius et principaliter supra cor que virtutem habent trahendi spiritum et calorem ad exteriora confortandi et prestandi gaudium et iocunditatem; que ibi sunt dicta.

Capitulum octauum de febre effimera que fit ex sincopi.

Sincopis ex effimera proprie non contingit. Et si effimera contingit ex sincopi raro est et non proprie eius ex defectu spiritus et caloris contingat qui non febris sed infrigidationis est causa nisi cum ex aliqua predictarum perueniat causa ut puta timore; vel angustia; vel tristitia magis ex quibus remansit superueniente sincopi in spiritibus aliqua calefactio que propter diuersum motum qui in sincopi accidit in spiritibus de intus ad extra tractus beneficio in diuine inflamantur quandoque et expanditur ad uniuersum corpus; et sic febre accendit que a sincopi curi gratia caliditas ad terminum febris accessit sortita est nomen. Signa eius sunt antecessio sincopis ex aliquo exteriori et presentia debilitatis virtutis cum debilitate motus et pulsus in diuersitate ipsius; nam est cum primo cadit et occiditur cum vincit frigus in timore angustia et tristitia; et inde fit velox et manifestatur cum expanditur calor et spiritus ad exteriora. Cura eius est tres res prima succurrere sincopi vel virtutis debilitate que sub loco superius dicta est. Secunda causa sincopis et debilitatis auferri que hic similiter est narrata. Tertia febrilem diserasiam auferri et extinguere que etiam ex predictis est nota.

Capitulum nonum de febre effimera que fit ex labore.

Omen laboris hic nimium motum ostendit qui causa febris effimere potest esse. Si enim motus quilibet calorem corporis efficit forte ipsum flabellando et excitando cum fricatione membrorum quia partes in eis ignee reducuntur ad actum commouendo humores et spiritus. **A**douctum. n. nobis mouentur ea que sunt in nobis nimius motus intendit illum et inflammat et ad alia substantia corporis excedendo faciet puere si inunctus sit in ledendo et molestando febre accedit maxime si in sole vel circa calidam exerceat materia. In ieiunijs atque extensis vigilijs occupatis horam soni. Inquit enim **Abobali**. Multe vigilie corrumpunt complexionem cerebri aliquo siccitatis modo quorum vnus est vt causatur in aiali spiritu facile accendat et inflammet in cerebro et vniuerso corpore dilates et ledat. **S**igna eius sunt signa rememoratiua preteriti motus et exercitij laboriosi et demonstratiua presentis: vt magnitudo et necessitas in hanelitu calefactio corporis totius in siccitatis vero addita super reliquas partes et extremitatum et laxitudo et pulsus magnus et velocis abique duritie nisi ad resolutionem peruenit tunc. n. erit durus et tussis ficta sequitur: et vrina est citria et substantie mediocris nisi ex resolutione facta sit subtilis et pallida. **C**ura eius est due res. **A**blatio cause que est laboris priuatio. **C**onpletur autem quiete. Inquit. n. **hipo**. In omni morbo corporis cum ceperit quod dolere querere statim remedium est. **S**ecunda est alteratio febrilis diserasie. **C**onpletur autem cum his que ex medicinis exteri applicatis ifrigidando et humectando laxitudinem pueniente et exercitio tollunt quales sunt declinante parum. **I**mo et balneatio in tibia aqua dulcis et tepate caliditatis et effusio eius super iuncturas et musculos multa. Inquit. n. **S**. quoniam laxitudo ex exercitio facit accedere in corpore duas causas: quarum vna est corpora similia pui exicant. et altera est que loca vacua que sunt inter ista membra replentur humiditate que non est bona inuatiua naturalis si non est illud non est repletio humida imo est subtilis in re factiua calida. **B**alnei quidem cum aqua dulci et de rebus magis ferentibus vsusque et illud est que aqua dulcis tepata caliditate sui resoluta acquisita caliditate superfluitate caliditatis subtilis: et sui humiditate rectificat: quod iam accidit corporis in testibus. **E**t propter illud quod effundit de ea super corpus de foris occurrit et effundit facilius modis quod egreditur de ea in poris egreditur ab ea in velocibus horis. **P**roter que sic his retinens ea puenit pmissat oleum cum hac aqua et puenit quando iungit homo cum eis vtriusque simul humectatione multa. **T**ale autem oleum erit vel simplex et dulce: vel violatum vel rosatum proprie de quo dictum est supra et in iuncturis cum eo sit puenit aliquid ex oleis vt de semine lini vel oleum camomille que sunt propria. **M**ax quod est ex semine lini sua tepata caliditate confortat et leuit duritie iuncturarum principali paciētibus: et alterius olei frigiditate defecit. **O**leum vero camomille vltra hoc et iuncturarum et lacertorum remouet laxitudinem plus que reliquis medicinis: quoniam caliditas est similis caliditati animalis. **E**t dixit **Abob**. **C**onpletur vero cum his que ex cibis et potibus et medicinis iterius sumptis nutriunt eucheici si ifrigidat: et humectat quales sunt cibi quorum paucitas nutrit plurimum propter debilitatem digestionis. **E**t est ex carnis fructus iuribus earum et vitellis ouorum et potus vini tepate fructus et alij dieti spperius. **E**t sono qui si defectus alioque stomacho ad quem humores omnes conuenerunt ante parum puenit parum vel in ipsius principio recedat: vel non expecta-

ta declinatione perfecta. **N**isi. n. talia corpora rehumectentur cibo febris perfecte nullatenus declinabit. **E**t ait **Abob**. **C**apitulum decimum de febre effimera que fit a calore exteriori.

Alor exterior: ex quo puere est: potest febris effimera duplex. **A**lor. n. est ex his que exteri tangunt corpus vt sole igne balneo. **A**lor ex his que ipsi ingrediuntur: vt cibis potibus et medicinis. **C**alor solis in spiritu magis imprimi animalique principaliter immediate caput attingit et spiritum eius inflammat que pertransiens ad alia principalia et corpus totum ledendo et molestando febre accedit. **C**alor: ignis et balnei in vitali spiritu imprimi magis que aer inuatus ab eo plurimum ad eorum trahitur per inspirationem vt cum fuerit superflue calefactum vel motum nimiam traxerit qui in eo inflammat puenit et totum corpus et ledendo febre accedit quia vitalis spiritus in corde et in alijs membris corporis cucrat. **C**alor vero cibi et potus imprimi magis in spiritu naturali quam in cibis et potibus ad eorum peruenit prius cum eis calore et si prius puenierit ad stomachum ibique alteret cum antequam alteretur calore inuato ad eorum etiam peruenit et priusquam ad alia principalia: dicente **S**. **C**um inquit cibis in stomacho est quod habentur ad eorum stomacho trahitur et dum alteratur naturalis calor et spiritus alterans inflamatur et ipsius caliditate prout. **S**. dixit. **Q**uapropter febris ex calore: solis pueniens appropriata seu comparata extitit spirituali animali. **P**roueniens ex igne seu balneo parata est spiritus vitali. **E**t que prouenit ex cibo vel potu calido: vel ex medicinis spirituali naturali. **S**igna febris que est a calore solis sunt signa rememoratiua precedentis cause scilicet more sub solaris radio et demonstratiua febris vt est caliditas vehementior: in exterioribus corporis apparens que in interioribus et magis in capite cum ariditate et si corpus fuerit immidum et caput calidius et graue propter repletionem quam traxit ad ipsum caliditas ex corpore toto. **E**t proinde oculi calidiores apparent cum caliditate et venarum repletio in eis tepotibus et vniuerso capite et sitis que in hac febre magis quam in febre ex depressitate frigoris color corporis adustus et fuscus. **E**t impulsio arteriarum minorum velocitas et frequentia respectu caliditatis cutis et similiter in hanelitu que principalis repressio non puenit ad eorum sed ad cutem. **E**t vrina est tincta et rubea parum. **E**t signa eius que sunt a caliditate ignis et balnei sunt duplicia communia et propria. **C**omunia sunt rememoratio precedentis cause. **S**ed propria sunt nam que accidunt ex calore balnei sunt similia illis nisi que exteriora corporis cum caliditate vehementiori non arida sed mollia sentiuntur. **E**t si corpus sit malis humoribus plenum quandoque deueniret ad rigorem et febre multorum dierum et aere frigido magis inuatur que potu. **E**t signa eius que fit ex cibo calido actualiter et potentia liter vel potu vini vel medicinis: vel nectans ex calidis speciebus valde sunt ex signis illis contraria quia caliditas in interioribus maior: sensus ardoris in stomacho sumosa eructatio: et sitis et inuatur potu frigido et magis quam aeris frigidi inspiratione et pulsus et hanelitus maior: et superflua pume et secunde digestionis sunt colorata valde. **E**t cura eius qua fit a calore exteriori est duplex scilicet generalis et specialis. **G**eneralis est communis et ex quocumque prouenit causa: et est due res. **A**blatio cause et alteratio febrilis diserasie. **S**pecialis est diuersa cum enim ex

prima causa prouenerit cause ipsius ablatio complebitur Si ex sole proueniat: cum mora in aere frigido per se coopto et sole igne priuato. vel umbra et artificialiter infrigidato ut supra et infra dicitur. Si vero ex cibo calido plebitur vomitu: vel ventris solutione cum enemate ex aqua ordei oleo violato et zucharo violato et infrigidant et humectando. Cum vero ex potu cum his que curare habent ebrietate que infra in effimera ex repletione dicitur. Ex quibus proprie est crocus cum rob bibitus et proprie granatorum et coriandro. Alteratio quoque febris in primis completur cum his que ex medicinis exterius appropinquatis infrigidare habent cerebrum principaliter et conuenienter cor et epar. Quales sunt infusiones et ebriationes ex frigidis et aqua frigida supra caput rasum. Et conueniens est effusio que fit cum urinali pleno aqua frigida sumitati capitis applicato: et diu rerento. Et sacclationes et epithimata supra pectus et ipocundrium que superius in cura cordis et epatis sunt dicta que communia sunt in ambabus. Et in ea que est ex tertia causa puta ex igne vel hanc cum his que ex potibus et medicinis exterius sumptis habent infrigidare et humectare: aut aque frigide pure vel cum Zuleb violato de nenufaris: et similibus et diuretica frigida et declinante paroxismo cum balneo aque tepide caliditatis. Quis cum effusio ut sit mlti super membrum principaliter passum: quoniam etiam soluit febrim et humectat. Inquit enim hipo. Si febris non a calore habeatur aqua calida multa capiti infusa solutio fit febris. Et deinde cum fricatione alicuius olei predictorum. Et deinde cum cibis frigidis et humidis dicitur: et potu vini bene limphati que comunia sunt et ex quibus causa prouenient. Et si quandoque corizis accidat: et catarrus deinde. Zuleb cum aqua draganti tribuas. Postea balneabis in aqua dulci eucrata que inspissat materiam. Et deinde dragagantum in ore teneat et si expedit quia fit acutus et papauer: et que eius ebrietatem corrigunt et que dicuntur infra.

Capitulum undecimum de febre effimera que fit ex dolore

Dolor quandoque effimeram febrim accendit Cum. n. sit dispositio que sensibilibus membris innascitur sed qua contristatur animal secundum **S.** Spiritus sensibilis i eis existens contristationem percipiens subito ad principium virtutis animalis ex armonia nature retrahitur et refert illas ipsi: et tunc natura sollicita circa regimen corporis semit et preparat ad loca dolentia defendenda trahi que ex se ex alijs partibus corporis spiritu carnem et sanguinem. seu propria instrumenta ut transmittat ad illa dicente hipo. in affo. Quorum dolorum qui simul sunt non secundum eundem locum vehementior denigrat alterum. Si ergo ex locis in quibus est necessarius concursus et ipsorum presentia valde retrahit ut subueniat apparenti necessitati maiori quantomagis retrahit ex illis in quibus necessitas nulla concursus existit quatenus succurat nouo dolori symptomati: que tacta impetu quodam transmittit: et subito ut superius dictum est ad defendendum illam. Ex quo necessarium est illa inflamari et durante dolore in loco illa feruere et maxime si acutus existit. Et exinde ad nature principium iterum redire ad alia corporis subiecta extendi et ledentem et contristantem et super accendere fe-

brim et cum superfluit corpus in contrariis dispositione infrigidationis ex ipsius caloris resolutione reducere. Si gna eius sunt que presentem febrim demonstratur atque dolorem. Et sunt tactus corporis calidi preter naturam et sensus doloris acuti apud infirmum in aliquo membro sensibili sui corporis valde ut in lacertis stomacho villis iuncturis et capite proprie et partibus eius ut oculis et tibibus et auribus cum calore: et augmentato in eo protractante dolore. Unde Abo. Dolor capitis febrim declinatam facit redire ad augmentum que ambo absque firmi relatione medico possunt esse nota ex frequentia hanc nclitus iuncta modo cum paruitate et raritate: modo vero cum velocitate et magnitudine. Unde hipo. in pronosticis dicit. Spiritus siquidem frequens fit doloris et successionem significat supra his que sunt supra diafragma similis pulsus etiam indicetur. In talibus dispositionibus cum spiritu pulsus concurrens et est cum duricie et serinus quoniam acutus dolor proprie in nervosis existit. Et vigilie sitis et exentia colorata quoad ad resolutionem calorem et spiritus non perducant. Et cura eius est due res prima est doloris sedatio que supra in soda: pleuresi stoda cho et colica et iuncturis est dicta. Secunda est alteratio febulis diserasic. Completur autem cum his que in cura effimere ex labore sunt dicta. Et cum vini prohibitione omnimoda et proprie si ex dolore capitis sit causata. Unde hipo. Cum vero capitis dolorem timeas aut mentis percussionem ab usu vini summopere est cauendus dissoluendo enim humores ebullitionem prestando ei et impetum vel effundendo commouendo dolorem et auget simul et febrim nisi dolor ipse a crapula sit causatus. Unde hipoocrates in libro de crapula: talem posuisse affosimum inuenies. Quem ex externa laborem infert theosis id est vini potatio diluculo crastina rebibitio resoluit nec mictus cum ex crapula multiplicatos vini vapores que magis que ceterorum membrorum capitis doloris sunt causa vel alterius consimilis eius symptomatis nocte intermedia predigestos in somno calor naturalis vini moderata rebibitione dilucula confortatus dissoluit et perforando membra extra corpus statim excernat soluit dolorem. Concedendum est enim talibus vinum hoc modo nisi febris obsistat: vel aliud accidens contradicat quod non contingit in effimera ex se ipsa cum eius calor magnus non sit nec attrahens symptomata ut est dictum. Calor quoque vi sit debilis et remissus respectu eius quod est temperatum. Quod Galienus ostendit cum inquit. Animo cognosces utique alicubi dantem me. His vniuersis scilicet effimeram patientibus quod aquosum visu et virtute melius enim est aqua hic vinum per omnia digestionem coadiuuans: urinam et sudorem prouocans et vniuersas excitationes. Vinum enim temperatum totum corpus calefacit: membra perforat: humores contemperat: calorem naturalem excitat: et digesta materia et aperit vniuersas extractions utiliter moueat sicut ipse in commento affosismorum ostendit

Capitulum. xij. de febre effimera que fit ex vigilis.

Vigilie nimie febrim accendunt effimeram in spiritu animali generaliter quemadmodum et nimis motus cui valde sunt similes aliter tamen et

aliter. Exiccando enim complexionem cerebri & ipsi atri
malem spiritus circa actiores sensus & motus commone
do & agitando efficiunt: ut in ea calor prius & facile igne
at de cerebro ipso ad corpus transiens & ad membra alia
contristantem quoniam febrem accendit. In motu vero
calor est incipiens ex lacertis & iuncturis & de eis transit
ad totum corpus. Signa eius sunt signa rememoratiua
vigiliarum antecedentium sicut est palpebrarum graui
tas: ut difficulter aperiantur: & inflatio earum & facie & ci
bi indigestionem multiplicantem vapores & citrinitas &
profundatio oculorum propter siccitatem & resolutiones
Et pulsus spasmosus durus & tensus sicut corda corigia
num tensa vel contracta & debilis propter eandem causa
Et urina subtilis proinde & alba nisi propter febrem: in
flamant. Urine enim vigilantium plurimum sunt al
be. Et demonstratiua etiam signa & caliditas preter nat
uram in corpore vniuerso cum siti & priuatione seu ipo
tentia dormiendi. Inquit Galienus. Si quis certa ho
ra dormire conuenierit & ea hora transferit super vigili
as cum deinceps velit dormire non potest: quoniam va
porem qui causa est somni vigilie precedente resoluerit
omnino. Et cura eius est generalis & specialis. Genera
lis est cura effimere ex labore & nimio motu. Specialis
autem est due res. Ablatio cause & est prouocatio somni
Compleatur autem cum his que exterius & interius ap
proximadis supra in cura frenchis doloris stomachi & iu
cturarum sunt dicta. Ex quibus est balneum & post ipsu
vinum limphatum & multum: quia magis inebriat & hu
mectat & dormire facit. Et cibus frigidus & humidus non
expectata perfecta declinatione concessus. Secunda est
alteratio febris disfracie: cum his que supra in nimio mo
tu sunt dicta: & principaliter supra cerebrum applicata.

**Capitulum decimum tertium de febre effimera que
fit ex quiete.**

Somnus & quies febrem effimera debent ac
cendere e contrario motui & vigilijs cum sint
illis contrarij & iter se similes dicente Abo.
Somnus quieti vehementer similis existit.
Vigilia vero motui. Sed cum per se tantum non accen
dat quinimo dispositio corporis operetur quasi in accen
dendo ipsam conueniunt. Et licet quies de se sit infrigi
dans & humectans per accidens erit inflammans & febre
accidens similis cum somno. Et si perdurauerit tempus
eius calefaciet corpus caliditate extranea quoniam dis
solvit humores per corpus & in calidos vapores conuertit
maxime si colerici sint humores: nec resoluuntur maxie
si quis succedat quia retinetur: & retenti inflammant pri
a spiritum naturalem & alios & ex eis transit inflammatio
subiecta corporis reliqua & ledendo & irritando febrem
accendit. Signa eius sunt signa rememoratiua somni p
cedentis: & demonstratiua ipsius & febris presentis qua
lia habentur ex relatione infirmi & inuentione caliditatis
preter naturam in corpore & preter hanc ex dispositione
oculorum ut succlosure palpebrarum & lippitudine &
& habitudine corporis humida & pinguisa plurimum &
& turgiditate membrorum & pigritia anime & corporis & de
coloratione & frequenter ex denutricatione ac macrefec
tia corporis. Inquit enim hipocrates. Berelinqentes

exercitium ethicam frequenter incurrunt. Et pulsus re
pletio vaporosa & mobilis & urina spissa cum sedumie ml
to & crudo. Et cura eius est due res. Ablatio cause: & al
teratio febrilis disfracie. Prima contrariatur prime que
in cura feb. vigiliarum est dictum. Et cum contrarijs ha
bet compleri. Secunda est similis secunde in cura illius
est oportunum. Differunt tamen in gradu: quia debet
minus ad frigiditatem & humiditatem accedere. Et bal
neum magis resolutiuum & nimis humectantium est co
ueniens. Exercitium temperatum & diminutio cibi & sub
tractio vini.

**Capitulum decimum quartum de febre effimera que
fit ex fame.**

Fames effimera febrem quandoque accendit
Quoniam ut Galienus ait. Fames corpo
rea exicat per accidens. Intollerantia enim
eius: calore naturali subtracto pabuli alimen
ti calor ipse in humores corporis agit eosque depascit & co
sumit & sic corpus exicat & agendo intenditur nec obtu
ditur sed inflammatur in naturali spiritu primo. Deinde
in alijs: & ex eis ad reliqua corporis subiecta pertransit
& ledendo & contristando febrez accendit. Similiqz mo
do & sitis superaccendit illam. Intollerantia enim eius po
tius & frigida irrotatione priuate particule arefcunt i
qs agens naturalis calor intenditur. Nec obtunditur cu de
ficiat humidum. Sed potus inflammatur in spiritu na
turali primo deinde in alijs. Et de eis ad alias corporis
partes transit & ledendo & contristando febrem accendit.
Signa eius sunt exuries & sitis prestens: vel earum reli
que remanentes defectio corporis pulsus debilis ad du
riciem tendens cum sequentia priuatio somni. Uria rã
ta & pauca: & similiter egestio adusta & sibilosa cum cali
ditate preter naturam acuta in corpore vniuerso extensa.
Et cura eius est cum his que humectare habent. Ex ci
bis & potibus que ex premisissis sunt nota declinatioe non
expectata perfecta paulatim exhibita & gradatim multi
plicata a multis enim subito extinguuntur. Unde Aboha
li. Nihil deterius est fame in tempore sterilitatis quam
precessit facietas in tempore fertilitatis. Sed illud ver
tere est per peius. Est enim eorum natura secunduz Ga
lienum sicut lucerna extinctioni parata que cum oleo non
redundant quodam seu pabulo reijciatur cum vero mo
dum excesserit necesse est eam extinguunt. Et cum his que
habent humectare sufficienter & parum isfrigidare ex me
dicinis interius & exterius ministratis. Quales sunt Ju
leb violato rosato aqua ordei & sirupus de cucurbita: & si
milia. Balnea dulcium aquarum tepidarum: vel non ve
ri frigoris. Et oleum violarum frequenter inunctum &
rosa. si inueniantur. qd si non simplex & dulce abluatur cu
frigida & inungatur. De effimera ex cibo & potu capitu
lo de effimera ex calore iam superius dictum est.

**Capitulum decimum quintum de febre effimera que
fit ex inapitione.**

Evacuatio quandoque febris: accendit effime
ram. Si enim fiat euz farmaco dupliciter fe
brem facit per se naturalem calorem & spiri
tus primo inflammando. Omne enim farma
cum calidum & siccum est secundum se. Ut Galienus ait
Et per accidens commouendo & dissolueno humores

in hoc vim inferendo et soluendo superflue nec minus incitando et frequenter surgant ad sellam ex quibus sumi calidi dissoluntur proprie si calidi sint humores: et multi et in colericis corporibus pre subiectis et dempse cutis ex quibus non euaporant sed retinentur et calorem et spiritum inflammant prius. Ex quibus deinceps inflammatio penetrat ad reliqua corporis subiecta: et ledendo et irritando febrem accendunt effimeram. Si vero cum flebotomia per accidens illam accendit dupliciter ve commouendo humores et proprie si calidi sint et multi ut predictum est. Flebotomia vero pauca vel multa euacuatione multa et eradicatiua sanguinis qui frenum est colere ante ipsius digestionem eam reddendo effrenes qui ebullit et febre accendit in speciebus et corpore toto effimeram si non corrumpatur: vel putridam si ipsa vel alius humor aptus ebulliendo putrescat. Unde Abobali flebotomia multoties resoluit febres et multotiens commouet ipsas. Galienus quoque infelices ex colera non sunt flebotomandi. Caue enim ne eos ad humorum ebullitionem perducas. Si vero cum alijs lenitiuis compressiuis: vel flebotomie proportionalibus raro et non nisi per accidens altero predictorum modorum febrem accendet. Signa eius sunt reliquie precedentis purgationis et sitis vehementis et caliditas corporis vniuersis acuta vel flebotomia precedens cum amaritudine oris precedente fastidio et cordis morfu: et signa colericæ complexionis et pulsus debilis et frequens et vrina tincta et tanta quem coleram dominantem ostendit. Et cura eius est que ex farmatia est tres res. Ablatio cause: alteratio febulis diserasie et correctio accidentium que in solutione eueniunt: vel sequuntur. Primum rem: complet quecumque infrigidant et humectant et humores commotos quietant ut est somnus et quies. Inquit enim hipocrates in afforismis. Cum vero elleborum stare volueris somnum fac et noli mouere. Sinit ante ipsam aut petita exhibita inspissantia cum frigiditate: vel proprietate: ut est coriandrum. hec enim humores commotos ex medicina reddunt quietos et retinet fumos reddunt obtusos: et malam qualitatem impressum a farmaco alternat simul et febrem ac dissolutos educunt: et medicinam cum superfluit in soluendo in sua refrenant audacia: et si stunt solutionem qualia sunt que supra in consolatione medicinarum: cum accidentibus que faciunt regimiam resolutione medicine obuiare docuimus sunt dicta. Secundam vero rem complet quecumque ex cibis et potibus et medicinis interius et exterius ministrandis confortant et infrigidat et humectat stipticando vel leniendo prout ex igitur dispositio que ex dictis et dicendis sunt nota. Sint autem cibi magne qualitatis substantie euehnie sed pauce quantitatis quaz digerere possit. Eius vero que accidit ex flebothomia minoratiua commouente humores calidos et multos: ut sunt sanguinei. Cura est euz secundatione flebotomie eradicatione ut euacuet quod est humoribus est commotum. Inquit enim Abobali flebothomia quidem multotiens resoluit febres: et si effrenatione et ebullitione colere accidit propter multam euacuationem sanguinis ex flebothomia in principio quia fit eradicatiua. Cura est que coleram commotam ebullientem sistunt: infrigidant: et obtundunt: ut frigida et stiptica sicut granata muza et acria maciana et rob de ribes et de agresta de mirta de piris de citronijs cum aqua frigi-

da. Et deinde que leniendo educunt ut frigida lenitiua aqua ordeï prunorum: et fructuum: Syracost tereniabin cassia fistula: et similia. Et labificando mucilago psilij proprie. Deinde cum his que ex cibis et potibus et medicinis exterius cum moderamine ministrandis infrigidant et cum stipticitate confortant que superius nota sunt. Tertiam rem complet quecumque in consolatione medicinarum docuimus seriose.

Capitulum decimum sextum de effimera febre que fit ex repletione.

Repletio si ex multis licet temperatis sit cibis et potibus et crapulantibus ex vinis et non vinosis et antiquis ac melliferibus conditis et pluribus adeo ut ad facietatem nauseantia perducant in digestionem ipsorum et corruptionem que accendit vapores vitales multiplicat et fumosos inficientes spiritum et calorem inflammantes in epate. Qui perueniens ad alios: et de eis ad alia corporis subiecta puenit ledendo et contristando febres accendit non veram effimeram maxime in corporibus subiectis dempse cutis que non se fouent nec sibi subueniunt cum opportunis remedijs et supra repletionem exponunt laboriose ginasis solis estu balneant se: et alia illicita celebrant indistincte nutriendi supra nutriendi quod nondum digestum est imitando ex eo indigestio generantur corrumpuntur digesta et vapores acuti et sumi multiplicantur: et ventositas: et que non resoluntur: sed retinentur ex quibus febris accenditur ebrietatis generatur et in visceribus calor: grauedo et mordicatio apparet exiremia in predictis corporibus ex se ipsis raro et non nisi per indigestionem modum ex malitia regiminis fiet et cum fit nunquam vel raro febre accendit et cum accendit que debilis est et parua. Signa eius sunt signa rememoratiua precedentis repletionis et ipsius demonstratiua presentis febris qualia sunt stomachi grauedo cordis morfus facietas et nauseatio remanens eructatio fumosa quam ante febris aduentum eructatio acetosa processit: ut superius dictum est. Et proprie cum moueatur ad exitum per superius. Unde vomitus sequitur emittens vapores fumosos ardetes oculos et nares infirmitate et aliorum astantium. Et cum iuuantur diaria que se cundum Galienus sola est indigestionis remediū emittunt indigesta et corrupta fumantia et accendit grauedo et dolor pungitius in vlceribus. Et ardo: et punctio in pudico inflammatio faciei et oculorum atque rubedo terrena sicut in irascentibus: cum anxietate spiritus. Pulsus tremens frequens tremulus cum caliditate in corpore toto extensa mordaci. Et vrina turbida indigesta: quam precesit subtilis et alba valde multa et subito emissa que repletionem et crapulam significat. Et accendit ei perodi ex imonatiōe humorum quod diu euaciuatur repletio tota. Emedetur indigestio et rectificetur corruptio atque crapula. Et plurimum illud est usque ad tres dies. Licet quandoque extendatur usque ad septimum: vel quartum diem perodi zans quare additur et minuitur quaque die pauco sudore propter cutis dempstatem. Et tamen est effimera non vera. Effimera enim vera febris est diei: que nomen accipit ut retulit ysaac. Et pisce quodam: cuius vita diei vni est stit: et hoc quia non habeat in corpore causam conservantem quemadmodum habet non vera: sed ipsius essentia

in qualitate caloris & in ipsius intensione sola consistat ex quo ad summum sue inflammationis peruenit: paulatim deinceps deficiet & dimittet subiectum proprium cum vapore sudorali & corpus in siccitate seu in frigidatione deveniet quemadmodum lapis vel lignum cum calefactum est quousque tadium remanet calidum quod per se infrigidatur. & paulatim quod ad tardius est infra diem in effimera cuius calor est accensus in spiritibus primum ab extrinseca causa que est facilis sicut alterabilis & leuiteris sibi existens facile & cito calorem suscipiunt & facile perdunt nisi aliud sit impediens: ut causa interior sicut in non vera: ut error medicorum venerantium die tertium in oi. Cura eius est tres res. Ablatio cause: alteratio febrilis diserasie & correctio accidentium: Prima est repletionis sanatio: indigestionis emedatio: & corruptionis rectificatio. Compleatur autem per ma fame & euacuatione: ut in suis hypo. retulit affo. Que autem est per se veniens aut non quod materia sit detenta aut virtute deficiente natura sit restricta. Alterum. n. horum necessarium est in esse. Primo quidem modo euacuatio superfluens siue spontanea: siue sint matica: siue superius per vomitum siue inferius per secessum. Aut est utilis quia indigesta & corrupta tantum mutatur donec perfecte euacuentur repleta indigesta & corrupta: & inter abstinenceat si toleret si non ciba illam cum his que facile digerunt & partu eorum multum nutrit absque stipticatione declinante quolibet paroxismo. In declinatione vero ultimi paroxismi prebalneabis: ut resoluantur fumosa que ad vnas & membra transferuntur & cibabis vltimis cum predictis stipticationem habentibus que stomachum roborant. Cui quoque ministrabis confortantia interius & exterius secundum communem modum prout supra in cura debilitatis eius est dictum: & sic facies eum dormire. Si vero sit efficiens in ueter donec compleatur cum vomitibus vel successibus & suppositionibus & clisteribus notis prout euacuationis regionem conueniunt precepte. Et abstinenceat quantum possibile est cum non fiat ut est dictum. Si vero superfluat quia non solum indigesta & corrupta sed etiam utilia emittantur ut moleste feratur nec conferat: sed deserat retineatur cum his que dicta sunt supra in cura fluxus entericij lubricitatis & diaricij vel alterius quam utilia emissa specificant & ostendunt: & confortetur cum cibis predictis stipticis. Et si quidem abscondatur vel deficiat appetitus quod est plurimum vel necessarium tunc quia stomachus est principaliter passus: tum quia influxit & recipit plurimum stoma eius superfluitates que euacuantur ut dicit Galie. Stomachus continuatur omnibus membris mediante epate & recipit superfluitates omnium membrorum mediante ipso & etiam quia virtus ex fluxu cepit deficere absolute quare confortetur & erigatur cum his que supra in destructione appetitus sunt dicta & proprie cum citonij succo eorum & his que ex eis conficiuntur: & cum emplastris ex his que confortant frigidum & absque caliditate multa aperunt oppilationes inter ipsum epat & cerebrum si que sunt: que tibi sunt supra notata. Secunda vero modo quia non sit superfluus per se veniens: sed restricta natura tunc proculdubio necesse habes soluere eam & educere: quod si adhibeas & potus est in stomacho indigestus & corruptus prouocabis vomitum donec perfecte euacuetur: si possibile est. Deinde confortabis: balneabis & cibabis ut superius dictum est. Quod si non sit possibi-

lis vomitus vel sit difficilis valde administrantur per os que ipsi inferius faciunt lubricare ex mucilaginis lenientibus & lubricantibus & labificantibus notis postquam sequentur abstergentia ex aqua ordeij vel passularum cum melle vel zucchero rubeo propter febrim. Et immittantur clisteria & colliria naturam compellentia ut illam transmittat inferius & proprie si fuerit corruptus quod ex fumosa eructatione cognoscitur. Quod si non corruptus fuerit sed tantum indigestus administrabis tunc interius & exterius supra stomachum: que digestionem eius confortant & complent absque stipticatione & caliditate multa: que supra in cura debilitatis digestionis sunt dicta: & iniungas abstinentiam donec digestio sit completa & superfluum consumatur. Deinde balneabis & cibabis: ut dictum est. Si autem non sit in stomacho sed subijt & descendit in ventrem oportet ut resolutione ventris educas aut cum his que ministrantur inferius ex colirijs & clisteribus aut cum his que superius sumuntur & deponunt: aut digerunt quod equidem facere scies si ventris regiones ad quam subijt bene cognoscas & dispositiones eius super quam significare & distinguere docuit. Sa. per eructationem mordicationem & grauedinem circa regiones ventris perceptam. Si enim circa regionem stomachi leuitas & grauedo & mordicatio in sublimi parte ventris iuxta stomachi fundum: & supra umbilicem percipiuntur adhuc eructatio aliqua habens odorem & saporem cibi & potus scies cibum in intestina subtilia descendisse: & tunc si indigestus sit vel corruptus ex qualitate eructationis percipies: nam si azida sit illum indigestum esse cognoscas & tunc fouebis ipocundria & vniuersum ventrem & ministrabis que digerunt magis & absterunt ut est periperion simplex vel diatrion vel aliud leuius propter febrim postquam aqua ordeij detur. Si vero fumosa & fetida aut oua corrupta scies illum esse corruptum: & tunc que deponunt ipsum & lubricando: & absterendo: subducunt superius ministrabis qualia sunt que hic supra sunt dicta. Quod si sub umbilico grauedo & mordicatio sentiat & fortis rugitus & eructatio nulla vel que non afferat cibum vel potum odorem neque saporem cognoscas cibum ad colon per grossa intestina subijisse & tunc cooperari oportet vel per coliria vel per clisteria mita ut expellatur. Secundam rem complent quecumque ex cibis & potibus & medicinis interius sumptis & exterius applicatis & supra principalia & supra eorum magis infrigidant & humectant que ex dictis in alijs nota sunt supra. Tertiam rem complent quecumque accidentia internementia sedant. Et si quidem extiterit: mordicatio grauedo & ventositas modica ex mellis rosarum aqua ordeij decoctione amisi olei simplicis compositus clistere impones. Si vero mordicatio fortior in eo fuerit in eo liquefacies adipem anseris galli vel capre. Non inuentis autem his cere parum immite & olei rosati sint autem lota. Si vero ventositas fuerit vehementior loco rotaceum vel nardinum ministrabis & semina destruentia ventositatem: ut apium & feniculi. Si vero ebrietas curetur propria cura. Si vero defectus stomachi & oris eius deficiat appetitus masticem in nardino terentes ut glutinosum fiat & deinde in eo positam spongiam infundentes applicabimus ori ventris: hec autem stipticationem habet & concuities in quibus virtus medicaminis conferuatur. Si autem oleum sufficienter calefactum secundum p-

mam immiffionem: exoluunt enim omnia tepida robur ventris fitq; in vafe duplici calefactum fecunduz pama immiffionem cuius alterum plenum fit aqua feruenti ficut confuetudo exigit. Gal. Corruptum enim virtus eius aliter calefacti. Quod si fe. caliditas ardens appareat meli⁹ est ob hoc cerotuz q; per violarum & per citio rum oleum fit & cera fit autem tepidum & non frigidum actu oxrenie vero eructationi fumose vt predictum e in flabis & cum rectificabitur bonum est & signum salutis.

Capitulum decimumseptimum de febre effimera q fit ex oppillatioe.

Op **P**illatio faciens febres quedam plebet cau sam materialem vt est oppillatio visceruz epa tis: & cistis fellis & splenis proprie aggregat su perfluitatem humorificans inflammationez & putrefactionem parans. Quedam prebet causam effici entez vt est oppillatio porozuz: capitum paruarum vena rum & arteriarum & earum meatuum contiguarum si mul prohibent enim transpirationem calor enim natura lis spiritus & humores inflammanur & a natura proind⁹ quasi derelicti quandoq; putrescunt cum immediata ca putredinis sit prohibita transpiratio vt Galien⁹ ait: & sic diuerforum generum febrium erit causa. Est enim secun dum eum multiplex quia aut in poris cutis tantum ex se propter cutis terestritatez naturaliez vel ex causa exterio ri densante ipsos: vt propter frigiditatem aeris vel aque vel propter caliditatem solis vel ignis adurentis vel ppter stupitatem aque vel medicine sriptice in corpore to to inunete & tunc facit species effimere: de quibus subse quenter dicetur. Aut ex causa interius sumpta ex multis cibis calidis & superfluis multiplicantibus vapores gros sos & fumosos oppillantes poros ipsos & tunc facit effie ram ex repletionem nauseatiuam superius dictam: aut i ca pitibus dictarum venarum & arteriarum: & earum ducti bus: & est ex causa interioris hiorali q; aut⁹ est fortis in h lis tamen existens & mlia vt ad poros cutis excedat: & tuc facit putrida: maxime in corporibus sanguineis calidis & humidis que mlia indigent transpiratione pp multas su perfluitates in quibus habundat a caliditate facile putre scibili vnde eoz corpora fetent sicut hirci. Aut est medio cris & sic facit synocha inflatua eo q; sanguis non perfecte tra sportatur qre inflat no corrumpitur quia cu no sit magna aliqua licet insufficientem transpirationem accepit vt cu adhuc stet cu natura aut debilis & modica et in capitib⁹ illarum tantum existens & tunc facit effimera ex oppi latione cui nunc insistimus eo q; reinentur fumositas & vapores & calor naturalis: & ocs spūs inflant quia no suf ficienter transpirantur lz magis q; synocha dicta & proinde minus caloris accendit q; illa & minus durat eo q; causa oppillationis in eo est minor & in lentomera substātia spi ritus & proinde inflatio est minor. Et est in substātia spiritus que est facilis alterabis accēsa: & istud est vsq; ad tertium secundum plurimū & quandoq; extenditur vsq; ad quartum & sbuiatur i eo q; est infra tertium secunduz varietate oppillationis predictam. Et secundū vnā quan que diez extendit & remittit p mōz periodi propter ino cētiam fumoz oppillatioe durate quaproter acceditur cum i goze precedēte in stomaco putride & cū remittitur que

*Immediata
caā supredini
ē prohibita
transpiratio*

*Synocha
inflativa*

scit inuouatione sudoris propter oppillationem detinetē
Cessante vero oppillatione declinet ex toto cum habun danti sudore. Et quia generatus fit ex calidi cessat ita vt ad in frigidationem deueniat corpus. Et dum perferat eius inflatio in spiritu se. manet: & effia: sed cum infla mator in sanguine propter aptitudinem sui vel auctā op pillationem vel mixtionem cum colera transit in spetiem sinoche inflatiue & est illa quam diximus mediam iter effimeram & putridam eo q; de vtrioq; naturam sapit eo q; quia effi⁹ transit in putrida mediante ipsa si enim aucta oppillatione effi. inflammatur sanguis & in effimeram trā fit in sinocham dictam ex aucta magis oppillatio: vt san guis inflammatus nullatenus transpiretur vel si nō adeo de quo sit curandum necesse est ipsum sanguinem putre fieri & febrem attendere putridam: & si effimera transit in putrida a sinocha mediante quā propter fit difficilis cog nitionis secundum Galienum: hec se. Signa sunt signa eius cause scilicet oppillationis & se. Signa oppillatio nis vt signa sunt non oppillationes viscerum que in pri ma sectione sunt dicta: sed signa oppillationis habit⁹ cor poris vniuersi secundum quem diffusa sunt capita & orificia venarum & arteriarum dictarum: que signa pletorie esse noscuntur vniuersalis in toto vel cachocimic humo rum sua viscositate ei grossitie habentuz oppillare que sunt nota. Inquit enim Galienus. Nequaquam igitur mirabile est cum pletorias sequuntur febres & enim op pillationes multe: & difficile est transpirabile totum corp⁹ secundum tales dispositiones quemadmodum & alteraz multitudinem que est secundum virtutem imbecilem in corruptione cito deueniunt: humores non vltra possessi & priuatio sudoris & sordicie vestigium: & q; ex oppillatio ne & non alia causa effimerarum fit se. ipsa sicq; distingui tur ab alijs speciebus effimere signa sunt quia nō ab exte riori causa fit febris vt vere fuerit & quia sit periodicans & remittitur quaq; die sine humectatiōe sudoris vapore lis quod illud nō venis alijs nō conueniūt quod eū ipsa distiguit a sinocha q; vnus ē paroz: ex hī. n. g. i. c. t. u. r. a. b. i. s. fe. ex oppillatioe pcedere maxie p dictis g. u. r. r. e. b. i. b. signis qd ē q; illa oia in alijs nō g. u. r. r. u. t. effimeris nec sinochis & distiguit a putrida: q; i eo non apparēt signa putredinis propria q; infra dicent duce xpo: licet aliq; cōia videat periodicat. n. quaq; die cū rigore caliditas tū eius non est morday sicut i putrida sic indigesta: nec i pulsu velocitas fistolis que proprie sunt putridarum. Signa vero se. hnt proportionalia signis febris aposteatiū ex q; litate caloris i vniuerso extensa corpore non morday: inflatioe faci maiozi: & rubedie cū magnitudine & frequentia pulsus abs que alijs signis: & cura ei⁹ ē tres res. Abscisio cae: altera tio febrilis discrasie & correctio accidētū. Abscisio cae co plet cū flebo. & purgatiōe: vt siquidē in cā oppillatiōis sit pletoria & mlitudo mltres flebo. eradiciua totius vti cens ad lipothomia: hec enim flebotomia causam abscidit & corpus in contrariam dispositionem febrili adduct nullo auxilio mediante. Si vero causa fuerit cacohyma grossorum humoruz: & viscosorum aut erit cum peccato sanguinis flebotomia pcedat minoratiua: deinde seqntur sar maca apietia q; sbtiliet & rectificet humorum grossiū ez. & viscositate absq; multa caliditate: quale syr⁹ acetos⁹ simplex cum aqua endiuie & feniculi apij & similiū equa litatem habentium. Et deinde apparente digestiōe sar

maca solutina ipsius appropriata que in nostro atidota
rio seriosius sunt monstrata: aliter autem aperitiua ape
riendo venarum ductus & dissoluendo humores sum
pta interius transeundo ad locum oppilationis eorum ab
undantiam trahent in ipsum & in eis aggregant: & incu
neant sic oppilationem augent non apperunt. Si vero
absq; sanguinis peccato ministrabis a principio enema
ta & vomitus ipsorum abundantiam minorantes: & dei
de farmaci interiusque subtiliant: incidunt abstergunt
& euacuant: & dietam extenuatiuam iniunges: & deinde
ad loca opitulationum deuenies cum approximatis me
dicinis exterius que rarificent humores oppilantes sub
tilient & resoluant: quia sunt fricationes temperate cu
oleis temperatis rarificantibus: & resoluentibus & sudo
rem pronocantibus que superius nota sunt. Et cum ali
is medicinis temperate caliditatis & earum pulueribus
qui abstergant: vt est farina cicerum: & fabarum: vel or
dei & radicum lilij: & amigdalorum amararum & similiu
Et si indiget fortiori vtatur aristologia: spuma maris: &
baurac puluerizatis. Si non obset caliditas febris & cu
eis miscebis que cum infrigidatione abstergant vt semi
na cominia puluerizata: & farina ordei aqua melonis in
di & similia: & balnea aquarum dulcium enecataru que
aperiunt poros & humores in orificijs capicum venaru
& arteriarum cotinguarum poris obstruentes: & obstru
ctos in vaporem dissolunt & fumum eosq; ad se attra
hunt & resoluunt. Inquit enim S. Resolutio est cum
humores corporis sumfacti per poros dilatati egrediun
tur. Et hoc in fine totius egritudinis. & declinatione vl
timi paroxysmi cum materia est tota digesta pfecte: ac e
radicata: que si perfecte digesta & post primo paroxysmu
adsit balneare: tunc in declinatione ipsius: & non time
bis & post secundum quod si assuerit nequaquam balnea
bis. Accidit enim rigor ex dissoluta materia & indigesta
& ex caliditate cum humiditate preter naturam corpori ac
quisita transpiratione prohibita putrefiet & in febrez pu
tredinis conuertetur.

Capitulum decimum octauum de febre effimera: q
fit a caliditate ignis vel solis.

Accidit in corporibus laborantib; circa igne
vel sub sole vt quasi arefacta & induretur cu
tis eorum adeo vt testa fiant sicut bauta ani
mala quedam habet maxime si complexio
nis existant aduste: quare pori coz attenuantur & strin
guntur: vt superfluitates fumose generate in eis maxime
ex calidis cibis assumptis resoluantur: sed retinetur & no
resoluitur magis transpiratione prohibita que spiritus
inflamant & de eis ad subiecta alia transeunt & ledentem:
& contristantem febrez accedunt. Signa eius sunt signa
complexionis naturalis dispositio cutis & regimen que
indicant causam eius & caliditas acuta in toto exte
ra cor
pore vniuersas actiões & passiones ledens fitis & angu
stia & alia que effimera ex calore sol & tibi dicta sunt. Cu
ra eius est tres res. Ablatio cause: alteratio febrilis dis
crasie & correctio accidentium. Prima completur cum
correctioe omnis calidi extrinsecus & intrinsecus pro
pinanda & cum situatione corporis in aere paruz calido
& humido magis cu ministratiõe balnei aque dulcis cu

crate: & multe que mollifi. et cutem & rarificet poros ei
& fumosas superfluitates resoluit & cum fricatione succe
dentem cum oleis frigidis humidis vt est violarum p
prie. Secundam rem complent qucumq; infrigidant &
humectat ex cibis & potibus & medicinis interius & ex
terius ministratis que spūs alterent multiplicet & cofor
tent & coz infrigident & humectent ipsam totum corp.
Tertiam rem cōplent que sitim mitigant & propius fri
gidis & aeris inspiratione & quecuq; angustiam curant
que ex dictis sunt manifesta.

Capitulum decimum nonum de febre effimera que
fit a frigore.

Accidit quoq; similiter vt predictis fumoso
rum vaporum retetio in corporibus calidis
cum aere frigido exponitur & sub diuo dor
miunt & maxime ieme: & balneantur in frigi
da aqua niuea vel stiptica vt alluminosa vel gipsea pro
pter costipationem pororum accidentem ex illis transpi
ratione prohibita: & inflatur euz eis calor accenditur in
spibus primum deinde transiens ad alia corporis sub
iecta ledentem & contristantem febrez accendit. Signa sunt
precisio cause & catarro & coriza ex expressione accidens
sicut illis qui extasi sunt passi ex dissolutione differentes
tamen signis: quia color pallidus & pulsus durus pauce
velocitatis & frequens difficultas anhelitus: & grauedo
capitis propter fumos retentos. Urina tincta & calidi
tas in toto corpore extensa parua. Et cura ei est tres res
Ablatio cause alteratio febrilis discrasie: & correctio acci
dentium: in prima imissione & acuta cu retinetur. Pri
mam rem complent que primam rem cōpleuerunt in p
dicta: oportet tamen vt ad caliditatem magis accedat fi
cut ibi ad frigiditatem: vel stipticam caliditatem: sintq;
paulatim no subito approximata quare oportet vt loco
olei violati ministretur irinum: vel loco caomelini sam
bucinum & amigda. dulcium & anetinum vl de lilio per
se vel mixta vel narcisi que algozatis sunt propria & stip
ticitatem cutis ac duricie molliunt & aperint poros vt va
poros expirēt & oleū de opio qd. puocando sudore illos
educat & difficultate anhelitus auferat. Secunda rem cō
plet q; sam rem cōpleuerunt: & ibi predicta sint aut frigida
minus vl tpata. Tertia re cōplet q; cuq; assumpta ex me
dicinis curat catarriz frigidū q; sup; seriose & cōpleta sunt
dicta ca. pprio pectus & pulmonē dilatāt & anhelitū red
dūt facile. Ex quibus qdā sunt simplicia qdam cōposita.
Simplicia sunt: vt artemisia & decoctio eius sumpta: ra
dix & semē fiseleos cu aq mellis yreos & oleū eius inun
ctū & oleū balsami: ysopus sicca & decoctio eius cu cari
ciz gargarizata & bibita in aq cicez: aristologia ro. & na
sturcū cuminū galbanū & similia q; quidē sunt calida val
de: misceatur cu frigidis dilatantibus q; lia sunt spinachia
aq ordei & similia: obq; rez decoquantur in aq ordei vl cō
mistrētur cu aq spinachioz & cuminū cu aq bibitū si non
phibeat tussis: apii: femiculū: & similia q; cā breuitatis: ta
cent. Cōposita sunt vt dyaris diacalamētuz & similia vt
sirupus de prasio tyriaca: & similia: q; grauedinez capitis
sedāt & tollūt q; supra in cura sode sunt sufficiēter mōstrata
ideo nō hic amplius repetantur. Adē. n. in oī loco repete
re alienatio est dixit Galienus.

Ca. xx. de febre effimera q fit ex apostemate.

De effimera qua fit ex apostemate

Cum accidunt apostemata in membris apparentibus et emuntorijs principalibus que bubones ypo appellavit ex supfluitatibus principalibus ad illa mittere succurrunt: et mittuntur mota vero ab alijs partibus causarum: ut est cibus plurimus aut casus et pensio in aliquo principalium tales multiplicans superfluitates in eis quas confortata mittunt postmodum in emuntorijs ipsis: aut scabies seu vlcus in nascens eis ex quibus provenit dolor: in illis contrahens et provocans per principalia ad transmittendum eis superfluitates et reumata vel in aliquo altero membro ad quod via fit per emuntoria ipsa transire seu eis associata: ut in pede manu vel collo ita superfluitas transmissa ad illum partium dolens transiens per emuntoria in eorum spongiositatibus colligatur: et sic comparantur emuntoria illi quia fit illa via: ut dixit Aboahali. Et manens secundum locum bubonis seu in emuntorio collecta et circumscripta et intraspirabilis putrescit secundum primum vel duos dies continuos tota simul absque intermissione propter conclusionem et continuitatis partium eius in illo eodem quoque loco maxime cum plurimum sanguinea ex cuius putrefactione provenit caliditas. Inquit enim Aboahali. Augmentum autem in quantitate plurimum est sit infrigidans nisi cum ex eo accidit putrefactio: que admodum putrefactio ex caliditate: ita ex putrefactione provenit caliditas: sed plurimum de loco bubonis transit secundum continuitatem intermediorum membrorum ad eorum absque putredine seu fumo putredo aliquo propter circumcriptionem et inclusionem ipsius: et in loco bubonis aliquid nihil respirat ex quo super calefieri eorum est necessarium: et primo spiritus existentes in eo cum sint magis alterabiles: ut superius dictum est de eis deinde transeundo ad reliqua corporis subiecta ledendo et contristando febrem accendunt unius vel duorum dierum plurimum secundum quod materia potest plurimam effusionem habere. Et deinde paulatim deficit et cessat ut infrenis remaneat corpus que effimera erit non putrida: licet ex putredine fiat. Et ovis cum si putredo caliditatis accesserit illius sit causa: unde effimera non vera dicitur: ipsa tamen non plurimum cum caliditate ad eorum non accedit: sed caliditas quantitas sola abique infectio putredinis aliqua que si transiret non effimera sola maneret: sed etiam fieret putrida: ut dicitur: et licet caliditas in spiritibus prius sit sola accessa in quantum effimera. Tamen putredo superveniens caliditate presentis si sola accessa perturbat effimere eiusque signa confundit et obtinebat tamquam levia: ut non dignoscatur bene: sed signa putredinis magis ob quam causam dixit B. Effimera superveniens putrida quiescere non cessare quod equidem contingit: et raro cum contingit est malum signum: ostendit enim non solum supfluitatis in bubone collate putredinis: sed etiam alterius antecedentis cause existentis in venis vel visceribus computrescentibus illi ex qua putrida suligo ad eorum vadens putridam caliditatem accedit et febrem. Unde ypo. In bubonibus omnes febres male exceptis effimera. Signa sunt signa demonstrativa ipsorum apostematum: et febrium: et sunt ex relatione infirmi vel altantum cognita. Et absque relatione ipsorum ab experito medico: et famoso quod est quia videt dolorem infirmum circa regionem emuntoriorum cum impedimento motus manus vel pedis: et faciem eius inflammatam et rubeam ultra dispositionem sanitatis. Et proprie cum fuerit apostemata magna: et sentit caliditatem febrilem in toto corpore extensam paucis mordacitatis quoniam eorum materia plurimum est sanguinea: et raro colica faciens erisipilam. Cum accidunt periodi secundum materiam que effunditur ad ipsa: et succedit ei humectatio vaporosi sudoris et abundantis propter repletionem corporis non propter materiam in apostemate interclusa. Et pulsus in eis est frequens magnus vel lous et vndosus vel mollis propter repletionem sanguinis in corpore in membro carnosum. Et urina clara et alba propter transitum materie calide ad loca apostemata. Et cura eius est tres res. Ablatio cause alteratio febrilis discretio: et correctio accidentium. Prima completur cum his que curant apostemata que supra sunt dicta: et infra dicentur propria sectioe christo duce. Secunda quando oportet et in principio apponas remedia membrum mittentibus principalibus cum febothomia ex parte qua respicit membrum mittens: et a membro patiente derivat. Et deinde cum solutione si materia alia sanguini sit admixta: ita que per antiperistasis fiat: In processu vero cum iam tota fluxit materia per eandem vel propinquam partes. Et subtilia regimen nec cibis nisi in declinatione completa si poterit tantum tolerare nequeat parum in qualitate et quantitate dabis ut ordeaceam ptisanam. Et pones remedium in via que inter principalia existit: et emuntorium cum stipticantibus: et costringentibus supra notis. Deinde circa membrum apostematum particulares operationes in apostemate necessarias exercebis cum calidis temperatis: et parum stipticis in principio: ut cum camomilla: et oleo eius non frigidata nec apocruistica cum repellant ad principia a quibus oportet trahere magis quam repellere. Deinde cum resolutivis si resolutio sit possibilis qualia sunt emplastra ex fenugreco: semine lini: storum camomille: radicum altee: yreos: et similibus que supra sunt dicta in apostematum cura quod si non sit possibile maturetur: incidatur: mundificetur: et consolidetur deinde. Secundam rem complement quecumque infrigidant et humectant ex medicinis interius et exterius approximatis: non supra membrum apostematum: sed supra principale quod mittit: et etiam supra eorum que ipsorum alterent spiritum et virtutem eius confortent que supra in cura cordis seriusus sunt narrata. Tertiam rem complement que dolorem que ex diebus infra sectioe facta sunt nota ubi de cura bubonum agem: prope si christo annuerit: qui sit per infinita secula benedictus.

Ca. xxi. de synocha inflativa.
Et quod synocha inflativa media est per quas transitur de effimera ad putridas: et virulose communicans in natura: ut est dictum supra. Ideo completo sermone et medicinis effimerarum atequam de medicinis putridarum ad sermonem devenimus prius de medicinis ipsius dicamus: ut melius sit sermo de ipsa. Stabat enim ex inflammato sanguine absque putredine in modo non vere effimere propter oppulentes accidentem mediocrem ex multitudie eius in locis prohibentem eius transpirationem et multiplicatam eius vapores in corpore. Signa que propter accidit et signa eius licet propter vehementiam eius exterius sint dignosci: et ficilia erunt tamen signa complexionis sanguinee et ple-

Synocha inflativa

ecoria cum vita delitiosa acutis suavis ad modum cor-
poris balneati extensa in vniuerso corpore plurimum pro-
tenta vsq; ad quartum diem: et quandoq; vsq; ad septi-
mum periodizās in aliquo quia vñ ē paroxysmus tota
vt superius dictum est per qđ ab vtroq; extremoz di-
stinguitur generum in quo pcedit augmentando sem-
per vel minuendo: vel aliquatiter inflammatio secundū
diferentiam generatorum vaporum in sanguine qđ al-
quādo magis multiplicatur quam resoluatur et cali-
ditas inflammatur oppilatione magis aucta: aliquādo
econuerso oppilatione minorata quā hora: et tūc sit per-
cunastica. Et aliquando multiplicat et euaporat eqli-
ter permanente oppilatione in prima dispositione: et tūc
fit homothena. Et neq; in pulsu: et neq; in vrina signū
existit putredinis: sed est magis velox et spissius: et vrina
digesta et rubea rosea in colore substantia spissa cum cir-
cūstantijs similibus sibi. Et cura eius est tres res: Absci-
sio cause. Alteratio febrilis discretiue: et correctio acciden-
tium parua de virtute ex se contrariatione habita: eo qđ
non se committit nisi forti virtuti qđ vsq; ad terminū pre-
signatum absq; cibo tolerare secure potest nisi comple-
tio naturalis et po^o corporis et rara stomachi dispo^o et a-
lia exterius cōtingentia contradicant. Inquit. n. Albo.
Quedam corpora sunt que nisi cibetur in principio: pri-
mo: et in deteriori hora eius cōsumuntur et debilitan-
tur vel in sincopiz deueniunt et moriuntur vt colerica. Et
sunt de omnibus quidem qui sunt exuberantis carnis
quia cum abscinditur eis cibus debilitatur et extenuat ur
quia nō tolerat prohibitionem. Et omnis eius calor
innatus est fortis valde: aut debilis vt nō possit dimitte-
re cibum nisi enim esset virtus fortis in ea tanta multitu-
do sanguinis intranspiratiōe phibita non possit guber-
nari et regi quin in putredinem deueniat: vltima enim
causa putredinis humorum perfectiua: et per modū pri-
uationis est derelictio a natura: licet prima causa putre-
dinis sit ipsius: et per modū passiois oppilatio prohibēs
transpirationem qua acquiritur calor: et fumus extrane-
us in humore qui causa est vt a natura derelinquatur: et
putrefiat humor. Primum res cōplent flebothomia fa-
cta in principio. Nulla expectata digestiōe: vel hora im-
mo quacuq; die vel hora ingressus fueris ad infirmum
Inquit. n. Albo. Cumq; flebothomia sit retentio san-
guinis nō expectatur digō: s; faciēda ē vsq; ad defec-
iōnez et sincopiz: seu lipothomia qđ est defectio reparabilis.
Inquit. n. ypo. in affo. Et vbi o; vsq; ad defectiōne euā-
tione o; ducere. In maximo. n. dolore: et in acutissimo
apostemate et in se. pacutis nulla melior medicina hac eē
pōt. S. ait. Est. n. maximū eis auxiliū cū sit eis suauis
et cū lipothōia corpus statiz in priā dispōnem adducat.
Educedo. n. totā sangui. multitudinē oppilationez ac se.
depēdētes ex ea tollit: et accētia si qđ mittet vt anxietas
suis et vigilie sic oēm dispōnez tollet pter nām: et maxie
si tūc quatu; supabūdat euacuet. Et si aliq; regrēday in-
tentionū nō p̄dicat seu intrisecay seu extrisecay. Et ea ob-
missa in piculū multitudinis putrefactōis ipsius: vel suffo-
cations pducēt infirmū nisi virtutē potētia emorofagia:
vel sudorē copioso inuēt postp̄ dabis lipothōie grā in-
lebo. cū fra: et p^o vñā horā cibabis pitifane succo incre-
slinum vō fricabis et aperias: et rarifices poros: deinde
balneabis et cibabis syberius. Qđ quidē dictū impugnat

Auerōis tribus ratiōibus talibus quaz prima ē talis qđ
est qđ medicus o; seq nām: et nā nullā facit euātionem san-
guinis ducēt ad sincopiz: ergo nec medicus talē facere
o;: fa est qđ cū in euātionē oporteat: vt solū qđ nociuū est
ppēdatur nāle nō imo dimittat vt sincopiz nō seq̄ euā-
tione nisi q̄tenus qđ nāle est: educat p̄pea in euātiōe ad
eā nullatenus veniēdū est tertia ratio qđ est qđ in tali cor-
pore est aptus aliq; hūor: putrescere si euātiō pducatur ad
sincopiz virtus cadens nō poterit resistere qn corrupat
hūor ille: cū nō regulē: et eius corruptionē si sequat non
erit qđ emedet. Quibus rōibus solutio p; si diffictio p̄-
mittat. s. qđ duplex est sincopiz repabilis: et nō repabilis:
fa si sciat qđ casus virtutis: et sincopiz repabilis de qđ hic
intelligit S. accidat nō solū in euātiōe inuatiui et ei^o qđ
naturale est: s; et in euātiōe nociui dūmō sbo et similitē si
at sicut in flia p̄senti. Tertio si sciat qđ facta resumpuo-
ne cū cibo vel aliquo nutritiuo virtus qđ cecidit resuma-
tur statim eo illico post euacuationē dato. Mā cū sit sin-
copiz leuis qđ p̄prie liprethomia. i. apparēs casus ē dicta
ex cibo resūpta virtus vel tpata poterit regulare hūorē
ne in putrefactiōe deueniat et et corrigere putrefactiōem
si foras p̄sequitur. Secundā rez si necessaria sit: vt p̄nta qđ
flebothomia sit omīssa: vt qđ facta nō totū qđ supabūdat
sanguinē eduxit in fr̄ corpus p̄plet aq̄ frigide potus vsq;
ad coloris mutationē. s. vt fiat palidus: et tremet. Et illd
est vt det ex ea vsq; ad minā vñā et est pōdus li. iiii. anue-
nit. n. in tali corpore p̄subito oēs p̄ditiones in eius admi-
stratiōe seruādas et sanguinē inflammatū et subtiliatū a fe-
bre infrigidādo inspissat vt ad p̄n. apalia nō discurrat et
febrilē inflammatōne statim extiguat nisi corpus sit acci-
dentaliter immutatū quo casu eius datōe o; defiserit: et a-
lijs vti medicinis qđ obstructiōes apiant multitudinē euā-
cuent et se. extinguat qđ sunt note infra. Et qđ tate vir-
tutis in cura huius se. existit qđ si flebothomia celebrari ali-
quo mō nō possit vel pp̄ medici tardū aduētū seu eius
insciētā aut laborātis delitiā seu inobediētā suspitiōem
vel timorē: vel astūtiā et teruā et excitatiōez quā medicus
euitare o;. Ipsa sola sufficiens est ad curā maxime vbi si-
gna digōnis hūorē obstructiū si alij sint a san. videatur.
Confortata. n. virtus ex tēperātia subiectoz eius. s. spi-
ri. uū: et hūorē: et mēbroz radicaliū pp̄ frigiditātē aq̄ hūo-
ribus obstructibus p̄ subtilitate obuiat: vt quousq; dēi-
gnos inueniat ad se trahat: inutiles vero p̄ ventrē vī su-
dorē excernat et plectonā san. p̄ emorofagiā in regionem
aptā magis expellat: anxietatē auferat: sitiz extinguat: et
puocet somnū. Ita vt hec duo ipsius sinoche sint maxi-
me sanatiōes. s. flebothomia oī tpe: et frigide aq̄ potatio
apparēte digōe: siue sibi inuicē succedētes: siue ministra-
te distinctiz. Cōplētq; cū alijs medicinis interius: et ex-
terius ministratis sup̄ spiritualia p̄prie maxime vt i cōdi-
tiōes flebothōandi: ac exhibēdi frigidā aquā defint: plu-
res existētes inueniuntur qđ ex dictis et dicēdis sunt note.
Et deinde cū balneis dulciū euātiūaz aquaz qđ apiunt
poros subtiliēt hūores grossos obstructes et coz. viscosi-
tatē absergāt multotiēs replētēz in vapores conuertam
et sudorem euacuant et resoluunt. Completur cum cibis
et potibus frigidis et humidis qui alterando discretiam
febrim potētem in se virtutem: sed ex solutam ex corpore
suis dispositione vel aeris exterioris siue: extensione die-
ruz maiori propter magnitudinē oppilationis: aut in sci-

entiam medicorum cōfortent. Sintq; talia qualia supra hic in cura effimerarum sunt dicta. Correctio vero accidentium ex dictis est manifesta.

Incipit summa secunda particule prime sectionis secunde que est de medicinis februm putridarum continens capitula octo.

Equitur summa particule prime sectionis secunde: que est de medicinis februm putridarum.

Continent autem capitula viij.

Capitulum primum de ordine curationū seu medicatiōis ipsarū et de medicatiōe earū

secundum modum vniuersalem.

Capitulum secundum de medicinis februm in specialit: et primo simplicium: et inter ea primo sinocharum in putredine sanguinis sicutium.

Capitulum tertium de medicinis februm flegmaticarum.

Ca. quartum de medicinis februm colericarum.

Ca. quintum de medicinis februm melancolicarum.

Ca. vi. de medicinis februm pestilentiarum et earū que de genere sunt illarum.

Ca. vii. de medicinis februm apostematarum.

Ca. viij. de medicinis februm cōpositarum ex eis.

Ca. primum generale et cetera.

Quoniam contingit effimerā transire in putridā p sinocham mediam cum nō contingat transire de extremo ad extremū nisi p mediam vt est dictū: ideo post curam effimerarum primam et sinocham mediam dicendum ē de cura putridarum in ordine exēplificatarū. Et primo in generali secūdo in speciali pcepit. n. generalis spālis artificialis et naturalis. Et q; febra putredinis accidit vt sit morbus in se: aut accidēs in simplicem et cōpositam faciens varietatem. Ideo in cura pcedit putride que sunt accidens sicut sint accidens: et simplices cōpositas: vt ella ellata.

Primo igitur de medicinis putridarū simplicium primo de medicinis februm que sunt morbus p se: secūdo de medicinis februm que sunt accidēs. Et de earū que sunt p se morbus: primo de medicinis sinocharū factarū ex putredine sanguinis. Et q; de sinocha instatua media facilius veniunt. In putredine sanguinis q; aliorū humorū: facilius. n. est vt caliditas inflāmata: in sanguine imprimat putredinem in se ipso quā transeat in aliū humorē cum in eodē subiecto existat et magis putredini apto et pp pplonez eius substātiā quidem et situm. Inqt e n. s. Illa solum. i. maxime putrescūt corpora que calida sunt et hūida intra spirabilia et instabellabilia in calido et hūido manent. Sic ali. s. hūioribus citius putrescit et maxime si aquositate generata ex fructib; sit infecta et substantia et crudo hūiore reddēte ipsum intrāspirabile. Et q; inter hūiores dēs supēacrescens et irregularis sit a nā factus inobediēs febrem accēdit sinocham. i. ptiā pprie et maxime pp eādē cām vt supius est exp̄ssum

ephemera transiit in putridam per synocham mediam.

de synochā putridā factā ex putredine sanguinis.

AB.

raro fit synocha putrida

in tractatu hui; p̄cipio lz raro talis febris fiat: vt Sa. ait. Custodit. n. ipsum nā tamq; thesaurū et filius: et vlt; in postremū nec deserit ipsū nisi coacta vt supius in cōsolatiōe medecinarū diximus: et sic tardus putrescit: lz ex sui dispōne sit magis aptus. Secūdo de medicinis flegmaticarū sicutiū: vt putredine eius. Licet. n. putrescit: et ad putrefactionē accidit q; colera sapiēs de nā sanguinis: et p̄inde quaq; die febre accēdit nō p̄ tertiu; nec p̄ quartum quē admōm alij. Et si colera pp sui caliditate ignea aptā inflāmari sit magis q; flegma et putrescit q; est aq; um frigidū hūidūz cū caliditas: vt efficiēs in putrefactione magis q; hūiditas: vt mā opetur. Ipsa quoq; colera et finaliter nō sit hūida substantialiter semp est q; diu in spē hūiorū existit dicte Sa. In ois hūioribus substātia aq; um dñat ellm flegma tñ sua grossitate aut viscositate substantie nec nō sua multitudine excresecia cuius p̄p̄et ultra vtrāq; colera et vt supius diximus in cōsolatiōe medecinarū multarū oppilationū est causa. Et p̄inde transpiratiōis p̄hibite que cā est inflāmatiōis caloris p̄ter naturā in eo que putrefactiōis cā existit maioris: et citioris quā caliditas colere que nālis est: lz sit ignea ad q; adiuuat p̄plo hūida supra hūiditate substātie in eo additā aq; am: et putrescibile magis. Situatio quoq; eius q; in profundo corporis est positum: et iuxta sanguinē pp sui nāz nō in circūferētijs: vt colera que de nā ignis exiēs de cetro ad circūferētijs semp mouetur ex se in quibus refrigeriū euacuatiōis requirit. Optulaf quoq; ad id semina sue putredinis: q; in loco seu miera sine putrefactiōis relinquit. Quapropter et intermissio est impuriō: et secūdi paroxysmi tēpestunorū est inuasiō: sunt. n. cā: et regeneratus hūior ex dispōne particulāz citius ad putredinem incitetur. Et secūdo faciat primū fm singulos dies nō cessans p̄odizare donec p̄ticulāz di pō coingatur. Tertio de medicinis colericarū in putredine existētis colere que tardius mouet quam flegma lz frequēt; accidat pp caliditatem suā mouetur: et furit: vt nō reguletur: et putrescat: et se. accēdat coadiuuatibus similibus circūstantijs etate. s. cōsuetudine: et tēpore calidis et regimine. Similiter. n. auget suū simile: et facit ipsum furere frigida ipsarū exiēs p̄na remittit: et resrenat: vnde Sa. tempus est augmētatio egritudis sibi similitatis. Quarto de medicinis se. pestilentiarū: et earū que ex genere se. pestilentie sunt. Que et si a cā exteriori et p̄ocatarica sumant generatiōis exordium: vt effimere nō tñ p̄ modū inflāmatiōis tñ: vt ille in sinocha: immo in putredine humorū et cordis spūbus earum est cōplementum a quo earū denōmatio sumitur: et p̄inde inter putridarū genera sunt p̄putade. Et vltimo de medicinis cōpositarū: et primo ex generibus: vt putride et ethice non effimere q; nō facit p̄pensatiōem in cura cuiusq; illarū sit cōplicata: fo de p̄positionis ex speciebus putridarū nō effimerarum: nec ethicarum: cum non facit cōpositiōnem in cura quemadmodūz cōposita ex speciebus generis putridarum cum ex causa sint putride non habeant dependentiam. **H**arum omnium medicatiō generalis sequens generalem cognitiōem ipsarū in p̄cipio huius capituli p̄notatam. **E**t quatuor res